

Glasnik mira

ISSN 1840-1414

Duh Sveti – Marija –
hodočašćenja

Ivanjska noć bez sna

U školi Kraljice Mira

Pozvani smo
biti svjedoci!

ZARUČNICA
DUHA SVETOGA

41. OBLJETNICA - PRIGODA
ZA POVRTAK NA IZVORE

POST I DUH SVETI

NOSITELJI USKRSLOGA

PRIMJER STE LJUBAVI
KOJA SE DAJE
ZA DRUGOGA

DUHU SVETI
U SVETOME PISMU I U
ŽIVOTU VJERNIKA

Draga djeco! Gledam vas i Bogu zahvaljujem za svakog od vas, jer On mi dozvoli da sam još s vama, da vas potičem na svetost. Dječice, mir je narušen i Sotona želi nemir. Zato neka vaša molitva bude još jača da utihne svaki nečisti duh podjele i rata. Budite graditelji mira i nositelji radosti Uskrsloga u vama i oko vas da bi dobro pobijedilo u svakom čovjeku. Hvala vam što ste se odazvali mome pozivu.

Iz sadržaja

Fotografija na naslovnici. Arhiv ICMM

Gospina škola

Duh Sveti – Marija – hodočašćenja, FRA T. PERVAN
Ivanjska noć bez sna, I. ŠARAC
U školi Kraljice Mira, K. MILETIĆ
Pozvani smo biti svjedoci!, B. SKOKO
Zaručnica Duha Svetoga, M. MILETIĆ
41. obljetnica - prigoda za povratak na izvore, D. PAVIČIĆ
Post i Duh Sveti, FRA M. ŠAKOTA
Nositelji Uskrsloga, P. TOMIĆ
Tišina nas utišava, T. GAŽIOVA
Međugorje predstavlja novu evangelizaciju, S. ČOVIĆ RADOJIĆ
Primjer ste ljubavi koja se daje za drugoga
Kako živjeti u Gospinoj školi?

Događanja

Svoje su trpljenje ucijepili u naše postojanje, FRA A. MARIĆ

Teološki podlistak

Duhu Sveti u Svetome pismu i u životu vjernika, FRA T. PERVAN

Iz života Crkve

Hrvatsko kršćansko nazivlje

Međugorje, Gospa i mir, M. MAMIĆ

Dnevna misna čitanja

Poštovani čitatelji *Glasnika mira*, hvala na pitanjima, prijedlozima i savjetima koje nam šaljete. Pozornost posvećujemo samo i isključivo potpisanim pismima.

Uvodnik

UREDNIK
MARIO VASILJ TOTIN

Sretna i duhovno plodna 41. međugorska obljetnica!

O 41. obljetnici međugorskih ukazanja dobro je – poslije iščitanih tisuća stranica komentara i još više različitih misli – sve ponizno sažeti i istaknuti ono što „ni crv ni moljac“ nisu uspjeli uništiti. Zapravo, valja nam odmah na početku konstatirati da je ovo slavlje 41. obljetnice jedno veliko čudo, jer unatoč prijeporima, ona bitna duhovna nit nije prekinuta. U epicentru među kamenom i dračom onodobno se dogodio potres duše, vihor emocija i kolopet svakovrsnih snova i želja. Ljudi su iz početka htjeli vidjeti i opipati, saznati što ih čeka i što im je činiti. Nad Crnicom i Križevcem, nad Hercegovinom i Hrvatskom, nad svjetom potom se dogodio lahor, a netko nježan i dobar – naša Majka – sve nas je, usred onodobnog ljudskog primirja – pozvala na „mir“. Odzvonio je taj poziv sve do krajeva svijeta. Duše su pogodene u najtanjanije žice, jer u toj svetoj riječi koju nam je poželio Krist poslije uskrsnuća, našlo se sve što čovječanstvu treba: pod plaštem mira – znaju to i starozavjetni propovjednici – cvate zahvalnost i radost, nada i ljubav.

I mnoštvo je problema ovde proniknulo, jer ljudi imaju rijetka iskustva susreta s onostranim. Ipak, pod plaštem Kraljice Mira potekao je izvor utjehe. Čovječanstvo je, poput infuzije izravno u vene, dobilo prigodu da se vrati Gospodinu i Crkvi. Možda još točnije: da svatko za sebe prizna da je stvorenje, a da je Gospodin jedan i veličanstven.

Prohujala su desetljeća. Što vrijedi pamtitи? Zasigurno, kolone pobednika nad vlastitom dušom, životom i grješnošću. One brojne duše koje su kleknule i obnovile svoj osobni, bračni i obiteljski savez s Bogom. Stvorena je tako mreža blagoslova, načinjen je spontani predložak za novu evangelizaciju, koju je posljednjih desetljeća nastojala definirati i provesti cijelokupna Crkva. Duhovna živica koja se ljudima učinila neuvhvatljiva, tako je lijepo i uspješno postala perivoj kojem se može samo diviti.

Zabilježio je Bog na nebū, ali i ljudi na zemlji, mnoštvo znanih i neznanih duhovnih junaka, čije su suze kapnule po okolnom kamenjaru i međugorskoj kaldrmi. Čini se, a možemo i smjeljite ustvrditi: bez Međugorja i onog što se uz njega veže – pa, Gospa je tamo „progovorila hrvatski“, kako pjeva pjesnik Stambuk – svijet bi bio još veća nevolja i konfuzija. Srećom, poslije 41 godine možemo reći da je Bog, unatoč našim slabostima, preko Majke Kristove odlučio pomoći svijetu. Redaju se ovđe kolone potrebnih: bolesnika i ovisnika, svećenika i redovnika, bračnih drugova i mladih. Eto, da se ovđe događa, usred relativizma i ateizma Europe, samo susret mladih svijeta – Mladi fest, imamo razlog za radost.

Medugorje i sve što taj pojам nosi i baštini, o ovoj obljetnici ostavljamo Božjoj providnosti i sve stavljamo pod majčinski plašt Kraljice Mira. Mi je priznajemo Vladaricom i Kraljicom, službenicom Kralja Vjekova, i želimo da ona ostane utočište nama danas, ali i onima koji sutra dolaze. I ovaj mjesec mnoštvo će kleknuti na kamenjar i draču, na šljunak uz župnu crkvu. Naša obljetnička želja jest: neka ih otkupi i razveseli Kristov mir koji njegova Majka zaziva, neka im se ispune želje, jer tako će se mijenjati svijet.

Svima sretna i duhovno plodna 41. međugorska obljetnica!

GLASNIK MIRA
Utemeljitelj i nakladnik
Informativni centar MIR Međugorje
Glavni urednik
Mario Vasilj Totin
e-mail: mario.vasilj@medjugorje.hr
Tel.: 00 387 36 653 323
Služba preplate
Nikolina Šivrić
e-mail: preplategm@medjugorje.hr
Tel.: 00 387 36 653 300
Lektura
Ana Marin
Grafičko oblikovanje
SBD, Mostar
Tisk
Fram Ziral, Mostar

List je prijavljen kod Ministarstva prosvjete, znanosti, kulture i športa Hercegovačko-neretvanske županije pod brojem R-05-05-42-2175-86/06 od 12. siječnja 2006.
Godišnja preplata (12 brojeva): Hrvatska 130 HRK, BiH 30 KM, europske zemlje 40 €, Švicarska 60 CHF, USA, Kanada i Južna Amerika 80 USD, Australija 120 AUD.
UPLATE
Iz BiH u KM: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. - Glasnik mira. Naziv banke: Unicredit Bank, Žiroračun broj 3381202200129568.
Iz Hrvatske u HRK i €: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o.- Glasnik mira. Adresa: Gospin trg 1, 88266 Međugorje, Bosna i Hercegovina, Naziv banke: OTP banka d.d., IBAN: HR0524070001100663037, SWIFT: OTPVHR2X
Iz Švicarske u CHF: Katholische Kroatienmission, Postfach 9057, 8036 Zürich. Naziv banke: UBS AG Zürich – Wiedikon (0270/00), Kontonummer: 805418.404 (svrha uplate: Glasnik mira), IBAN: CH63 0027 0270 8054 1840 A, BIC: UBSWCHZH80A, UBS Postkontro Nr: 80-2-2
Za sve valute iz drugih zemalja: Za sve valute iz drugih zemalja: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o - Glasnik mira. Naziv banke: UniCredit Bank, SWIFT: UNCRBA22, IBAN: BA393380604802774622 (svrha uplate Glasnik mira).
Preplate za Glasnik mira možete izvršiti i preko paypal računa na linku: www.paypal.me/mirimedjugorje (svrha uplate: za Glasnik mira)
Adresa: Glasnik mira, Gospin trg 1, 88266, Međugorje, BiH
e-mail: glasnikmira@medjugorje.hr, Internet: www.medjugorje.hr, www.medjugorje.hr/hr/glasnik-mira

U skladu s dekretom pape Urbana VIII., i uredbom II. vatikanskog koncila, nakladnik izjavljuje da nema nakanu preteci sud Crkve o nadnaravnosti prirode događaja i poruke o kojima je riječ na ovim stranicama. Taj sud pripada kompetentnom autoritetu Crkve, kome se autor potpuno podvrgava. Riječ poput "ukazanja, čudesna, poruke" i slično imaju ovđe vrijednost ljudskog svjedočenja.

Duh sveti – Marija – hodočašćenja

Oduvijek je u čovjeku postojao nagon za hodočašćenjem, za promjenom mjesta i prebivališta, makar nakratko, na neko neodređeno vrijeme. Sve se živo, osim čovjeka, na ovoj zemlji osjeća domaćim, udomljenim. Jedino je čovjeku svjet u kome živi stran i tuđ. Nigdje se on ne osjeća do kraja kod kuće. U svojoj biti čovjek je trajni i vječiti latalica, tipični izdanak bratoubojice i latalice *Kajina*, koji zbog svoga zlodjela ne može pronaći na ovoj Zemlji mira svojoj duši i nemirnom srcu. Kain je tjeran, kao zvijer, on je tuđin u svakoj zemlji. On prvi prema Knjizi Postanka gradi grad i daje mu ime prema imenu svoga sina – Henok. Želi se tu smiriti. Čovjek nije na zemlji doma. Upravo se to lijepo izražava u jednome starom spisu, Poslanici Diognetu, koji veli kako je za kršćane svaka domovina tuđina i svaka tuđina domovina. Kršćani su svugdje kod kuće i nigdje nisu kod kuće dok se ne smire u Očevu domu.

FRA TOMISLAV PERVAN

ZAŠTO U ČOVJEKU POSTOJI NAGON HODOČAŠĆENJA? Zašto i danas, u gotovo svim velikim religijama imamo upravo hodočašće kao zajednički *topos*, mjesto, zašto se mijenja sigurno za nesigurno, zašto se zapućuje iz topoline doma u nepoznato i nesigurno, zašto ostavlja vjernik svoju crkvu ili bogomolju, možda u susjednoj ulici ili u vlastitom selu, i zapućuje se u daleka svetišta? Gotovo redovito s činjenice i općenitog uvjere-

nja, kolektivne svijesti, kako se na posebnim mjestima Nebo približilo zemlji, kako nevidljive sile djeluju, kako je *mysterium tremendum et fascinosum* (tajna Boga pred kojom čovjek ostaje 'ošinut' i pred kojom se trese), upravo na posebnim mjestima iskustveno doživljaj, oplijliv.

Hodočašće je u konačnici nešto poput traganja za *izgubljenim rajem*, povrata u edenski vrt, gdje se čovjek osjeća doma, gdje zajedno s ostalim hodočasnicima razumije samo jedan jezik, jezik ovisnosti, upućenosti jednih na druge, jezik solidarnosti, ljubavi, pomaganja te na kraju jezik koji ujedinjuje sve, a to je govor Transcendencije, Onostranosti i Zazbiljnosti, gdje se događa iskorak iz svakodnevnoga u neobično, Svetu, *numinозно*, u čežnju za dodirom sa samim Nebom koje upravo na posebnim mjestima očituje svoju snagu i posebnu prisutnost.

s ostalim hodočasnicima razumije samo jedan jezik, jezik ovisnosti, upućenosti jednih na druge, jezik solidarnosti, ljubavi, pomaganja te na kraju jezik koji ujedinjuje sve, a to je govor Transcendencije, Onostranosti i Zazbiljnosti, gdje se događa iskorak iz svakodnevnoga u neobično, Svetu, *numinозно*, u čežnju za dodirom sa samim Nebom koje upravo na posebnim mjestima očituje svoju snagu i posebnu prisutnost.

nebrojeni hodočasnici u svojim razgovorima sa svećenicima ovdje ili u isповjedaonici.

Hodočašćenja u kršćanstvu imaju i drugu protegu, naime, naglasiti privrženost i duboku ukorijenjenost vjere u utjelovljenje Božjega Sina

u osobi Isusa Krista u ovu ljudsku povijest i prostornost. Bog postaje dio vremena i prostora u kome živimo, a taj Bog nastavlja svoje djelo nakon Isusa Krista u Duhu Svetome. Kršćanstvo ne treba izlete u ideje, idealizam, nepovijesnost, čistu spekulativnost. Ono je prvenstveno baštinik židovske vjere, povijesnosti spasenja, utjelovljenja Sina Božjeg, ono je u cijelosti obilježeno i označeno povješću, ljubavlju prema svemu stvorenome, gdje ništa nije

isključeno iz zahvaćenosti Kristovim otkupiteljskim i spasiteljskim djelom. Ono je povijesni odraz povijesnog hoda Boga s ljudima, pa se stoga sve posvećuje u tome djelu. Oduvijek su proljetni mjeseci, napose svibanj i lipanj, mjeseci proljeća i cvijeća, Uskrsa i Duhova, Duha Svetoga i Marije, bili prigoda da posvijestimo sebi te svoje izvire i uvire života i vjere, nadanja i životnog hoda.

Svi mi starijih godišta tako se rado sjećamo običaja i predaja, u obiteljskoj molitvi ali i bogoslužju svojih mlađih dana, kako vjera bijaše nešto što je nadilazilo i nadraštalo naraštaje i pojedince, što je u nama budilo uvjek novo divljenje i otkrivanje zbiljnosti koja se krila iza običaja, molitava, vjerovanja i nadanja. Vjera ne bijaše nešto poput ishlapljelih ideja ili nekakvih apstraktnih kršćanskih vrijednosti koje se bilježe u udžbenicima ili katekizmima, već to bijaše stvarni život, zbiljnost koja je mijenjala život, pojedinaca i zajednice, davana životno usmjerenje, prema Vječnosti.

Sve je smjerala prema Nevidljivome, a pogotovo je na svakom koraku bilo uočljivo strahopочitanje. S kakvim se samo počitanjem susretalo svećenika dok je išao bolesniku, ili pak dijelio mlađomisnički blagoslov. Sakramenti su sadržavali i uzbiljivali ono što su označavali, u svakoj svojoj protežnici, od krštenja do bolesničkog pomazanja. Može to biti nekakvo naknadno domišljanje, ali smo bili suočeni s činjenicom da je svećenik posvuda donosio Božju

blizinu ljudima. Svetost i posvećenost svega te upućenost na Boga bijaše temeljna odrednica tih naših minulih mlađih dana i godina.

Ta blizina i ironjenost u Boga od prvih dana god. 1981. na poseban način se doživljavala i još uvijek doživljava u Međugorju. Ono je do dana današnjega ostalo nešto poput duhovnih toplica i kupki za čovjekovo slomljeno tijelo, dušu i srce. Nebrojeni su pronašli upravo u Međugorju svoj put do Boga, do sebe i čovjeka. Zato to danas mnogima smeta. Smeta onim inženjerima duša koji bi htjeli sve globalizirati, omasoviti, učiniti jednim, kolektivizirati. Vidimo kako svijet nagnje nekakvoj svemoćnoj svjetskoj vladni, a među nama su svemoćni svjetski policijaci koji u totalističkom duhu i manirama provode svoju samovolju nad nemoćnim malim narodima, a pogotovo nad nemoćnim pojedincima.

Upravo je vjera te iskustvo vlastite osobe kroz obraćenje i doživljaj samog Boga pomogao nebrojenima u Međugorju pronaći ponovno svoj iskon, svoju istost, svoju osobu i osobnost. Prisjetimo se da smo u prošlom stoljeću imali zorno iskustvo Zloga kroz dvije oprečne ideologije, fašističko-nacističku i komunističku. Svaka je na svoj način potirala pojedinca i htjela utopiti sve u kolektiv, masu, u jedno demonsko veliko MI. Vjera pak pomaže da pojedinac doživi sebe pred Bogom, svoje malo Ja, koje je vrijedno Božjeg spuštanja do njega. Početak dvadesetoga stoljeća bijaše u znaku dvojice antipoda, Nietzsc-

TA BLIZINA I URONJENOST U BOGA OD PRVIH DANA GOD. 1981. NA POSEBAN NAČIN SE DOŽIVLJAVALA I JOŠ UVJEK DOŽIVLJAJA U MEĐUGORJU. ONO JE DO DANA DANAŠNJE OSTALO NEŠTO POPUT DUHOVNIH TOPLICA I KUPKI ZA ČOVJEKOVO SLOMLJENO TIJELO, DUŠU I SRCE. NEBROJENI SU PRONAŠLI UPRAVO U MEĐUGORJU SVOJ PUT DO BOGA, DO SEBE I ČOVJEGA. ZATO TO DANAS MNOGIMA SMETA.

Međugorje je od samih početaka mjesto iskustvenog djelovanja Duha Svetoga preko Marije. Međugorje je ozbiljenje poziva na obraćenje i evangelizaciju o kome odreda govore suvremeni pape, ono je ispisivanje novoga poglavlja Djela apostolskih, suvremeno iščitavanje Biblije i obraćanja Boga svijetu i čovjeka Bogu. Svaka su ukazanja kroz povijest na svoj način djelo i plod Duha Svetoga. Nisu ona nikakav hokus-pokus, pa tako ni sa strane Gospe, a naša vjera ne temelji se na pričama onodobnih maloljetnika, a danas već osoba u svojim pedesetim godinama.

Foto: Arhiv ICMM

he sa svojom teorijom *mrtvoga Boga* i ruskog filozofa Solovjeva koji je u svome eseju o *Antikristu* pretkazao kraj dvadesetoga stoljeća.

U ime *mrtvoga Boga* te novoga čovjeka i čovječanstva prema mjeri i naumu zlosilnikā i paklenog Poglavice pogubljeno je u stoljeću iza nas više od stotinu milijuna ljudi na svim kontinentima. U ime Solovjeva *Antikrista* stvara se lažno jedinstvo pod vodstvom jednoga gospodara svijeta koji sazivlje ekumenski sabor na kome treba proglašiti sveopći mir i jedinstvo svih ljudi pod jednim gospodarom, jedinstvo svih vjera pod jednim zajedničkim papom. Taj se svjetski vladar na kraju razblijeće kao *Antikrist* u osobi, a pravi Petar s najvjernijoj pratrnjom izriče izopćenje nad lažnim papom.

Dvadeseto je stoljeće započelo u znaku titanskog zamaha tehnike, Eiffelova tornja u Parizu, te suvremene *Kule babilonske*, što strši prema nebu, nezapamćene gigantomanije, te katastrofe Titanika koji se razbio o ledeni brijež u vodama Atlantika, napovir Amerike. Prije svoga prvog putovanja vlasnici i brodograditelji odbili su blagoslov broda smatrajući da njihovo čudo brodogradnje i zadnja riječ onodobne tehnike može odoljeti svim olujama. Nije li ta katastrofa, simboličnog imena *Titanik* (aluzija na grčku mitologiju i mitske *titane*-bogove), najavila potonuće cijelog jednog stoljeća na moralno dno, moralni pakao? Nije li čovječanstvo u ovodobnoj *titanikomaniji*, u pomami za tom olupinom s početka prošlog stoljeća, koja je povukla u morsku dubinu više od tisuću i pol ljudi, također sudionik te kataklizme s početka stoljeća? Ostaje problem: Ima li smrt zadnju riječ ili pak besmrtna ljubav?

O svemu bi se tome dalo govoriti u okvirima filozofije povijesti i povijesti spasenja, kad se jednom bude pisala povijest prošloga stoljeća pod tim zrenicima. Ali kao kontrapunkt i *mrtvomu Bogu* i Titaniku imamo najprije usred rata 1917., u predvečerje komunističke strahovlade u Rusiji, Fatimu i njezina obećanja, a na zalazu stoljeća Međugorje, slavenskoga Papu (o kome su sanjali Solovjev, naš Franjo Rački i biskup Strossmayer) te urušavanje komunizma kao neviđeni zaokret u cje-lokupnoj povijesti čovječanstva. Sve to iziskuje temeljito promišljanje te traženje Božje crvene niti koja se provlači kroz sve minule događaje i naznake koje pred nama stoje.

Spasiti nas može samo Bog po Isusu Kristu u Duhu Svetome. Međugorje je od samih početaka mjesto iskustvenog djelovanja Duha Svetoga preko Marije. Međugorje je ozbiljenje poziva na obraćenje i evangelizaciju o kome odreda govore suvremeni pape, ono je ispisivanje novoga poglavlja Djela apostolskih, suvremeno iščitavanje Biblije i obraćanja Boga svijetu i čovjeka Bogu. Svaka su ukazanja kroz povijest na svoj način djelo i plod Duha Svetoga. Nisu ona nikakav hokus-pokus, pa tako ni sa strane Gospe, a naša vjera ne temelji se na pričama onodobnih maloljetnika, a danas već osoba u svojim pedesetim godinama.

Ovdje je tako vidljivo Bog na djelu, Bog koji se utjelovljuje i ostaje čovjekov suputnik. Sva osporavanja koja vidimo u ranoj Crkvi, vidimo i u Međugorju, a sve bi se dalo svesti na zajednički nazivnik s kojim je dočekan Pavao u Rimu (usp. Dj 28,22): "Željeli bismo čuti od tebe tvoje mišljenje, jer nam je za ovu sljedbu poznato samo to da joj se posvuda protuslovi". Božje djelo ne

može ostati nezamijećeno i bez osporavanja, a mi znamo kakva se i kolika proturimska, protukatolička, protubožna, protuhrvatska kampanja provodi i danas posvuda u svijetu. Istodobno smo svjesni koliko ima sotonizma oko nas u svim njegovim okultnim pojavnostima. Dobro znamo kako zamjena za vjeru nije nevjera ni ateizam, nego praznovjerje, vjerovanje u sve i svašta, potonuće u crnu i bijelu magiju, kozmički sinkretizam, azijski i hinduistički panteizam, indijanski šamanizam, ovisnost, drogu. Sve je to suvremeni nadomjestak za *lijek besmrtnosti* („pharmakon tes thanasias“) – kako veli mučenik sv. Ignacije Antiohijski što ga pruža svijetu vjera u Isusa Krista i njegovi sakramenti.

Proslavili smo ovih dana svetkovinu Duhova. Slaviti Duhove znači slaviti rođendan Crkve. Prisjetimo se, pedeseti dan nakon izlaska-egzodus-a iz Egipta, kuće smrti i ropstva, Bog sklapa pod Sinajem savez sa svojim narodom. Narod – Izrael postaje povijesnim subjektom za svu potonju povijest do dana današnjega. Oni su narod Izabranja. Pristali su na sve uvjete koje im je Gospodin preko Mojsija postavio. Pedeseti dan nakon jednoga drugog egzodus-a, iz tame smrti, uskrsnućem Isusa Krista od mrtvih, slavi Crkva Duhove, stvaranje, rađanje novoga naroda Božjega, u Duhu Svetome. Onaj se prvi Izrael iznevjerio, nije se držao Saveza, ple-

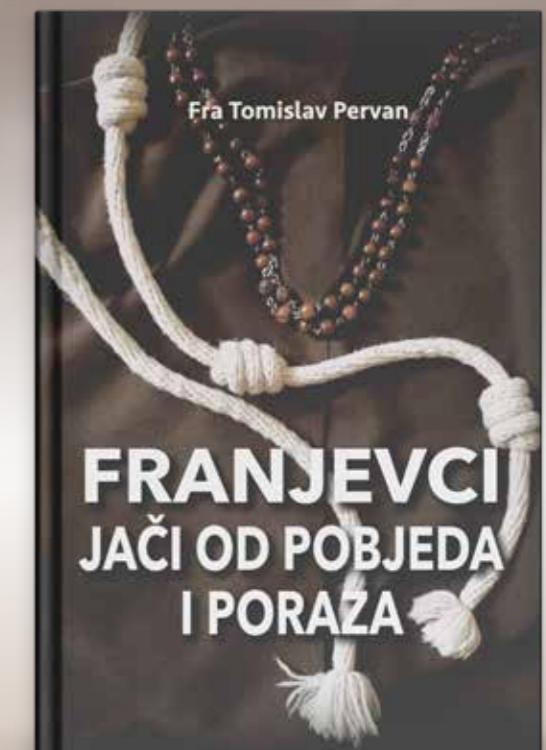
Slaviti Duhove znači zaputiti se u prostor u kome Marija izgovara svoje *Da te otvara mogućnost da se Bog rodi u svijetu!* Slaviti Duhove znači postati marijanski, jer svaka istinska marijanska pobožnost, odnosno pobožnost prema Mariji jest izvorno duhovska, uronjena u Duha. Marija je posuda Duha Svetoga, hram u kome se on zauvijek nastanio, vidljivo i neopozivo.

biscitarno su tražili smrt svoga Kralja, pristali uz cezara u Rimu, za Isusova suđenja, i taj ih je cezar došao glave, za ustanka god. 70. Pilat je dao staviti natpis nad Isusovu glavu: *Isus Nazarećanin – Kralj židovski*. Prvi pisani spomen da je Isus Kralj, iz ruku jednoga poganina, rimskega namjesnika. Napisao je nad Isusovu glavu golu istinu koja nije ni bio svjestan. Sve se zapravo slaže u jedan divan mozaik.

Slaviti Duhove znači zaputiti se u prostor u kome Marija izgovara svoje *Da te otvara mogućnost da se Bog rodi u svijetu!* Slaviti Duhove znači postati marijanski, jer svaka istinska marijanska pobožnost, odnosno pobožnost prema Mariji jest izvorno duhovska, uronjena u Duha. Marija je posuda Duha Svetoga, hram u kome se on zauvijek nastanio, vidljivo i neopozivo. Marija je biće koje omogućuje Bogu dolazak među nas, Crkva je također samo zato na Zemlji da bi Bog bio vidljiv među ljudima. Crkva je zato ne ljudsko djelo, već plod, djelo i dar Duha Svetoga. Život nastaje samo rađanjem, on se ne da napraviti, i sve mora proći kroz trudove rađanja. Tako i naša Crkva, i naše kršćanstvo mogu biti plodotvorni i djelotvorni u suvremenom svijetu ako smo rođeni i preporođeni kupelju onoga preporaćanja što ga u svijetu izvodi Duh Isusa Krista. To su naše osobne i zajedničke zadaće.

„Ispred nas u nebo odoše mnoga naša braća. Otišli su ispred u vječnost oni koji su se, ljudski govoreći, ovdje nauživali dana u Gospodnjem ozračju“, gotovo proročkim stilom započinje ova promišljanja o franjevcima dr. fra Tomislav Pervan. Jasan je i dubok u misli i meditaciji, pa odmah ide in medias res. Upozorava i potiče: „Nu, unatoč tome broju godina vrijedno se zapitati: Jesu li živjeli sretnim franjevačkim i svećeničkim životom? Jesu li im dani bili ispunjeni smislom i uronjeni u Gospodina?“ Pred vama je, poštovani čitatelji, zbirka bremenitih i formativnih tekstova koje je dr. fra Tomislav Pervan napisao ili izgovorio u različitim prigodama, osobito u vrijeme dok je bio provincial Hercegovačke franjevačke provincije. Ovdje ćete pronaći odgovore na mnoga pitanja koja se tiču franjevaca na našim prostorima, upoznati njihove duše i duhovne temelje. Fra Tomislav je napisao brojne knjige, ali ovom knjigom kruni svoja nastojanja u poučavanju kako se ljubi vlastiti dom, vlastita franjevačka zajednica, Crkva i Domovina.

Fra Gabrijel Mioč

Sva izdanja možete kupiti na web stranici
www.medjugorje.store

Knjigu možete naći u Suvenirnici Informativnog centra MIR Međugorje.

IVANJSKA NOĆ BEZ SNA

Za Međugorje se obično kaže da je do 1981. godine bilo tipično hercegovačko selo i tu se onda stane, jer se drži nepotrebnim pojašnjavati u čemu bi se ogledala ta tipičnost. Pod tim se misli na normalnost ili prosječnost, na nešto uhodano, uobičajeno, na što smo navikli i držimo prirodnim, redovnim stanjem stvari. Zanemaruje se međutim da bi ondašnje *tipično* moglo imati vrlo malo ili nimalo zajedničkoga s današnjim *tipičnim* i da taj pojam kroz suvremene spoznajne „filtere“ mijenja značenje pa stoga zavrijeđuje nešto pobliže pojašnjenje na što se misli pod onodobnom tipičnošću.

„SISTEM“ JE SA SVOJIM RAZGRANATIM „PIPCIMA“ BIO SVUGDJE OKO NAS, MEĐU NAMA, (NEKI BI IMALI PUNO PRAVO REĆI) I U NAMA, U SVIM PORAMA DRUŠTVENOGA ŽIVOTA, U SVIM INSTITUCIJAMA, PA I U CRKVI. PARTIJSKI NADZOR I NJEZINA SVEPRISUTNOST BILI BI, DAKLE, PRVO OBILJEŽJE TIPIČNOSTI ŽIVOTA LOKALNE ZAJEDNICE ONOGA VREMENA.

Foto: Arhiv CMM

Govoreći o ondašnjim prilikama, govorimo o načinu života u jednom nedemokratskom društvu pod jednopartijskim režimom ili jednostavnije rečeno o životu u vremenu komunizma, kada su važila drukčija pravila i mjerila ponašanja koja su određivana programima, instrukcijama i „direktivama“ Saveza komunista Jugoslavije, vladajuće i jedine dopuštene mogućnosti političko-stranačkoga organiziranja u višenacionalnoj jugoslavenskoj državnoj zajednici za čitavo vrijeme njezina skoro polustoljetnoga postojanja, koja je sebi i drugima cinično tvrdila da njeguje „samoupravni“

oblik socijalizma. U takvom se sustavu odvijao život hrvatsko-katoličke zajednice u Međugorju, o kojemu se još i danas glavne informacije crpe iz priča nešto starijih mještana koji se oslanjaju na vlastita sjećanja. Inače je život hercegovačkih Hrvata-katolika u razdoblju jugoslavenskoga komunizma još uvijek neistražena tema, ali je uvriježeno mišljenje da je već odavno „svima sve jasno“ što je i kako je tada bilo, pa nije potrebno o tomu previše govoriti ni pisati. Prevladava zabluda da je tadašnji režim postojao i djelovao mimo nas i izvan naše zajednice, da je komunizam kao „sistem“ bio negdje izvan našega prostora, da su ga provodili akteri „sa strane“, pri čemu se zaboravlja da su nositelji vlasti i provoditelji partijskih direktiva bili odreda domaći ljudi koji su djelovali kroz tijela lokalne vlasti koju je nadzirao partijski komitet u Čitluku.

vjernika izazivalo bi pojačanu nervozu partijskih tijela vlasti. Režimske službe posebnu su pozornost posvećivale djelovanju katoličkih svećenika, jer su ovi pripadali instituciji koja je svoje središte imala izvan kontrole partijske države. Ogorčena su sredstva uložena u iznašenje što učinkovitijih načina partijske infiltracije u strukture Crkve. „Sistem“ je sa svojim razgranatim „pipcima“ bio svugdje oko nas, među nama, (neki bi imali puno pravo reći) i u nama, u svim porama društvenoga života, u svim institucijama, pa i u Crkvi. Partijski nadzor i njegina sveprisutnost bili bi, dakle, prvo obilježje tipičnosti života lokalne zajednice onoga vremena.

Život se ipak uspijevalo realizirati i ispod režimskoga „radara“, izvan vidokruga ili izravnoga zanimanja vlasti. Zapravo se stvarni život odvijao u obiteljskom okruženju, u sferi privatnosti, gdje su se nastojale živjeti drukčije vrijednosti (u prvom redu vjerske) od onih koje je „sistem“ propagirao i nametao kroz partijske programe. A koje su vrijednosti imale prednost, zorno se vidjelo na primjeru odnosa prema državnom (građanskom) i vjerskom (liturgijskom) kalendaru. Svoju su životnu svakidašnjicu i svoj radni ritam žitelji Međugorja uskladivali prema vjerskom (liturgijskom) kalendaru. Sav bi rad u poljima stao tijekom važnijih vjerskih blagdana, dok to nije bio slučaj u vrijeme propisanih državnih praznika. Međugorje je u tom smislu živjelo tipičnim načinom jedne hrvatsko-katoličke lokalne zajednice u komunizmu - dvostrukim identitetom. Selo Međugorje je ujedno administrativno-teritorijalna „jedinica“ u strukturi društveno-političke organizacije, ali i katolička župa. Prostorno se ta „dva Međugorja“

Prevladava zabluda da je tadašnji režim postojao i djelovao mimo nas i izvan naše zajednice, da je komunizam kao „sistem“ bio negdje izvan našega prostora, da su ga provodili akteri „sa strane“, pri čemu se zaboravlja da su nositelji vlasti i provoditelji partijskih direktiva bili odreda domaći ljudi koji su djelovali kroz tijela lokalne vlasti koju je nadzirao partijski komitet u Čitluku.

ja“ ne poklapaju. Međugorje je skupa s Bijakovićima tvorilo mjesnu zajednicu koja je 1979. imala 354 kućanstva s 2174 žitelja, od kojih je 48 bilo u članstvu Saveza komunista Jugoslavije. U javnom (ili kako se tada nazivao „društvenom“) sektoru bilo je stalno zaposleno 55 osoba, tako da je broj od 48 partijskih članova u očiglednoj korelaciji s brojem zaposlenih u „društvenom sektoru“. U isto je vrijeme 161 žitelj (gotovo isključivo muškarci) bio na „privremenom radu u inozemstvu“, dok je većina stanovništva živjela ujednačenim stilom i načinom života, baveći se zemljoradnjom, uglavnom vinogradarstvom i proizvodnjom duhana. Organizacija vjerskoga života u Međugorju daleko je starija od partijske države i pojave komunizma. U prošlosti je bila dijelom broćanske župe, a pod imenom župa Međugorje osamostalila se 1892. (uz Međugorje i Bijakoviće čine je još Vionica, Šurmanci i Miletina).

Prema crkvenim izvorima iz 1981. u župi Međugorje živjele su 533 obitelji s 2611 osoba (katolika), a prema popisu stanovništva iz iste godine na prostoru kojega čine spomenuta sela živjele su 2893 osobe, većinom Hrvati (u Bijakovićima je živjelo 565 osoba – sve hrvatske nacionalnosti, u Međugorju 1142 Hrvata, 2 Jugoslavena i 15 ostalih, na Vionici 355 Hrvata i 1 Musliman, u Šurmancima 384 Hrvata, 57 Muslimana i 1 Srbin, a u Miletini 370 Hrvata i 1 osoba nepoznatog identiteta).

A onda je došla srijeda 24. lipnja 1981. Blagdan je sv. Ivana Krstitelja, neradni dan. Dok se odrasli svijet nakon Mise i ručka odmarao u poslijepodnevnim satima, mlađi su to vrijeme tek započetih školskih praznika koristili za nogomet, okupljanja i zajedničke šetnje. Tako su se toga kasnoga poslijepodneva u Bijakovićima, u zaseoku Podbrdo, u šetnju makadamskom cestom podno brda Crnica zaputile petnaestogodišnja Ivanka Ivanković i šesnaestogodišnja Mirjana Dragičević. Ta će šetnja stubokom promijeniti njihove živote – i ne samo njihove! Istom je cestom naišla i trinaestogodišnja Milka Pavlović, tjerajući ovce kući. Uskoro se tu našla i sedamnaestogodišnja Vida Ivanković, potom dvadesetogodišnji Ivan Ivanković i njegov mlađi imenjak, šesnaestogodišnji Ivan Dragičević koji je nosio vreću s jabukama. Prizor kojega su ceste vidjeli na brdu značiti će radikalni prekid sa svim onim uobičajenim, uhodanim, normalnim, redovnim – jednom riječju tipičnim – što je njihovo selo do tada živjelo. Vidjeli su ženu obasjanu svjetlošću s djetetom u naručju koja ih je rukom pozivala da joj se približe! Nisu se usudili! Prizor je izazvao mješavinu različitih emocija, od radosti i ushićenja do straha i plaka. Na cesti su ostale jedne papuce i prosute jabuke. Djeca su se sjurila među kuće vičući da su na brdu vidjeli – Gospu! Neobična vijest začas je privukla i okupila mještane. Za jedne je to bilo nemoguće i suludo, za druge zabavno, za roditelje šokantno, za samu djecu čudesno i zburujuće. Nad Bijakoviće se spustila ivanjska noć, za neke bez sna. S nestreljenjem se isčekivalo što će donijeti novi dan.

Foto: Arhiv CMM

U ŠKOLI KRALJICE MIRA

KREŠIMIR
MILETIĆ

Upravo u trenutku kada sam razmišljao što napisati povodom još jedne godišnjice kojom obilježavamo početak Gospinih ukazanja u Međugorju, nazvao me urednik Glasnika mira i pitao bih li pristao biti krajem svibnja jedan od predstavljača triju knjiga koje je napisao župnik fra Marinko Šakota. Kako bih se pripremio, poslao

iskrenosti postavlja brojna pitanja i odgovore na njih traži u Gospinim porukama i odlomcima Svetog pisma. *Zašto baš sada? Zašto baš Međugorje? Zašto baš na brdu? Zašto baš djeci?* ... I čitajući stranicu po stranicu, polako sam ulazio u jedno posebno stanje sabranosti u kojem je polako na površinu izbila važnost svega ovoga čemu svjedočimo.

događaja kojima prečesto pristupam površno. Čitajući određene odlomke, dobio sam odgovore na pitanja zašto se često osjećam kao loš učenik u Gospinoj školi, gdje i zašto grijesim, koji je put i što konkretno mogu promijeniti. Meni je osobno vrlo važna tema, koju je fra Marinko odlično razradio, tema posta i oprاشtanja. I spoznaja da praktički sve što Gospa

samnom i mojom obitelji. Shvatio sam da je zaista najbolji put – odlučiti živjeti Gospin program: svakodnevna molitva krunice, post srijedom i petkom, svakodnevna euharistija, molitva pred križem, klanjanje. Odlučio sam i ponovno istražiti i pročitati njezine poruke, jer je u njima skrivena predivna pedagogija. Da, činjenica je da Gospa ne donosi ništa novo što već nema u Objavi, no činjenica je da imamo priliku nešto čuti što je očito bilo potrebno čuti. Jer, Gospa ne bi došla, da to nije bilo potrebno. I to ne potrebno bilo kome, već upravo meni osobno i svima nama, čitavome svijetu koji je pozvan biti dijelom ovih događanja.

Zanimljivo je kako u našem današnjem svijetu u kojem imamo inflaciju riječi, Gospa mjesečno upućuje nama tek nekoliko rečenica. A pogledajte kolike se promjene događaju! I to po cijelome svijetu! Jedna od predivnih poruka ove knjige je da Gospina škola

Foto: Arhiv ICOM

mi je tekstove koje sam započeo čitati. Prva knjiga koja me je privukla svojim nazivom bila je „U školi Kraljice Mira“. I zaista, nisam niti slutio do koje će me mjere potresti ova knjiga. Zašto? Zato što je fra Marinko na jedan vrlo jednostavan način sabrao sržne poruke Gospe u Međugorju i stavio me pred nekoliko izrazito važnih pitanja: „Kakav je moj odnos prema ovim događajima? Živim li ja ono što je Gospa tražila? Razumijem li ozbiljnost i važnost ovih događaja?“ A Gospa je ovdje već 41 godinu...

Fra Marinko kroz ovu knjigu prolazi poput dječaka koji u svojoj

Priznajem, nakon svih ovih godina, nakon svih izrečenih poruka, dogodi se jedan efekt da sam se naviknuo na Gospinu prisutnost, zaboravivši kolko je ovaj dar neprocjenjiv te očito izrazito važan i ozbiljan. Jer, zašto bi bila ovdje s nama svo ovo vrijeme, osim ako razlog za to nije zaista izrazito važan i ozbiljan?

Fra Marinko je napravio nešto što je nedostajalo. Sabrao je i napravio jedan predivan kolaž, udžbenik u kojem imamo priliku pregledati ključne poruke i 'predmete' u školi Kraljice Mira. Zaista, nakon što sam pročitao ovu knjigu, shvatio sam da sam tek na početku razumijevanja svih ovih

od nas traži čini jednu cjelinu u kojoj je sve važno i vodi jedno k drugome i na kraju Isusu. Bez molitve i posta, istinskog odricanja kako bi se srce oslobodilo od svega što smeta za pravu ljubav, bez sakramentalnog života u kojem posebnu važnost imaju sakrament pomirenja i euharistije – nije moguće ući u iskustvo prave ljubavi.

A život u kojem nemamo iskustvo te čiste, potpune, prave ljubavi uvijek vodi u nezadovoljstvo, prazninu, frustraciju, rane, prazninu. Zato je ova knjiga u meni pokrenula nove poticaje da ponovo otkrijem predivan Gospin plan

očito zahtijeva vrijeme, jer se promjene događaju polako i trebaju vrijeme. To uključuje i razotkriva mnogo predivnih karakteristika i osobina koje ima Gospa, naša Majka. Njezina strpljivost s nama, blagost, blizina, tiha i nenametljiva nazočnost. A opet tako snažna i neizmjerna ljubav koju otkrivamo upravo u njezinu brizi za baš svakoga od nas, bez obzira na naše slabosti i mane.

Zato pokušajmo ovu godišnjicu doživjeti kao poziv da ponovno otkrijemo i postanemo iskreni učenici u Gospinoj školi, školi Kraljice Mira. Ona obećava da se doslovno svi problemi s kojima se suočavamo u svijetu mogu riješiti ukoliko prihvativimo njezine savjete i upute. Molitva krunice, pomirenje s Bogom u sakrametu pomirenja, euharistija, post i pokora, molitva pred križem i Presvetim. Vjerujem da ništa toliko ne će razveseliti njezino srce koliko će ju razveseliti ako joj predamo naša srca i odlučimo slijediti njezine majčinske upute. Budimo zahvalni za ovaj neprocjenjivi dar njezine prisutnosti i za obilje milosti koje se izljeva preko Međugorja u cijeli svijet! Neka nas na tom putu prati njezin blagoslov!

Knjigu u Gospinoj školi mogli bismo s dobrim razlozima nazvati udžbenikom međugorske duhovnosti. Autor je osobno prošao u školi Kraljice Mira tu školu, živeći Gospine poruke i učeći od onih koji su tu školu prošli prije njega, posebno od pok. fra Slavka Barbarića kojega često i citira.

Duboko sam uvjeren da će svaki dobronamjeran čitatelj koji u ruke uzme ovu knjigu doživjeti pravu opijenost Gospinom duhovnošću koja je plod njezine škole koje se ne treba bojati, već odvažno u nju stupiti. Knjiga je pisana jednostavno i praktično pa doista može poslužiti kao udžbenik u pojedinim slučaju ili osobno duhovno štivo. U svakom slučaju ona predstavlja pravo osvježenje i obogaćenje literature koja se bavi međugorskom duhovnošću. (fra Ivan Dugandžić)

Sva izdanja možete kupiti na web stranici www.medjugorje.store

Knjigu možete naći u Svenenirci Informativnog centra MIR Međugorje.

POZVANI SMO BITI SVJEDOCI!

BOŽO SKOKO

Međugorje je jedan od najizravnijih izraza Božanskog milosrđa prema čovjeku na ovom razmeđu vremena i svjetova! Kako drukčije protumačiti činjenicu da je poslao svoju majku među nas kako bi nas vratila na pravi put, ukazala nam na istinske vrijednosti i pripravila za Njegov ponovni dolazak? Kako razumjeti Njezinu strpljivost i upornost sa zatalom djećicom, kako protumačiti

tri desetljeća Njezina hoda uz nas i potpore u svim našim nevoljama; kako drukčije razumjeti Njezin trajno otvoreni poziv i apel onima koji nisu imali priliku upoznati Boga? To je subjektivni zaključak koji mi se nameće nakon ova tri desetljeća praćenja međugorskog fenomena, nakon toliko rasprava i istraga, analiza i uvida, svjedočanstava i plodova... Svoje mišljenje ne

namećem drugima i sve ove godine spremno sam slušao argumente i kontraargumente, osporavanja i predbacivanja koja su dolazila od „protivnika“ Međugorja. Međutim, nijedno od njih nije mi uspjelo umanjiti snagu međugorske poruke, dovesti u pitanje vjerodostojnost fenomena ili osporiti dobro koje se događa u Međugorju ili preko Međugorja.

Međugorje treba doživjeti razumom, ali i srcem. Ne smijemo dopustiti da nam snagu Gospinih poruka ili odnos prema Međugorju zasjene ljudski računi i razračunavanja, simpatije i stereotipi, pa čak i poneka pogrešna tumačenja i interpretacije, makar dolazile od svećenika ili vidjelaca, koji su samo ljudi... Svjedoci su kadri prenijeti ono što su vidjeli, čuli i doživjeli. Ponekad

njihova subjektivna percepcija može umanjiti važnost jednog segmenta ili naglasiti drugi. Uostalom to smo vidjeli i na primjeru evanđelista koji su izvještavali o Isusovu životu i djelovanju. Svatko je, ovisno o svome pogledu na Isusa, obrazovanju i djelovanju, stavljao naglasak na druga ključna djela i poruke, ali je cijelovita poruka jedinstvena. Zato i postoje četiri svjedoka evanđelja. U Međugorju je čak šest vidjelaca. U vrijeme prvih ukazanja bili su obična djeca. Ni po čemu posebna. Danas su ljudi u zrelim godinama. Obični ljudi, poput nas. Nisu oni vrhunski teolozi, ni profesori vični igri riječima... I baš zato njihova jednostavnost i upornost u prenošenju onoga što su vidjeli i čuli sve ove godine daje nam razloga da povjerujemo u ono što govore... Onoga koga je dotaknulo Nebo i koji su vidjeli ono što je skrovito našim očima teško je pokolebiti, odgovoriti ili nagovoriti, zaplašiti ili izma-

nipulirati... No, čak nam vidioci nisu nužni da bismo razumjeli i prihvativi Međugorje i njegovu poruku. Dovoljno je promatrati njegove odjeke i djela sive ove godine – živote i obraćenja tolikih tisuća ljudi iz cijelog svijeta, rijeke milosti i blagoslova... Toga je svjestan i papa Franjo, koji želi ohrabriti i zaštiti dobro koje svijetu dolazi iz Međugorja, bez želje i potrebe da se išta prerano zaključuje, posebno ono što nadilazi naše razume i ljudske okvire. On je svjestan, poput tolikih biskupa i svećenika iz cijelog svijeta – koliko je u ovom povjesnom trenutku važan takav izvor milosrđa

Međugorje – tamo gdje je Nebo dotaknulo zemlju; tamo gdje je Gospa progovorila hrvatski – postalo je jednim od simbola vremena i svijeta u kojem živimo. Međutim, kao i oko bilo kojeg drugog fenomena u svremenom svijetu, oko ovog svetišta i susretišta, nema suglasja, niti na njemu treba inzistirati. Za jedne je Međugorje „znak osporavani“, za druge turistička atrakcija, za treće fenomen koji nadilazi ludska znanja i mudrosti, za četvrte izvor milosti i obraćenja, a za pete posljednji poziv i prilika čovječanstvu prije apokalipse... Bog daje svima slobodnu volju, slobodu izbora i djelovanja, slobodu vjerovanja. Svojim čudima nas ne želi, iako može, uvjeriti u nadnaravno. No, čuda se svakodnevno događaju oko nas. Nisu to čarolije iz filmova ili jeftini trikovi koji nas ostavljaju bez daha. To su promjene i preokreti u našim životima i životima naših bližnjih; to su prilike koje dobivamo i mogućnosti koje nam se otvaraju, a često nismo ni svjesni njihove dubine i posljedica. Bog tiho ulazi u naše živote, kad mu otvorimo vrata i srce. A Međugorje nam pomaže u tome i svakodnevno nas podsjeća da nemamo drugog puta, ni izbora. Posebno u ovim turobnim vremenima, kad se stari svijet kakav smo poznавали ruši, a mi počinjemo shvaćati svu krhkost i ograničenost čovjeka, ali i zla koje može proizvesti samo jedan pojedinac...

Zato u mjesecu kad slavimo 31. obljetnicu Gospinih ukazanja, zapitajmo se iskreno što je Međugorje nama u Hercegovini i hrvatskom narodu? Toliko puta sam čuo od naših sunarodnjaka skeptične tvrdnje s podsmijehom – „Nama će se Gospa ukazati!?!“. Baš zato što smo tako obični, svakodnevni i grješni, ali negdje u dubini duše hrvatskog čovjeka još tinja onaj žar vjere, pozvani smo postati svjedoci u suvremenom svijetu. Živimo na razmeđu kultura i civilizacija, podjela i svjetova. I koliko god neki od nas smatrali prokletstvom život na vjetrometini, to je i blagoslov jer smo pozvani graditi mostove. Možda nam se baš zato Gospa ukazala, kako bi preko nas pokrenula cijeli svijet. Zato se zapitajmo – jesmo li odgovorili njezinu pozivu i svjedočimo li svojim životima njezine poruke... Ne trebamo putovati Božje zapovijedi u svakodnevnim običnim dužnostima, kako je govorio naš Časni sluga Božji Petar Barbarić. Svijet će to prepoznati, a mi ćemo ga mijenjati vlastitim primjerom.

Bog tiho ulazi u naše živote, kad mu otvorimo vrata i srce. A Međugorje nam pomaže u tome i svakodnevno nas podsjeća da nemamo drugog puta, ni izbora. Posebno u ovim turobnim vremenima, kad se stari svijet kakav smo poznavali ruši, a mi počinjemo shvaćati svu krhkost i ograničenost čovjeka, ali i zla koje može proizvesti samo jedan pojedinac...

MIRTA MILETIĆ

Zaručnica Duha Svetoga

Foto: Arhiv ICMM

MNOGI SU U
MEĐUGORJU
OTKRILI SVOJE
POSLANJE
VIJERNIKA LAIKA,
OTKRIVŠI ŠTO
GOSPODIN OD
NJIH TRAŽI I GDJE
IH ŽELI. PRONAŠLI
SU SVOJU ŽIVOTNU
ZADAĆU I ONO ZA
ŠTO SU STVORENI.
SVOJ SMISAO. NEKA
NAM OVAJ MJESEC
BUDE POTICAJ ZA
RAZMIŠLJANJE O
VELIKOJ BOŽJOJ
DOBROTI KOJA JE
TOLIKO OPIPLJAVA
KROZ DAR
MEĐUGORJA.

**CRKVA, MISTIČNO TIJELO
KRISTOVO, PROŠLA JE KROZ
DOGAĐAJ PEDESETNICE.** Onaj isti događaj kroz koji su prošli apostoli zajedno s Blaženom Djevicom Marijom nakon Isusovog Uzašača. Duh Sveti im tada daje jasno poslanje i snagu za ostvarenje tog poslanja. Zbunjeni i uplašeni postaju hrabri. Konačno su otkrili razlog i tajnu trogodišnjeg druženja s Gospodinom. Tek tada im padaju ljske s očiju i oni jasno vide što trebaju činiti. Bez okolišanja, sumnje i straha!

Jednako je i danas. Gospodin i danas šalje Duha Crkvi koju ljubi. Stalo mu je do Crkve i traži od nje

poslanje u današnjim okolnostima. Traži od Crkve autentičnost bez kompromisa. Gospodin želi da Njegova Crkva bude svjetlo i istina. Unatoč progonima i ismijavanju. Bez pozornog osluškivanja Duha Svetoga Crkva ne može ostvariti poslanje koje se od nje traži. Duh Sveti je nježan, nemametljiv. Nastanjuje se u čistim srcima. Traži od nas potpuno predanje i otvorenost. Djeluje u zajedništvu s Ocem i Sinom. On je ljubav Oca i Sina. Savršeno zajedništvo. Reći će sveti Ljudevit Montfortski: „Kako su sve tri božanske osobe Presvetoga Trojstva vladale kod Utjelovljenja i prvoga dolaska Isusa Krista, tako

vladaju uvijek, na nevidljiv način, u svetoj Crkvi, i tako će vladati sve do konca vjekova, kod zadnjeg dolaska Isusa Krista“.

Naša Nebeska Majka svetište je i počivalište Presvetog Trojstva. Zaručnica Duha Svetoga. U njoj je Presveto Trojstvo prisutno kao na niti jednom mjestu u svemiru. Njoj je dana majčinska uloga u oblikovanju i posvećenju Crkve sukladno Božjem planu. To će tako trajati do konca svijeta. Pristala je na takvu ulogu još kod Navještenja. Svojim „Da“ pristala je biti majkom cijeloj Crkvi. U suradnji s Duhom Svetim ona je proizvela najveće djelo što ga je ikada bilo ili

Nije li Međugorje dokaz strpljive Marijine prisutnosti u ovim posljednjim vremenima? Milijuni ljudi već četrdeset godina dolaze u Međugorje privučeni nekim tihim glasom. Mnogi niti nemaju jasan odgovor zašto su došli u Međugorje, a onda odjednom otkrivaju jasnoću i razloge dolaska. Gospa privlači i zove svoju djecu na različite načine. Ljubav je kreativna. U Međugorju se događaju najveće revolucije i promjene. To su revolucije srca. Tihe i skrivene očima svijeta, ali itekako snažne i moćne. To je metodologija Kraljice Neba!

će ga biti. To je Isus, Bog i čovjek! Zbog toga će Blažena Djevica Marija proizvesti najveće stvari i u posljednja vremena.

Nije li Međugorje dokaz strpljive Marijine prisutnosti u ovim posljednjim vremenima? Milijuni ljudi već četrdeset godina dolaze u Međugorje privučeni nekim tihim glasom. Mnogi niti nemaju jasan odgovor zašto su došli u Međugorje, a onda odjednom otkrivaju jasnoću i razloge dolaska. Gospa privlači i zove svoju djecu na različite načine. Ljubav je kreativna. U Međugorju se događaju najveće revolucije i promjene. To su revolucije srca. Tihe i skrivene očima svijeta, ali itekako snažne i moćne. To je metodologija Kraljice Neba!

Moj prvi susret s Međugorjem bio je na godišnjicu ukazanja. Bila je 1982. godina. Navršila sam tada šest godina i jasno se sjećam nekih slika. Mnoštvo ljudi, krunica koju su molila djeca (vidioći), prekrasna crkva i zelena polja oko crkve. Tada sam bila dijete, ali sam osjećala da se nešto posebno dogodilo na tom mjestu. Razumjela sam da se Gospa ukazala djeci, pa sam često razmišljala o tome. Kako izgleda Gospa? Kako su se osjećala ta djeca? Zašto baš njima? Jesu li se bojali? Sto bih ja učinila kada bi se i meni ukazala Gospa? Nakon toga jedan duži period nisam dolazili u Međugorje, a onda me Gospa pozvala kada sam upisala fakultet. Toliko je godina prošlo, a ja sam osjećala kako da sam se vratala na dobro poznato mjesto. Sjećam se da sam se tada u Međugorju odlučila posvetiti Bezgrješnom Srcu Marijinu. Od tog trenutka Gospa doista ulazi u moj život na neverojatan način.

Dolaskom u Međugorje ljudi mijenjaju svoje živote. Duh Sveti im po svojoj Zaručnici daje poslanje, baš kao što je to napravio i s apostolima na dan Pedesetnice. Kršćanin ima jasno poslanje i odgovornost u ovom svijetu. Biti laik je poslanje. Svaki krštenik primio je neku karizmu koja je dana njemu osobno za izgradnju i na dobro Crkve. Baveći se vremenitim stvarima vjernik laik izgarđuje Božje kraljevstvo. Tamo gdje je posijan! Mnogi su u Međugorju otkrili svoje poslanje vjernika laika, otkrivši što Gospodin od njih traži i gdje ih želi. Pronašli su svoju životnu zadaću i ono za što su stvorenii. Svoj smisao. Neka nam ovaj mjesec bude poticaj za razmišljanje o velikoj Božjoj dobroti koja je toliko oplipljava kroz dar Međugorja. Ponovno duboko u srcu povjerujmo u Međugorje, u prisutnost naše Nebeske Majke. I prepoznajmo na što nas poziva!

MEĐUGORJE PORUKE KRALJICE MIRA

„Dragi čitatelji i Gospini prijatelji, preporučujemo vam ovu knjižicu. Ona ne sadrži ni novu objavu ni novo evanđelje. Njezino čitanje vodit će vas i upućivati na Isusa Krista, što je Gospina želja i smisao njezina dolaska k nama.“

Sva izdanja možete
kupiti na web stranici
www.medjugorje.store

Knjigu možete naći u Svenenirci Informativnog centra MIR Međugorje.

41. OBLJETNICA

PRILIKA ZA POVRATAK U PRVI DAN UKAZANJA

Može se slobodno kazati da je Međugorje već s prvim znacima jenjanja pandemije i epidemioloških mjera krenulo prema proslavi svoje 41. obljetnice. Lanska 40. obljetnica ostat će zapamćena upravo po „eksploziji hodočašća“ u toj pandemijskoj godini i buđenju Međugorja kao jedne od najsnažnijih duhovnih točki na svijetu. Prijelaz iz 40. u 41. godinu međugorskog fenomena osim pandemije obilježen je i ratom Rusije protiv Ukrajine, koji je dodatno istraumatizirao i prestravio svijet. No na samoj Međugorje i taj je izazov djelovao kao dodatni motiv za dolazak hodočasnika sa svih strana svijeta kako bi molili za mir i prestanak ratnih sukoba.

DARKO PAVIĆIĆ

KAO I KOD SVIH OBLJETNICA VAŽNO JE VRATITI SE NA POČETKE. Na izvore. Ovogodišnji povratak na izvore mogao bi biti povratak na prvi dan ukazanja, kada su djeca prvi puta vidjela Gospu na brdu Crnica iznad Bijakovića, ali joj se nisu približavala niti komunicirala s njom. Gospa se, naime, toga dana pojavila s malim Isusom u naručju. Upravo taj Gospin lik s djetetom potaknuo je apostolskog vizitatora mons. Aldu Cavalliju da predloži izradu Gospina kipa identična onome na Brdu i ispred crkve, ali samo s djetetom u naručju. Osim što će taj Gospin kip biti posvećen majčinstvu i zaštiti dječjega života i općenito zaštiti života od njegova začeća, on će snažno simbolizirati sliku toga prvoga dana u kojoj Gospa dolazi s Isusom u naručju, kako bi Međugorju i svijetu donijela Krista i stavila ga u središte međugorskog fenomena.

Zato nam se valja i uoči ovogodišnje obljetnice vratiti upravo u te prve dane, odnosno u sam prvi dan ukazanja.

Te srijede 24. lipnja 1981. bio je blagdan sv. Ivana Krstitelja i u Međugorju se, kao i u ostalom dijelu Hercegovine, nije radilo na svetkovinu, pa su i ljudi i djeca bili slobodni od svakodnevnih obaveza i rada u polju oko vinograda i duhana. Toga se jutra i Mirjana Dragičević probudila radosna, jer se nije išlo u polje brati

duhan. Ona je u Međugorje došla iz Sarajeva, na ljetne praznike, ujaku i ujni. Silno je voljela te ljetne mjesecu i s uzbuđenjem je čekala svršetak školske godine kako bi cijelo ljeto provela u Međugorju.

Već dan prije dogovorila se sa slijedom i prijateljicom Ivankom kako će zajedno provesti dan u druženju. Ivankina kuća bila je tik do kuće Mirjanina ujaka i kada su se susrele, odlučile su se za šetnju izvan zaseoka kako bi razgovarale u miru.

– Ivanka i ja htjeli smo biti same, da joj ispričam sve svoje novosti, ona meni svoje, jer sam malo prije toga došla iz Sarajeva. Šetale smo se ispod

brda, koje sada zovemo Brdo ukazanja – priča Mirjana, a zaustavile su se pred Vickinom kućom žečeći da i ona ide s njima, no rekli su im da je Vicka zadrijemala i da će joj reći da su je tražile.

Šetajući makadamskim putem, u sjeni Podbrda, razgovarale su o velikom nevremenu koje je tih dana pogodilo to područje. Bilo je toliko silovito da je grom udario u poštu i prekinuo sve telefonske i električne linije Međugorja s ostatkom svijeta. Razgovarale su i o događajima iz škole, novim prijateljstvima, najnovijoj modi i o ostalim tinejdžerskim temama. No njihov je razgovor bio u sjeni smrti

Foto: Arhiv ICMM

Ivankine majke Jagode, koja je nakon iznenadne bolesti umrla prije manje od dva mjeseca. Bila je to, kako svjedoči Mirjana, sveta žena koja je prigrnila svoju alergiju. Ivanka je, kao što je to bio običaj u Hercegovini, na dan majčina sprovoda bila na pogreb. Mirjana je u njihovu razgovoru osjećala tugu u Ivankinu glasu i bol koja se nazirala iz njezinih očiju, nadajući se kako će joj svjež zrak donijeti barem trenutačnu radost. I doista, razgovarajući s Ivanicom, Mirjana je na njezinu licu počela primjećivati osmijeh.

– U to vrijeme nije bilo kuća, bilo je sve pusto, i kad smo se umorile, sjele smo baš ispod brda. Ona je gledala u brdo, a ja sam bila okrenuta leđima brdu. U jednom momentu ona mi kaže: „Mislim da je ono Gospa na brdu“ – priča Mirjana. Bilo je to između 17 i 18 sati. Ivanka je gledala i dalje prema brdu i ponovila: „Mislim da vidim Gospu“.

– Samo tako je rekla. Ja nisam gledala, jer meni je to bilo nemoguće. Naime, mi smo odrasli u Jugoslaviji, u komunizmu, pogotovo mi u Sarajevu. Roditelji su nas učili moliti, molili smo krunicu svaku večer, išli smo na misu, ali nisu nam mnogo govorili o vjeri. Više od straha da ne bi o tome u školi govorili, da oni zbog toga ne bi imali problema. Tako da nikad nisam čula za Lurd, Fatimu, nisam ni znala da Gospa može doći na zemlju te sam

mislila da je ona na nebu i mi joj se molimo. I kad mi je Ivanka rekla da ona misli da je Gospa na brdu, nisam gledala, onako sam malo drsko odgovorila: „Je, ona nema ništa drugo raditi nego je došla meni i tebi.“ I onda sam je tu zaustavila i htjela sam se vratiti u selo, jer shvatite da smo mi odrasli pod time da se ime Božje ne uzima tek tako u usta. Na primjer, ako kažeš samo „o, Bože moj“, odmah ćeš od bake dobiti po glavi, kao uzimaš ime Gospodnje u usta bez veze, sram te bilo... Tako da kada je ona meni rekla za Gospu, to mi je malo zasmetalo, kao da smo mi nešto sagriješile, gdje ćeš to reći – svjedoči Mirjana.

Međutim, kad je krenula prema kući i stigla do prvih kuća, snažan osjećaj obuzeo joj je srce i kao da ju je nešto pozivalo da se vrati. Taj osjećaj bio je tako snažan da ju je zaustavio i prisilio da se okrene i pode natrag.

– I kad sam se vratila, vidjela sam Ivanku na istom mjestu, a što je mene dirnulo, kad sam je vidjela, ona je bila ista ja. Naime, kako sam dolazila iz Sarajeva, uvek sam bila blijeda pa su se ovdje zezali da sam gradsko dijete, a Ivanka je imala tako rumene obraze. Sad je bila blijeda kao i ja. Skroz bijela! Ona mi je rekla: „Pogledaj sada, molim te.“ Ja sam pogledala i na brdu, između kamenja vidjela sam ženu u dugoj sivoj haljinici kako drži dijete u naručju. Nisam vidjela lice žene ni lice djeteta. Sve je bilo čudno. Na brdu nitko nije išao, nije bilo puta kao sada što su napravili hodočasnici svojim nogama, a pogotovo netko u dugoj haljinici (ne znam je li itko tada imao dugu haljinu) i drži malu bebę u naručju. Ja sam u tom momentu osjetila sve emocije koje postoje zajedno: i strah, i ljepotu, i nerazumijevanje, i jesam li živa ili sam umrla. To je bilo tako silno jako da je meni izlaz bio samo – bježi, bježi... I ja sam pobegla.

Nisam to ništa razumjela i jednostavno sam pobegla. Kad sam došla kući, kod kuće je bila baka i odmah sam joj rekla da mislim da sam vidjela Gospu. Ona mi je rekla: „Ti uzmi krunicu, idi u svoju sobu, moli Boga i pusti ti Gospu na nebu gdje ona i jest. Nisam imala snage objašnjavati se s

Foto: Arhiv ICMM

njom i pričati što sam vidjela, baš sam htjela biti sama i moliti, jer sam samo tako imala mir. Ono u meni što se uzbunilo, molitvom se smirilo. Tako da sam cijelu tu noć provela moleći da mi Bog pomogne da shvatim što se meni događa – svjedoči Mirjana.

Dok su Mirjana i Ivanka bile na Podbrdu, probudila se Vicka i pošla prema njima.

– Ja sam taj dan išla u Mostar u školu i kad sam se vratila iz škole, odmorila se malo, starija sestra Zdenka rekla mi je da su me tražile Mirjana i Ivanka, jer kako su one došle preko ljeta u Međugorje, kod svoje babe i dede, često smo se sastagale kako bismo prošetale. Rekla im je sestra Zdenka da sam bila u Mostaru u školi i da sam malo legla i kad se malo odmorim, kada ustanem, da će mi reći da su me tražile. Kad sam ustala, Zdenka mi je rekla:

„Vicka, tražile su te Mirjana i Ivanka i rekle su put kamo su krenule“. I tako sam ja krenula. Taj ti je put ovako ravno, ide se prema Cenacolu. Idući tamo, mene su Mirjana i Ivanka zvali: „Požuri, požuri!“ – priča Vicka.

Ona je idući prema Podbrdu srela Mariju i upitala je hoće li im se pri-družiti, no Marija joj je odgovorila da mora s majkom nešto obaviti u polju, pa je Vicka pošla sama prema Ivanki i Mirjani.

Foto: Arhiv ICMM

U TO VRIJEME NIJE BILO KUĆA, BILO JE SVE PUSTO, I KAD SMO SE UMORILE, SJELE SMO BAŠ ISPOD BRDA. ONA JE GLEDALA U BRDO, A JA SAM BILA OKRENUTA LEĐIMA BRDU. U JEDNOM MOMENTU ONA MI KAŽE: „MISLIM DA JE ONO GOSPA NA BRDU“ - PRIČA MIRJANA. BILO JE TO IZMEĐU 17 I 18 SATI. IVANKA JE GLEDALA I DALJE PREMA BRDU I PONOVLILA: „MISLIM DA VIDIM GOSPU“.

– Dolazeći bliže k njima, čula sam ih kako govore: „Brže, Vicka, brže!“ Mislila sam da nije zmija ili neka životinja kad me tako zovu. Ja sam se primakla kad su one meni rekle: „Vicka, Gospa!“ Bacila sam papuče s nogu i pobegla sam. Odmaknula sam se i mislila da s njima stvarno nešto nije u redu. Kakva Gospa, što je njima? Malo sam se tu strpjela, kad je naišao Ivan. Ivan naš (Vickin rođak, nap.a.) igrao je nogomet s Ivanom vidiocem. Dolazi Ivan i Marijina sestra Milka i kažem im da one vide Gospu i da odemo k njima. U tome trenutku, naime, nisam ništa vidjela, jer sam pobegla čim su mi to spomenuli – priča Vicka.

Vrativši se natrag na Podbrdo, ovaj put u pratnji Milke i dvojice Ivana, zatekli su Mirjanu i Ivanka na istome mjestu.

– Odmah sam se bacila na koljena i ona je nas zvala da dođemo. Bilo je to prvu večer, ali nitko od nas nije imao toliko hrabrosti da ode. Onda je rukom zvala da dođemo, ali mi smo odatle pobegli kući. Kad smo došli kući, nismo to htjeli svakome govoriti. Šutjet ćemo, a ako Gospa dođe sutra, onda ćemo reći. Ako ne dođe, ništa. Ali kad smo došli kući, vide i oni da se nešto događa. Kada smo im rekli, kažu nam da su možda leteći tanjuri, možda je netko sa svjetiljkom, možda netko

traži ovce... Rekli smo samo nekolicini ljudi i svatko je od njih imao svoj neki dodatak – kazuje Vicka.

Ivan Dragičević, kojega su spomenuli i Marinko i Vicka, baš kao i sva djeca u selu, blagdan je odlučio provesti s prijateljima i nakon što je bio s roditeljima na misi u Crkvi sv. Jakova u 11 sati, došao je kući, ručali su i nakon ručka odazvao se pozivu prijatelja iz sela, s kojim je išao u šoklu, da skupa idu igrati nogomet.

– Te srijede došli su mi prijatelji oko 13.30 ili 14 sati poslijepodne i zvali su me da dođem, jer nisu mogli sastaviti dvije ekipe za nogomet.

Otišao sam s njima na livadu na kojoj smo se uvijek okupljali. Igrali smo nogomet do 17 ili 17.30 sati. Polako smo se, umorni, vraćali prema našim kućama. Izlazeći s toga igrališta susrećemo djevojke i neki od mojih prijatelja pitali su ih kamo idu i što rade, a one su rekle da idu šetati, da idu po ovce. Ja nisam ništa pitao, jer sam tada bio jako stidljiv i s djevojkama nisam ni razgovarao. Kad su oni završili razgovor, nastavili smo prema našim kućama, a ja sam s prijateljem požurio kući kako bih se presvukao i da idemo k njemu gledati košarku na televiziji – priča Ivan Dragičević. Prisjeća se kako su igrale Cibona iz Zagreba i Bosna iz Sarajeva, a u selu

je bilo samo pet-šest televizora u boji, tj. samo u onim kućama gdje je otac radio kao gastarbeiter u Njemačkoj.

– Gledali smo prvo poluvrijeme utakmice i rekao sam prijatelju Ivanu da odemo do mene pojesti nešto i da se vratimo na drugo poluvrijeme. Pojeli smo na brzinu i od kuće mojih roditelja krenuli preko vrta iza naše kuće, gdje je bilo nekoliko stabala jabuka. Nabrali smo te jabuke, stavili ih u majice i ponovno izašli na put. Hodali smo i u jednom trenutku čuli glas kako izdaleka zove: „Ivane, Ivane! Dodite, dodite, Gospa je na brdu!“ – priča Ivan Dragičević i napominje kako je put na Podbrdo tada bio tako zarastao u grmlje ili zelenilo da su njime mogle prolaziti samo ovca ili krava.

U tome gustišu nikoga nisu vidjeli i uspinjali su se stazom prateći glas koji ih je dozivao.

– Sve smo bliže i jače čuli taj glas. Onda sam iza sebe ugledao Vicku kako trči prema nama i drhtavim glasom zove: „Ivane, Ivane, Ivane! Dodite sa mnom, Gospa je na brdu, Gospa je na brdu!“ Prijatelj i ja smo stali, pogledali jedan u drugoga, pitao sam ga: „O čemu ona govori, kakva Gospa?“ Međutim, Vicka je bila toliko uporna i govorila: „Podite sa mnom, što čekate?“ I budući da je vidjela da stojimo na istom mjestu, ona je bosa, bez ičega na nogama, potrčala prema nama – priča Ivan Dragičević, koji je Vicku dobro poznavao i da je oduvijek bila posebnog karaktera i temperamenta, pa su je u školi zvali „šerif“. No toga trenutka Ivan se čudio Vickinu čudnu ponašanju, jer to nije bila ona Vicka koju je on znao.

– Rekao sam prijatelju da pođemo s njom, da vidimo što je. On je išao s lijeve, ja s desne strane i gledajući u nju, kao da se neki strah počeo uvlačiti i u nas, jer ne znamo što se događa. Kad smo došli bliže do toga mesta, izdaljega smo vidjeli Mirjanu i Ivanka kako kleče okrenute prema brdu i nešto gledaju. Kad smo im bliže došli, Vicka se okreće i kaže: „Pogledajte gore.“ Ja sam triput pogledao i video sam prelijepi Gospin lik, u svjetlosti, normalne veličine, s izrazito vidljivom krunom zvijezda. Moj pogled nije trajao duže od pet do deset sekundi. Možda malo više. Čim sam to video, pobegao sam kući. Ništa me više nije interesiralo, gdje je ostao moj prijatelj, je li i on pobegao, samo sam želio što prije pobjeći – priča Ivan Dragičević.

Kada je došao kući, nikome ništa nije govorio, ni roditeljima ni braći, nego se zatvorio u sobu.

– Noć koja je bila pred mnom uistinu je bila noć straha, iščekivanja, pitanja: je li to moguće, kako je to moguće, zar je to bila baš Gospa... Ja sam je video, ali opet nisam bio siguran. Do svoje 16. godine, a tada sam imao 16, nikada nisam mogao sanjati o tome da se može Gospa ukazati. Nisam čak imao ni neku posebnu pobožnost prema samoj Gospici, bio sam praktičan vjernik, odgojen i rastao u vjeri, u tim godinama ni bolji ni lošiji od drugih. Nikad nisam čitao ni znao za Lurd i Fatimu ili za bilo koje ukazanje. Svećenici na vjerouaku, koji sam redovno pohađao, nisu o tome previše govorili – priča Ivan Dragičević.

Noć pred njim bila je noć iščekivanja. Sto će se dogoditi?

– Ono čega sam se najviše bojao bilo je što ako večeras Gospa dođe u moju sobu, kamo će pobjeći? Kao dijete bio sam jako povučen, nikad po mraku nisam sam hodao bez roditelja. Otac me uvijek vodio ako sam išao u selo gledati televiziju noću. Otac me odvede i kad se završi, vratiti me kući. Samo sam čekao da jutro što prije dođe. Sjedio sam cijelu noć na krevetu, sputio sam sve zastore. A noć je bila duga kao godina, nikada da dođe jutro. Napokon jutro dolazi, majka i otac su već čuli u selu da sam bio s tim djevojkama. Ne mogu vam opisati majku i oca u tome momentu, oni su toliko bili uzbudeni, u strahu, nervozni, pa su mi počeli govoriti: „Pazi što govorиш. Nemoj se s time igrati. Nije to igračka.“ Rekao sam oču i majci da sam video, ali da, opet, nisam siguran – priča Ivan Dragičević.

Jednako uzbudjenje držalo je i Vicku, i Ivanka, i Mirjanu, koja je bila toliko uzbudjena da se pitala je li živa ili je mrtva. Srce joj je, kaže, bilo u takvoj pomutnji da je jedva mogla razaznati jednu emociju prije nego što bi nastupila druga. Sama je sebe štipala kako bi se uvjerila da ne sanja.

Foto: Arhiv ICMM

Pokušavala se prisjetiti što je točno vidjela, no kako je stajala na udaljenosti od stotinjak ili više metara, teško joj je bilo razaznati lice te žene, ali je bila sigurna da je na sebi imala plavkastosivu haljinu i da je u rukama držala novorođenče. Bila je sigurna da se nijedna majka nikada ne bi penjala na takvo brdo s djetetom u naručju.

Uletjela je u ujakovu kuću i rekla kako misli da je vidjela Gospu. Njeni baka i baka Jela, koja je bila sama u kući, zaprepašteno ju je pogledala.

– Pusti ti Gospu tamo gdje i je, u nebu. Uzmi ti krunicu, idi u svoju sobu i moli se Bogu! – rekla joj je baka, a Mirjana je bila, kako kaže, previše uzbudjena da bi joj objašnjavala kako je doista nešto vidjela, pa je učinila upravo onako kako joj je ona i preporučila, utrčala je u sobu i molila.

Međutim, svaki put kada bi zatvorila oči, jedino je mogla zamisliti tu ženu na brdu. Bila je sigurna da je to bila Gospa, više zbog onoga što je osjećala nego zbog onoga što je vidjela. No, pitala se, zar Djevica Marija ne bi trebala biti u nebu? Razmišljala je tražeći bilo koje prethodno iskustvo koje bi joj moglo pomoći razumjeti ono čemu je upravo svjedočila. Do toga trenutka nikada nije ni pomislila kako bi netko na zemlji mogao vidjeti Gospu. Naima, nikada do tada nije čula za druga takozvana ukazanja, pa je prepostavila da je to bilo prvi put da se ona ikome ukazuje. U komunističkoj Jugoslaviji, uostalom, knjige s vjerskim sadržajem bile su gotovo pa krijumčarene, tako da je njihovo znanje, kako kaže, o čudima bilo ograničeno na odmjerene propovijedi svećenika, koji su uvijek bili svjesni da tajni vladini špijuni vrebaju iz crkvenih klup. Sve što bi se moglo pogrešno shvatiti kao napad na režim, svećenici su to znali, moglo ih je odvesti u zatvor – ili završiti još i gore od toga.

– Sjećam se da je Vicka tražila Ivanka i mene i kada je vidjela što mi gledamo, izula se i bosa pobegla u selo da bude brža. A Ivan je prolazio onuda jer je išao svojoj kući, i on je pobegao kad je video. Zato sam onda i ja rekla da tko zna što je to, pa bježim i ja kući. Jakov i Marija odmah su rekli: „Kako ste vi sretni što ste vidjeli Gospu i mi bismo htjeli vidjeti Gospu!“ Baš su srcem odmah povjerovali. A sutradan su i oni pošli, kao što su pošli gotovo svi iz Podbrda, da vide što je, jer se to odmah, Bogu hvala, raširilo po selu. Selo je bilo malo i sve se čulo. Sutradan su Gospu vidjeli i Jakov i Marija – svjedoči Mirjana.

Post i Duh Sveti

Post nije međugorski izum ni posebnost, ali je preko Međugorja, po Gospinim porukama, ponovno oživljen u čitavom svijetu. Međugorje je tako dalo snažan doprinos obnovi Crkve zbog obnovljenog prakticiranja posta velikog broja vjernika.

FRA MARINKO
ŠAKOTA

Koji je cilj i smisao posta, molitve, bdijenja i činjenja dobroih djela? Je li u njima samima ili oni upućuju na nešto drugo? Reče Isus svojim učenicima ovu prispodobu: „Tada će kraljevstvo nebesko biti kao kad deset djevica uzeše svoje svjetiljke i iziđe u susret zaručniku. Pet ih bijaše ludih, a pet mudrih. Lude uzeše svjetiljke, ali ne uzeše sa sobom ulja. Mudre pak zajedno sa svjetilkama uzeše u posudama ulja. Budući da je zaručnik okasnio, sve one zadrijemaše i pozaspase. O ponoći nastala vika: 'Evo zaručnika! Izidite mu u susret!' Tada ustadoše sve one djevice i urediše svoje svjetiljke. Lude tada rekoše mudrima: 'Dajte nam od svoga ulja, gase nam se svjetiljke!' Mudre im odgovore: 'Nipošto! Ne bi dotecklo nama i vama. Podite radije k prodavačima i kupite!' Dok one odoše kupiti, dođe zaručnik: koje bijahu pripravne, uđoše s njim na svadbu i zatvore se vrata. Poslije dođu i ostale djevice pa stanu dozivati: 'Gospodine! Gospodine! Otvori nam!' A on im odgovori: 'Zaista kažem vam, ne poznam vas! Bдjite dakle jer ne znate dana ni časa!' (Mt 25,1-13)

U čemu se razlikuju mudre i lude djevice? I jedne i druge su djevice. Jedne i druge žive krjeponim životom, u odricanju. Nadalje, i jedne i druge imaju svjetiljke i ulje. Razlika je u ulju. Mudre su uzele dovoljno ulja za svjetiljke, a lude nisu. O ulju sve ovisi. Ulje je presudno. Bez ulja se svjetiljke gase. Kad ima ulja, svjetiljke gore i osvjetljavaju prostor.

Što je ulje koje imaju mudre djevice, a koje nedostaje ludima? Sveti Serafim Sarovski smatra da je ulje stjecanje milosti Duha Svetoga. Upravo

taj činitelj, milost Duha Svetoga, nedostajao je ludim djevicama. I lude su djevice bile djevice, što je po sebi velika krjeposta, vrlina. No one su mislile da je smisao djevičanstva u samom vršenju krjenosti, u činjenici da su djevice i ustrajnosti u djevičanstvu. Vršile su krjepesti, ostale su djevice i mislile da su samim time ostvarile Božje djelo, a propustile su otvarati se Duhu Svetomu.

Gledе molitve, posta, bdijenja i činjenja dobroih djela Serafim Sarovski zaključuje: „Koliko god molitva,

...cilj kršćanskog života otvaranje je Duhu Svetomu i primanje njegovih darova, a najveći od svih darova je ljubav. Smisao posta, molitve, bdijenja i činjenja dobroih djela nije u njima samima, nego nam oni pomažu da se otvaramo Duhu Svetomu i da sve što činimo činimo radi Krista u nesebičnoj ljubavi.

post, bdjenje i sva druga kršćanska djela bila sama po sebi dobra i koliko god služila kao nužna sredstava radi ostvarenja toga cilja, svejedno se u njihovu izvršavanju ne nalazi cilj kršćanskoga života.

Istinski pak cilj našega kršćanskog života sastoji se u stjecanju Duha Svetoga.“

Za Serafima Sarovskog važno je još nešto: da se sve ono što se čini čini poradi Krista. „Post, bdjenje, molitva, milostinja i svako dobro djelo učinjeno poradi Krista sredstva su za stjecanje Svetoga Duha Božjega. Obratite pozornost, dragi moj, na to da nam dobra djela učinjena samo poradi Krista donose plodove Svetoga Duha. A sve ono što se ne čini poradi Krista, premda je i dobro, ne predstavlja nam nagradu u životu budućega vijeka, a i u ovozemaljskoj životu također nam ne daje Božje milosti.“

Dakle, mi možemo činiti dobra djela, ali ako ih ne činimo poradi Krista, nemaju pravi smisao i ne vode nas Duhu Svetomu. Shvatilo je to sv. Pavao koji kaže: „Zato uživam u slabostima, uvrjedama, poteškoćama, progostvima, tjeskobama *poradi Krista*. Jer kad sam slab, onda sam jak.“ (2 Kor 12,7-10)

Molitvu i post ponekad shvaćamo samo izvanjski pa mislimo: Dovoljno je moliti. Dovoljno je postiti. Dovoljno je činiti dobra djela. Dovoljno je imati samo svjetiljku. Dovoljna je vanjština. No Isus kaže da to nije dovoljno. Lude su djevice vikale:

»Gospodine! Gospodine! Otvori nam!« Sjetimo se Isusovih riječi: »U kraljevstvo Božje neće ući svaki koji govori: Gospodine, Gospodine!« I farizej je molio u Hramu i postio dvaput tjedno, ali Bog nije prihvatio njegovu molitvu i post. Ulje služi svjetiljci, da može svijetliti. Ulje je stjecanje Duha Svetoga, a to je upravo ono što je nedostajalo ludim djevicama. Prozvane su ludima jer su zaboravile nužan plod krjeosti, milost Duha Svetoga, bez koje nema spasenja.

Sv. Antun Pustinjak govori o trima voljama: Prva je Božja volja. Uči nas činiti dobro jedino radi stjecanja Duha Svetoga. To je ono ulje koje su imale mudre djevice. Druga je ljudska, vlastita volja. Uči nas činiti sve radi udovoljavanja našim požudama i dobro poradi samoga dobra. Treća je volja demonska. Uči čovjeka ili da ne vrši nikakve krjepesti ili da ih vrši iz častohlepnosti ili poradi nečega drugoga, ali ne radi Krista.

Ulje u svjetilkama darovi su Duhu Svetomu, a jedan od najvažnijih darova je ljubav. Smisao posta, molitve, bdijenja i činjenja dobroih djela nije u njima samima, nego nam oni pomažu da se otvaramo Duhu Svetomu i da sve što činimo činimo radi Krista u nesebičnoj ljubavi.

Posteći, pobjeđujemo sami sebe, ali ne da bismo *mi* svojim snagama izvojevali pobjedu – čime bi možda još više jačao naš ego – nego da bismo se sve više predavalji Duhu Svetomu, da nas vodi, nadahnjuje i oblikuje.

jezike ljudske govorio i anđeoske, a ljubavi ne bih imao, bio bih mјed što ječi ili cimbali što zveći. Kad bih imao dar prorokovanja i znao sva otajstva i sve spoznanje; i kad bih imao svu vjeru da bih i gore premještao, a ljubavi ne bih imao – ništa sam! I kad bih razdao sav svoj imutak i kad bih predao tijelo svoje da se sažeže, a ljubavi ne bih imao – ništa mi ne bi koristilo.“ (IKor 13,1-3)

Isus poziva na bdjenje: „Bдjite dakle jer ne znate dana ni časa!“ Razlog bdijenja leži u tome da ne ostanemo bez Duha Svetoga, jer upravo bdjenje, post i molitva omogućuju njegov dolazak. Potrebno je bdjeti jer i zlo djeluje i prevari čovjeka. Zlo je kao kradljivac. Lako nam ukrade ljubav, mir, radost, zajedništvo, a to su darovi Duha Svetoga. Zli nam oduzme ulje, „ugasi svjetiljku“, ukrade razloge da ljubimo druge, da pozdravimo druge, da oprostimo...

Dakle, cilj kršćanskog života otvaranje je Duhu Svetomu i primanje njegovih darova, a najveći od svih darova je ljubav. Smisao posta, molitve, bdijenja i činjenja dobroih djela nije u njima samima, nego nam oni pomažu da se otvaramo Duhu Svetomu i da sve što činimo činimo radi Krista u nesebičnoj ljubavi.

Posteći, pobjeđujemo sami sebe, ali ne da bismo *mi* svojim snagama izvojevali pobjedu – čime bi možda još više jačao naš ego – nego da bismo se sve više predavalji Duhu Svetomu, da nas vodi, nadahnjuje i oblikuje.

PAULA TOMIĆ

NOSITELJI USKRSLOGA

Skiven produženim hladnim danima proteklih mjeseci, lipanj se nekako prebrzo i iznenađujuće dogodio. Eto već klimatsko-ljekovito ljeto, eto nam svetkovine Duhova, pa onda i 41. godišnjice Gospinih ukazanja. S obljetnicom ukazanja nekako kao da se završava jedna faza kalendarske godine. Barem nama koji smo vezani za Međugorje. Ove godine datum Godišnjice pada na pomicni blagdan Srca Marijina koji se slavi druge subote nakon Duhova. Divna podudarnost ili možda znakovita?

U Gospinoj školi glavni je predmet 'teologija srca', u kojoj nas Gospa uči postati što sličniji Njezinom srcu. A sada ova dva blagdana postaju jedno i kao da nam pojačavaju njihovu poruku: Srce je bit svega! Ljubav je bit svega!

Isusovim Uskrsnućem ta Ljubav se razlazi u srcu naša po Duhu Svetom koji nam je dan. Duh Sveti je nevidljiv. Ljubav je nevidljiva. Otkrivaju se djelima. Marijino srce je tabernakul te Ljubavi Uskrsloga. I Ona nas već 41. godinu uči kako od naših srca napraviti te žive tabernakule Božjeg mira i radosti, postati nositelji Uskrsloga. Samo tako dobro može pobijediti u nama, i oko nas kaže Ona i u zadnjoj poruci. (usp. „Budite graditelji mira i nositelji radosti Uskrsloga u vama i oko vas da bi dobro pobijedilo u svakom čovjeku.“ 25. 5. 2022.)

DUHOVNI BOJ

Kršćani su pozvani živjeti u svijetu, ali ne biti od svijeta. A to danas postaje sve teže jer je duh svijeta tako moćno 'usisao' i 'ispuni' skoro sve duhovne prostore i politike i društva, ekonomije, medija, pa čak i crkve... Svima postaje važnije ono što se izvana može pokazati jer, 'ako nije na Instagramu, nije se dogodilo', nego sam stvarni sadržaj događaja koji se živi.

Isti taj duh svijeta danas je toliko isprao mozgove i srca ljudi da sve teže postaje vjerovati u ono nevidljivo, ono što bi bila "duhovna vrijednost" nekog čina, uvjerenja ili akcije. Ne, ako nije razumski logično, dokazivo, funkcionalno, isplativo, olakšavajuće... to jednostavno nema vrijednost. Bez obzira što nas baš taj čin tako logički neshvatljiv možda čini boljim ljudima, oplemenjuje nas ili izvlači od nas ono najbolje. Plod duha svijeta možda se najbolje vidi u najnovijem japanskom futurističkom filmu

"Plan 75" nedavno prikazanom na filmskom festivalu u Cannesu koji opisuje moguću stvarnost u ne tako dalekoj budućnosti gdje će se svi stanovnici Japana kad napune 75 godina jednostavno uspavati. Eto, da ne budu na teret društvu – reći će taj racionalni duh svijeta.

A duh svijeta kojem nas Gospa već 41 godinu ovdje u Međugorju uči kaže nešto sa svim drugo: zar nisu upravo stari i nemoćni oni koji imaju najviše vremena za molitvu? Na kraju svojih zemaljskih dana, dok ih životna sila polako napušta, ostaje ona duhovna snaga koju su ispravnim životnim odlukama stekli, radom zasluzili, predanošću isklesali i sklopjene ruke uz krunicu da se zahvaljuju Bogu za sve ono što su primili i mole blagoslov na sve ono što im je na srcu: njihovi mili i dragi u obitelji. Koliki je to blagoslov i zaštita kad imаш svoje bake i đedove, svekra i svekrve koji, i na svom životnom zalasku, duhovno štite i molitvom zacijeljuju svoja obiteljska stabla i svoje potomke.

Duh svijeta nas uči zaboraviti na vječnost! O našim potezima razmišljati na način kao da naš život završava ovdje na zemlji. Pa da imamo što manje zavrzlama i gubitaka. Duh svijeta nam daje drugačiju perspektivu i vrijednost životnim situacijama koje će tek u vječnosti dobiti smisao i svoju plaću.

Gospa nas ovdje u Međugorju uči toj logici ljubavi kojoj je krajnji cilj naša svetost (usp. „Gledam vas i Bogu zahvaljujem za svakog od vas, jer On mi dozvoli da sam još s vama, da vas potičem na svetost.“ 25. 5. 2022.)

Duh svijeta je duh vukova. Duh ljubavi je duh janjaca, duh malenih. Gospa nas u svojoj školi uči da se ne obeshrabrimo, jer: "Sve dok budemo janjci, pobijediti ćemo i, čak i ako nas okruže brojni vukovi, uspijet ćemo ih savladati. Ali ako postanemo vukovi, bit ćemo poraženi, jer ćemo biti lišeni Pastirove pomoći." – kaže sv. Ivan Zlatousti.

BAVI pobijedimo nečistog duha svijeta koji stvara podijele i ratove. (usp. „Zato nek vaša molitva bude još jača da utihne svaki nečisti duh podijele i rata.“ (25. 5. 2022.) Međugorje nas uči da ne prestanemo vjerovati u čuda. U ono bitno što je očima nevidljivo. U Onoga koji je rekao: „Evo, sve činim novo!“ I zato je Međugorje danas još tako aktualno, nedokučivo i proganjano!

POZIV NA MUČENIŠTVO

Jer nije to lak put. Kao što nije bio ni Gospin. Ni Isusov. Ni apostola. Ni prve Crkve. Djela apostolska nam govore: Bit će progona, zatvarat će vas... ali ne bojte se. S vama će biti Duh sveti, branitelj – on će govoriti umjesto vas! Nemojte se obeshrabriti. Ustrajte. Progonstva su znak da ste na dobrom putu. Kao što su progonili mene, progoniti će i vas.

U svjetlu Gospinih poruka, možda nije slučajno da je riječ svjedok koja se koristi u Ivanovom evanđelju („Vi ćete svjedočiti jer ste od početka sa mnom!“ Iv 15, 27) prijevod grčke riječi μάρτυρας koja zapravo znači mučenik. Naime, Gospa nas ovdje u Međugorju često poziva da budemo njezini svjedoci.

U svjetlu ovog biblijskog govora, ovaj poziv na svjedočenje je zapravo poziv na mučenijo zbog ispunjavanja vjere u Istinu, u Isusa Krista i to raspetoga. A kako svijet ide dalje, vidimo kako obrana tih temeljnih Božjih zakona i naravnih prava, postaje već svojevršna izopćenost od svijeta, za neke već, a za druge uskoro, i mučenje.

U dalekoj budućnosti živjet će ljudi koji će imati razvijen um. Ali umni razvoj neće ići s duhovnim razvojem. U to će vrijeme onaj koji bude pričao o duhovnosti izgledati smiješno jednako kao riba koja bi s ovčama pasla travu u gorskim krajevima. – dobro je prekao sv. Bazilije Veliki.

NE MI, NEGO BOG ĆE UČINITI

Ipak, i Gospa i Isus nas ohrabruju. Još su s nama. A Isus nam obećava: „Vi ćete jadikovati i plakati, a svijet će se radovati. Vi ćete biti žalosni, ali će se vaša žalost pretvoriti u radost.“ (Iv 16.20) Isus ovo govori u pasivu: 'žalost će se pretvoriti u radost'. Nećemo to učiniti mi, našim silama i zalaganjem. Nego će to učiniti Bog. Zato iako će biti patnji i kušnji koje će se strušiti na kršćane, naš Bog će prividni neuspjeh pretvoriti u uspjeh, u radost. I to je tajna naše smirenosti i naše molitve i vjere i želi da snagom DUHA LJU-

TIŠINA NAS UTIŠAVA

TEREZA GAŽIOVA

poruci od 25. svibnja 2022. Gospa nas zove: „Dječice, mir je narušen i Sotona želi nemir. Zato neka vaša molitva bude još jača da utihne svaki nečisti duh podijele i rata.“

U Njezinoj školi učimo da moliti znači ljubiti. „Nema ljubavi bez molitve, jer molitva je ljubav. Zapamtite, jer kažem vam, ljubav će pobijediti“, govori nam nebeska Majka.

Jedan vojnik koji je trenutno u ratu u Ukrajini posvjedočio je: „Izne-nada nas je napao neprijatelj. Počela je pucnjava. Bilo nas je svega neko-liko i nismo se imali čime braniti. Bilo je strašno, činilo se kao naš kraj. Počeli smo naglas moliti krunicu... i već nakon nekoliko Zdravomarija oružje je čudesno utihnulo. Nikad ne ću zaboraviti snagu tišine u kojoj sam shvatio da je Bog jači od sveg oružja svijeta.“

Danas kad se zlo čini toliko jakim i bučnim Gospa nas ohrabruje da je molitva još jača. Zlo je bučno a ljubav je tiha. Tihoća ljubavi ne znači da ljubavi nema. Ona samo čeka naše oslobođenje. To se vrlo intenzivno može iskusiti na seminaru posta, molitve i šutnje u Međugorju. Isplati se odvojiti pet dana o kruhu i vodi u molitvi i šutnji da se ljubav u nama osloboди i počne pobijevati.

To se vrlo intenzivno može iskusiti na seminaru posta, molitve i šutnje u Međugorju. Isplati se odvojiti pet dana o kruhu i vodi u molitvi i šutnji da se ljubav u nama oslobođe i počne pobijevati.

U svojim porukama Gospa nas zove: „Dječice, u tišini srca ostanite s Isusom, da vas On svojom ljubavlju mijenja i preobrazи; apostoli moji, u tišini srca svoga slušajte glas moga Sina, da vam srce bude Njegov dom; Neka vam u tišini Duh Sveti govori i dopustite Mu da vas obraća i mijenja.“ I to se stvarno dogodi. Božja prisutnost u Mariji je tiha i utišava nas. Čini nas tihma. Ta tišina je Božja prisutnost.

Na seminaru shvaćamo da je Božja prisutnost u nama zagušena bukom te da se oslobođa postom i molitvom i počne progovarati. Mi šutimo,

a ona govori. Učimo se njoj dati prvu i zadnju riječ. I tako dobivamo milost odlučiti se i živjeti sve što nam je rečeno.

O tome svjedoče i sudionici seminaru posta, molitve i šutnje iz Ukrajine, Litve i Rusije koji se održao od 16. do 20. svibnja 2022. Seminar je vodio fra Marinko Šakota, a na kraju se skupini katehezom obratio i nadbiskup Aldo Cavalli, apostolski vizitator za župu Međugorje.

ljubav je pronašla upravo te male otvore u našim srcima i mogla je početi djelovati. Bog je jedan i On je ovdje za sve. Duh Sveti može sve ujediniti, njegov jezik je jezik ljubavi. Ukrnjaci su tijekom liturgije toliko puno puta ponavljali zaziv: „Gospodine, smiluj se!“ da je to u meni probudio osjećaj kajanja. Budući da je još uvijek uskršno vrijeme, u grkokatoličkoj liturgiji se ponavljalo i: „Hristos voskres!“ Krist je tako zaista uskrsnuo i u meni, odnosno ja sam uskrsla u Njegovoj ljubavi koja mi se tako objavila kroz druge.

Lesya, Ukrajina

Prvi dan za vrijeme ručka na kruhu i čaju mislila sam u sebi da bih trebala pojesti više kako ne bih bila gladna i

noćnog klanjanja pitala sam Gospodina što moram ispraviti u jednoj teškoj situaciji u kojoj se trenutno nalazim i sutradan sam na cjeboživotnoj ispovijedi shvatila da, iako sam u prošlosti ispovijedala grijeha i Bog mi ih je oprostio, nikada nisam zatražila oproštenje od onih kojima sam tim grijesima nanijela veliku bol. Ovo otkriće je za mene jako važno i ispunilo je moje srce velikim mirom.

Vida, Litva

Niz godina sudjelovala sam na seminaru posta, molitve i šutnje prikazujući post za obraćenje supruga. Suprug je nedavno preminuo te sam ovaj put odlučila cijelo hodočašće, sve molitve, žrtve, svete mise i post posvetiti Mariji za ostvarenje njezinih nakana, kako bih joj izrazila duboku zahvalnost jer mi je puno pomogla. Kada smo se penjali na Križevac i molili križni put, dotakle su me riječi da je Isusu draga kad često razmatramo njegovu Muku koju je podnio iz ljubavi za nas. Stoga sam odlučila da ču, kad se vratim kući, pokušati što češće moliti križni put jer se to Isusu sviđa. Tako ga mogu tješiti. Kad smo se popeli na brdo Križevac, doslovce se nisam mogla otregnuti od križa. Molila sam prvo s jedne a zatim s njegove druge strane. Nakon toga sam podigla ruke prema križu kao da ga želim zagrliti i nekoliko puta sam ponovila Isusu da ga želim ljubiti više.

Na trenutak sam očima srca doživjela da, umjesto kamena, ljubim Isusove noge, kamen kao da je nestao. Plakala sam. Shvatila sam da je na svakom križu Raspeti Isus. Odsada ču, ljubeći križ bilo od drveta, kamena ili neke kovine, znati da na njemu uvijek ljubim Raspetoga.

Vlč. Andrej, Ukrajina

Prvi put sam sudjelovao na ovakvim duhovnim vježbama. Za nas grkokatolike, poseban je događaj bio imati priliku neprekidno se klanjati Isusu u Presvetom oltarskom sakramantu. Kroz to sam klanjanje doživio veliku Gospodinovu ljubav i shvatio sam važnost šutnje u molitvi.

Mogu dapaće reći da se moj odnos s Isusom u oltarskom sakramantu potpuno promijenio, duboko sam doživio Kristovu živu prisutnost. Tijekom klanjanja On učini da doista

Foto: Arhiv ICMM

Violeta, Litva

Posebno sam zahvalna što smo mogli biti na seminaru s Ukrnjacima. Oni za mene tako više nisu samo neki daleki neznanici za koje molimo, već konkretni ljudi koje smo blisko upoznali i koje smo na taj način još više zavoljeli.

Hvala i na prigodi što smo mogli upoznati predivnu grkokatoličku liturgiju. Isprva smo se opirali zajedničkom slavljenju svete mise u kapelici Domus pacis. Mi smo rimokatolici i oni grkokatolici, svatko ima svoj jezik, mi imamo svoj litvanski, oni ukrajinski a prijevod cijelog seminara bio je na ruskom. Bojali smo se promjena. Prvi dan smo htjeli svoje. Ali uz minimalnu otvorenost nekih od nas, Božja

kako bih mogla izdržati do večere... No, odjednom sam shvatila da je euharistija puno važnija hrana jer je za dušu i koliko je važno svaki dan zasiliti svoje srce euharistijom. I odlučila sam da ne ču propustiti svetu misu radnim danom!

Druga važna točka za mene bila je odluka da moram obnoviti ljubav prema svom suprugu jer je on moj najbliži i predstavljajući Isusa u našoj domaćoj obiteljskoj crkvi. Na seminaru sam shvatila da ga do sada nisam voljela onako kako bih trebala. Vraćam se kući s odlukom odgovorno raditi na svom srcu: truditi se biti suočajnija, imati više razumijevanja za druge. Posebna poruka za mene je bila poruka apostola Jakova na mjestu gdje on govori o jeziku – to je bio poziv za mene da radim na tome što, kako i kada govorim.

Shvatila sam i to da se sve životne poteškoće, ako ih proživim s Isusom, pretvaraju u radost.

Olena, Ukrajina

Otišla sam na seminar sa spoznajom da moj duhovni život stagnira i sa željom da ga popravim. Za vrijeme

Foto: Arhiv ICMM

čujemo što nam govori. U klanjanju upoznajemo sebe u Istini i vidimo što nije u redu i što treba promijeniti. Zato i ja, u svojoj župi u Ukrajini, želim organizirati klanjanje Isusu.

Također, mi Ukrnjaci smo osjetili veliku solidarnost s nama. Svi koji za nas mole, mole s ljubavlju. Doživio sam da se kroz suočavanje s nama cijeli svijet sjedinjuje s nama u ljubavi. Naša bol je bol cijelog svijeta. Osjećali smo se kao dio jedne velike obitelji.

Posebno je bilo i slaviti svetu misu zajedno s Litvancima. Iako nismo razumjeli njihov jezik, razumjeli smo njihova srca.

Tatjana, Ukrajina

Najviše me se dojmio post. Već dugo postim kod kuće, ali nisam shvaćala njegovu bit i vrijednost. Nisam postila s ljubavlju. Ovdje sam shvatila da nam post pomaže zadobiti unutarnje snage kako bi se mogli boriti za kraljevstvo Božje.

Molila sam Gospu da mi pokaže kako više voljeti Boga i bližnje. Dobila sam odgovor da trebam moliti za dar Božje ljubavi jer je ona ta koja nas izvlači iz robovanja u kojima živimo.

Natalija, Ukrajina

Tijekom noćnog klanjanja u tišini naučila sam zašutjeti i slušati. Prvi put u životu sam bila na klanjanju sama s Isu-

Gospa nas uči postiti

Post nije međugorski izum ni posebnost, ali je preko Međugorja, po Gospinim porukama, ponovno oživljen u čitavom svijetu. Međugorje je tako dalo snažan doprinos obnovi Crkve zbog obnovljenog prakticiranja posta velikog broja vjernika.

Gospa nas poziva i uči postiti: »Danas vas pozivam da počnete post od srca. Ima dosta ljudi koji poste, ali samo zato što svi poste. Postao je to običaj koji nitko ne želi prekinuti. Župu molim da poste za zahvalu što im je Bog do- pustio da ostanem ovoliko dugo u ovoj župi. Draga djeco, postite i molite srcem!« (20. 9. 1984.)

GOSPA nas uči postiti

fra Marinko Šakota

Sva izdanja možete kupiti na web stranici
www.medjugorje.store

Knjigu možete naći u Suvenirnici Informativnog centra MIR Međugorje.

Razgovor s Philippeom Bonnetom

MEĐUGORJE PREDSTAVLJA NOVU EVANGELIZACIJU

SABRINA ČOVIĆ
RADOJIČIĆ

TKO JE IKADA PRVI PUT U MEĐUGORJE DOŠAO IZRAVNO IZ ZRAKA, SLETJEVŠI NA LEDINU IZMEĐU GROBLJA JER JE „POŽELIO PRISUSTVOVATI MISI“, I PO IZLAZU IZ HELIKOPTERA NAJPRIJE NAIŠAO NA FRA SLAVKA BARBARIĆA?

Ipak, postoji jedan čovjek, neumorni hodočasnik u Međugorje po imenu Philippe Bonnet. Taj je visoki časnik svoj radni vijek proveo angažiran na raznim misijama, među ostalim i tijekom rata na našim prostorima. Kao „čovjek od akcije“ ni u mirovini nije pasivan. Osim što godišnje mjesec dana provodi u Međugorju, kako bi „napunio baterije“ i jasnije sagledao zbilju, djeluje kao vijećnik u Vijeću općine Flassans-sur-Issole koja je smještena u francuskom departmanu Var, u regiji Provan-sa-Alpe-Azurna obala. S manje od 3500 žitelja nije puno veća od Međugorja. G. Bonnet je zadužen za sigurnost, okoliš, planove prevencije rizika od nepogoda i komunikaciju s Udrženjem općina Coeur du Var, ali osobno i možda najviše, za širenje Gospinih poruka, zajedno sa suprugom Hélène s kojom između ostalog pomaže u animaciji francuske mise u Međugorju.

Hvala ti što si uspio odvojiti vrijeme tijekom ovog hodočašća u Međugorje. Možeš li podijeliti s našim čitateljima priču o tome kada si i kako uopće prvi put došao u Međugorje?

Prvi sam put došao u Međugorje prije 30 godina. Rat je bio upravo

izbio, a ja sam preuzeo riskantnu misiju u Sarajevu, zbog čega sam se u molitvi zavjetovao Gospodinu da, ako sve prođe dobro, odem na misu u Međugorje. Dakle, sve je prošlo dobro i ja sam sletio u polje između sadašnjeg groblja gdje je sahranjen fra Slavko i groblja Sivrić. Poveo sam i svoju posadu i doveo ih na misu.

Slučajno nas je ugledao franjevac s naočalama kojeg uopće nisam poznavao, a koji me došao upitati što radim jer smo bili s vojnom opremom. A kad sam mu odgovorio da želim ići na misu, rekao je: *Ne, ne ćete ući sa svojim oružjem, to ne dolazi u obzir.* I nakon pregovora, ponudio nam je da, ako imamo povjerenja, pričuva naše oružje kako bismo mogli ući u crkvu. Prihvatio sam jer sam mu vjerovao. Zapravo, taj je čovjek bio fra Slavko.

Dakle, tvoj je prvi susret s fra Slavkom bio i te kako nezaboravan.

Da! Osim toga, on tada nije govorio francuski. Francuski je progovorio mnogo kasnije i imao sam priliku upoznati ga sa svojom suprugom šest mjeseci prije njegova odlaska, u veljači 2000. Mislim da je to najupečatljivija uspomena moje supruge zato što se sa mnom uspela na Križevac za 20 minuta jer sam bio u žurbi.

U vojski si proveo veći dio svog života. Reci nam kako se postaje vojni pilot?

Ja sam već sin vojnika. Možda je to u genima. Izabrao sam biti časnik jer mi je to omogućilo da vrlo brzo završim školovanje i služim. Imao sam volju služiti, i to s oružjem, jer sam bio čovjek od akcije. Također sam gajio sklonost prema raznim aktivnostima i sportu. Dobio sam priliku studirati u školi Saint-Cyr, postati časnik, započeti s padobrancima i postati pilot helikoptera te samim time sudjelovati u svim sukobima od 1990-ih do 2000.

Kad si čuo da Međugorje nije župa kao druge?
Zvuči neobično, ali prva osoba koja mi je pričala o Međugorju bio je protestantski pastor koji je slučajno ušao u naš kupe, u vlaku za Pariz i sjeo pored mene i mog sina. On mi je spomenuo ime Međugorje. Pitao sam ga što je to jer nisam znao. Bilo je to 1986. i rekao mi je: *To je mjesto gdje se ukazuje Gospa.*

Moje iznenadenje što vidim protestanta koji posjećuje mjesto na kojem se ukazuje Gospa navelo me da mu postavim dodatno pitanje, a on mi je šaljivo odgovorio: *To što poštujemo odredbe ne znači da nam je zabranjeno gledati izloge.*

Kako su tvoja supruga i troje djece proživiljavali taj tvoj opasni posao?

Nisam im previše govorio o tome kamo i zašto točno idem. Moja je supruga zadržala moj moto s kojim sam joj se kratko javljaо: *Nema vijesti ili Dobre vijesti.* Nisam ih želio opterećivati svojim poslom jer mi je obitelj najvažnija na svijetu.

Kad si čuo da Međugorje nije župa kao druge?

Zvuči neobično, ali prva osoba koja mi je pričala o Međugorju bio je protestantski pastor koji je slučajno ušao u naš kupe, u vlaku za Pariz i sjeo pored mene i mog sina. On mi je spomenuo ime Međugorje. Pitao sam ga što je to jer nisam znao. Bilo je to 1986. i rekao mi je: *To je mjesto gdje se ukazuje Gospa.*

Moje iznenadenje što vidim protestanta koji posjećuje mjesto na kojem se ukazuje Gospa navelo me da mu postavim dodatno pitanje, a on mi je šaljivo odgovorio: *To što poštujemo odredbe ne znači da nam je zabranjeno gledati izloge.*

Koliko si često posjećivaо Međugorje?

Imao sam priliku dolaziti u Međugorje vrlo često. Prošlo je 30 godina, ali na početku sam ovdje dolazio samo na misu. Nisam smatrao važnim da bi se moglo vjerovati vidiocima. Vidio sam Vicku kako svjedoči ispred svoje kuće u Bijakovićima, ali nisam tome pridavao veći značaj. A kad sam se prvi put vratio, prvo svjedočenje o Međugorju koje sam uspio dati ženi bila je mala ukrasna snježna kugla s Gospom. Pravi kliše. Pa dobro, otišao sam tamo, stavio sam kvačicu. U biti je to bilo to. Ali video sam žar ljudi, video sam i stvari ovdje za vrijeme rata koje su mi ukazivale na to da se nešto promijenilo u ljudima u ovoj regiji, čiju povijest dobro poznajem. Dakle, nešto se dogodilo, bio sam siguran u to, ali ono što mi je bilo važno bila je misa. Mislim da nisam imao nikakvih vidljivih manifestacija ni emocija jer sam već bio u srcu. Ali nisam bio potpuno obraćen, a obratio sam se u Svetoj Zemlji i od tada sam osjećao potrebu vratiti se. I tada, kada sam se vratio, stvarno sam se osjećao kao izgubljeni sin koji se vraća svojoj majci. Ne svojem ocu kao u Svetom pismu. Tada me je pratila moja supruga koja nije htjela sa mnom doći sedam godina. To je promijenilo stvari. Vraćali smo se malo-pomalo. Prvo kroz poruke, da bismo postupno upoznavali vidioce, živjeli Međugorje i dovodeći prijatelje, shvatili da se ovdje uistinu nešto događa, prije svega u dubini srca. Sad je to nešto duboko, čvrsto usidreno.

Svjedok si nekih čuda?

Imam prijatelja Irca koji je ovdje prohodao nakon što je bio osuđen na invalidska kolica, koji nam dolazi u goste i koji je preko mene svjedočio u Francuskoj. Upoznao sam puno izvanrednih ljudi, a u isto vrijeme, ovo je mjesto borbe, što je znak, i dolazim ovdje na jedan mjesec. Nisam imao želju doći, a sad više ne želim otici.

Ali tvoja supruga i ti ste za mene postali ono što nazivam: 'župljani izvan zidina'.

Dakle, tu su župljani iz Međugorja ili iz regije, ali i svi oni koji nisu rođeni na ovim prostorima, ali koji su Međugorci svim srcem. Niste mogli dugo doći zbog raznih razloga, ali u isto vrijeme, kao da ne odlazite iz Međugorja.

Da, i to je također milost jer nam omogućuje da produbimo i uistinu živimo poruke i ono što smo čuli. Mislim da je to jako važno. Nije važno samo diviti se nego tražiti ono čudesno. Nakon što to shvatiš, pokušaš to živjeti i vezati se za to. Dakle, možeš to doživjeti i kod kuće, ali ipak moraš prepoznati da je ponekad potrebno doći i obnoviti se, odnosno 'napuniti baterije'. To je Međugorje. Istodobno, istina je da župni život dopušta da ne žuriš i da dublje usidriš sve što osjećaš o milosti koja se ovdje nalazi.

Dolaziš iz obitelji u kojoj su ljudi išli na mise, a prilično je zanimljivo da je većina ljudi koje poznajem, a koji imaju neke veze s vojskom u Francuskoj često religiozna. Postoje li veza između religioznosti i želje služenja svojoj zemlji?

Nisam posve siguran, ali kad smo vjernici, držimo do vrijednosti. Te su vrijednosti: poštivanje drugih, briga za pravdu, jednakost i dr. Možete to željeti ili nastojati biti dio toga. Vrijednosti koje je uvela kršćanska kultura nužno podrazumijevaju da netko tko želi uložiti sebe nastoji pomagati svojim bližnjima, a ne sustavno tražiti osobnu korist. To ne znači da ne trebamo poduzeti nešto drugo, ali u tome nije bit. Služenje je nešto korisno samo po sebi, korisno za Gospodina. To znači da je ipak vrlo važno ne biti usmjeren samo na sebe te je stoga prirodno da kulturološki kršćanin ne može biti egocentričan.

Ali u dugom razdoblju vezanom uz Međugorje twoja supruga i ti živjeli ste istinski, potpuno uronjeni u Međugorje. Uz to, niste to zadržavali samo za sebe. Ako je bilo hodočasnika koji su dolazili sami, obje niste oklijevali odvojiti vrijeme, biti poduzetni i pokazati im ono što trebaju otkriti. To je uvijek bilo nešto što bi me jako ganulo, ta potreba za dijeljenjem. Da, to je bitno! Zašto? Zato što se evandelje nije promijenilo već 2000 godina. Uvijek čujemo isto. Djevica uvijek ponavlja isto jer je Ona naša Majka. No kako je važno da to svatko može formulirati. Mislim da je Gospodin od nas tražio da svjedočimo jer svatko od nas ima jezik, način izražavanja koji nekoga može dirlnuti, a nekoga povrijediti. Stoga stalna ponavljanja, ali različitim ljudima, od nas čini istinske misionare. Mislim da je to na neki način temelj. A budući da sam ja isti kao ostali, postoje ljudi koje volim i ljudi koje mi je teže voljeti, da ne kažem koje „ne volim“. S tim je u vezi kako zabavno to da Gospodin prolazi kroz puno različitih ljudi, posebice onih koje mi je teško voljeti, a ipak nas On uči određeno umjerenosti u prosudivanju jer, prolazeći kroz njih, i ti ljudi dottiču druge ljude. To je uistinu nešto jako važno. Ja sam osobno doživio pomalo bolno obraćenje. Ja sam čovjek od akcije, pa teško odustajem! Mislim da mi više odgovara razgovor s nekim tko okljeva jer sam to i ja doživio! Tako da mogu biti misionar za ljude koji su mi slični, one siromašne!

Kako reagiraju vaša djeca, unuci, najbliži kad im kažete: Idemo na nekoliko tjedana u Međugorje?

Jedan nas je došao ovdje na lice mesta provjeriti uime ostalih.

Dakle, umirio se?

Očito se umirio i zamolio nas je da pozdravimo ljude koje je sreo, pa ih je sigurno smatrao normalnima.

Kako uspijevaš prenijeti nadu, jer ti si još uvijek netko tko ne prihvata poraz? Primjerice, baviš se politikom, jer umjesto da prigovaraš zbog toga što je sve loše, sam sebi kažeš: Pokušaš ču napraviti nešto da bude malo manje loše.

Vjerujem da je bit vjere povjerenje. Od onog trenutka kada steknemo povjerenje, više se ne bojimo. A kada se ne bojimo, imamo snage svjedočiti i pomoći u ime Božje bez obveze isticanja da je to u Njegovo ime. To je jako važno. Na ljudima je da postavljaju pitanja. Za mene evangelizacija nije u tome da kažem: *Bog mi je rekao*, već da se ponašam kao kršćanin dok netko ne kaže: *Zašto radiš ono što drugi ne rade?* I u tom je trenutku on taj koji traži da svjedočim, u tom je trenutku on prijemčiv. To je bio moj izbor jer sam možda bio tako dirlnut, a možda i zato što se nalazimo u svijetu koji je toliko uznemiren da ja, ako primjerice definiram Međugorje, ljudima u Francuskoj objašnjavam da se nalazimo u balističkoj želatinu koja se stalno pomjera s vijestima, s COVID-om, onda će nakon toga biti nešto drugo, pa će nakon toga biti još jedan rat.

Onda žuti prsluci u prosvjedi ma protiv cijene goriva...

Da, cijena goriva, pa sve ostalo. Zapeli smo u balističkoj želatinu i potresaju nas samo loše vijesti. Uz malo odmakna od tih loših vijesti, sve što trebate učiniti je doći ovdje na tjedan dana i ne dizati telefonsku slušalicu. Istina, tjedan je možda prekratko vrijeme, ali stanka vam omogućuje da se vratite kući, da ponovno uđete u tu balističku želatinu i ponovno budete potreseni, ali ne zbog istih stvari kao prethodni put, koje su nevažne. Ova uznemirenost ukazuje na to da su nam potrebni trenutci obnove. Stoga svjedočiti o Međugorju znači tražiti od ljudi da dođu vidjeti i poslušati. A živjeti Međugorje znači pokušati se malo odvojiti – ne od svijeta, nego od svjetske vreve. Zato čuvajte kršćanske vrijednosti, čuvajte stvari bitne za život. Puno je primjera nesuvislosti oko nas. No sve ono što je Krist učinio, sve ono što nam je rečeno u Crkvi, sve je suvislo. Dakle, angažiranost je važna radi dosljednosti, cjelevitosti i jedini mogući fundamentalizam je poštenje čovjeka. Za mene je to uvje-

renje. Stoga ne treba prihvati da vas korumpiraju moda, tokovi, trendovi, lobiji itd. Ali trenutno smo još uvijek uz nemireni.

■ Uključio si se u rad Vijećnice. Preporučuješ li takav angažman drugima?

Da, ako ima zainteresiranih; da, ako ljudi to neće pretvoriti u posao; da, ako se radi s timom i uvjerenjima; da, ako pridonosimo svojim umijećem; da, ako prihvaćamo proturječja, što nije uvijek lako; da, ako volite ljudе.

■ Meni je divno kako se tvoja supruga i ti nadopunjujete cijeli život, bez obzira na tvoje duge i opasne vojne misije.

Bili smo mladi kad smo se vjenčali. Iza nas su 43 godine braka, ali Hélène i ja smo se upoznali jednog tjedna i vjenčali 6 mjeseci poslije, a da se nismo ni vidjeli. Dakle, to je stvarno milost od Gospodina jer inače ne bi potrajalо. To je razlog zašto sam svoju punicu doveo kući pred kraj njezina života, jer sam tijekom svih ovih godina braka i svojih aktivnosti pazio da budem u radijusu od najmanje 800 km od obitelji svoje supruge. Stoga smo ih viđali samo tijekom praznika, jer sam želio da mi žena ostane supruga, a ne kćer svojih roditelja. Kažem to s malo humorom, ali komplementarnost proizlazi iz činjenice da se otkrivamo svaki dan, čak i nakon 43 godine. Možda je to povezano s odsutnošću. Možda je povezano s tim kako smo se upoznali u vrijeme kada smo bili potpuno ludi.

■ To je jako lijepo! Nedavno sam razgovarala s prijateljem koji je u Međugorju proživio sva nadnaravna iskustva koja se mogu zamisliti. Sunce se vrtjelo, posvuda je lijepo mirisalo, čuo je i video stvari. To je bio pravi osjetilni vatromet i rekao mi je: Najgora pogreška u mom životu bila je ta da sam htio dijeliti Međugorje i bio sam nespretan. Nije prestajao pričati o svojem iskustvu i tako je ubijao želju u većini ljudi jer su misili da je čudak, a nakon toga ga nije bilo lako pratiti. A ti uvijek kažeš: Došao sam ovdje iz najvažnijeg razloga, došao sam na misu i nakon toga sam otkrio mjesto. Stoga se uvijek vraćamo na ono bitno što je za tebe bilo važno u svjedočenju o Međugorju.

A posebno što vidim da se svetište ovako gradi. Jer zapravo nas zove Gospa, ali svi se navećer nađu pred Presvetim jer je jasno da nas Djevica dovodi svojem Sinu. Možda je ovo jedino svetište gdje se to tako zbiva, slično kao u Fatimi gdje je kapela ukazanja s tabernakulom u središtu. To je vrlo neobično! Sve je periferno, čak i kuće gdje su živjeli vidioci. Sve je sporedno. Prošćemo i navećer se svi nađemo u središtu. To je stvarno nešto vrlo karakteristično i stoga mislim da je Gospa uzela Katedizam Katoličke Crkve u ruke. Ona nam sve objašnjava. A budući da sam imao priliku odlaziti i vraćati se, vidim da se grade stvari za koje osjećam da su važne. Sanjam da ovdje dovedem svećenike! Puno svećenika. Da uspijem organizirati hodočašće svećenika koji ne bi bili hodočasnici, nego bi jednostavno živjeli Katedizam kao što ga mi možemo živjeti ovdje. Postoje potpuno beznačajne stvari. Ja vidim da se Međugorje širi uz buku itd. Istina, ne volim buku, a opet, pored tabernakula svaki dan postoji mjesto tištine. To je mjesto na kojem su upaljene svijeće.

■ Baviš se i umjetnošću?

Volim crtati i kako volim umjetnost. A sva izrađena djela, bilo da se radi o otajstvima svjetla, bilo da je Kristovo uskrsnuće, bilo da je to čak kod svjećnjaka raspelo s izvorom iz kojeg teče voda na stopala, sve je kateheza. A to je nešto dovoljno vrijedno divlje-

nja jer ni župljani koji su svakodnevni svjedoci toga nemaju priliku shvatiti da nas Gospa poučava u vjerskom odgoju i potiče na razvoj katekizma kroz sve ono što se ovdje gradi. To je jako zanimljivo jer se radi o malim biserima. Svaki od ovih malih bisera je čudo koje svakoga od nas može dotaknuti na ovaj ili onaj način, što je sjajno.

■ Kako si doživio najavu da su od 2019. biskupijska hodočašća ne samo dopuštena nego i poželjna? Mons. Hoser vrijedno je radio kako bi nadahnuo biskupe i kardinale da dođu i otkriju.

Za mene je to bila velika radost, ali je bilo logično. U Francuskoj ima oštih kritičara. S nekim sam se dosta prepričao e-porukama itd. Velika je to radost, jer nisam fanatik. Zbivanja su se potvrdila. To je također velika radost za Medugorce zato što su u prvim danima pokazali odlučnost pred ugnjetavanjem, a koja je dokazala istinitost zbivanja. Tu veliku radost i stav ljudi iz Međugorja povezujem s Mostarcima koji su izgradili katedralu usprkos svim protivljenjima komunističkoga svijeta. Nisu imali pravo graditi zdanje više od zgrada te su izgradili veličanstvenu katedralu najbolje što su mogli. Postojala je ta volja za vjerom koja je pak nešto sjajno. A u isto vrijeme, također treba imati na umu da nije istina da klevetnici više ne postoje zato što su hodočašća odobrena. Ne! Još se uvijek vode bitke i mislim da upravo zbog toga nije dovoljno samo prekrasno okruženje ni nužno čuda. Važno je da dodete s tračkom svjetla zbog čega će vam ljudi, kada se vratite s hodočašća, reći: *Ali što se dogodilo? Nešto se promijenilo?* To se događa mnogim hodočasniciima i to je ono što ih povezuje. Štoviše, prepoznaju se u župama. To je uzbudljivo. Jako mi se svida mudrost ovdajnih ljudi jer u Francuskoj ih ima koji kažu: *Da, ali u Međugorju sva ukazanja trebaju biti priznata itd.*, a ovdje sam čuo kako ljudi govore: *Ali i jedno bi bilo dovoljno!*

Crkva treba razlučiti. Ruinijeva komisija bila je vrlo jasna o prvim ukazanjima. Savjetuju Papu koji koristi vrijeme za promišljanje i donošenje odluke. Jedan korak i plodovi su već ustanovljeni, što je već nešto sjajno, tako da može urođiti samo radošću! To je samo jedan korak. A sada će to dovesti do evolucije. Istina je da

ćemo postupno, u mjeri u kojoj će se događati priznanje, vidjeti kako se vidioci – ne želim reći „gase“, jer nije prikladno, nego – povlače, čega smo već svjedoci. Uvidjet ćemo upravo važnost o kojoj je govoren vidiocima, važnost življena. Za mene će to sada biti vladavina ljudi koji su čuli poruke i bilo bi važno da se prošire po svijetu. Što znači čuti poruku? To znači: pokušati je živjeti. Živjeti je svaki dan. O osudama, o ljutnjama, o malim stvarima... Dakle, svi imamo posla. Svi imamo puno posla. Ali to znači napredovati s određenim spokojem. Stoga nema potrebe za uzbudnjem. Imamo svetište u Francuskoj koje je priznato 2007.: Notre-Dame-du-Laus gdje su se Gospina ukazanja događala 54 godine, a trebalo je skoro 300 godina strpljenja prije no što su zapravo priznata, a ipak su plodovi postojali. Pa ipak, poruke i stvari koje se traže rijetko su različite – radije komplementarne! Za mene to ima smisla.

■ Ti si bio među prvima koji su to shvatili i koji su već pomisili da dolazi vrijeme kada će župljani biti prenositelji poruka. Vidioci su se uistinu istaknuli tijekom 40 godina, ali sada kao da prelazimo u drugu fazu, a ti si smislio frazu koja mi je zvučala jako lijepo: „slušatelji“. I čak si nacrtao prekrasno uho, s Gospom unutra oko koje je bio cijeli svijet.

Istina je da će Međugorje sada postati nešto važno za ljude. Sada ovdašnji ljudi primjerice imaju poteškoću; imaju dosta onih koji odlaze raditi u inozemstvo jer hodočasnici ne mogu doći, velikim dijelom zbog zdravstvene krize, tako da se dosta njih zateklo u velikim dugovima zbog izgradnje smještaja za hodočasnike. Ovo je poruka za one koji dolaze u Međugorje prvi put: ljudi nisu bogati zato što imaju velike zgrade i skupe automobile.

Vrlo je važno uvidjeti da će biti ljudi kojima je stalo do vas. Jedna od osoba koja me je najviše dirnula, ne spominjem joj ime, gospoda je koja ima jako mali pansion i koju sam zamolio za doručak u 7 ujutru za svoje hodočasnike i koja mi je odgovorila *ne*. Ne jer je bila misa. Morao sam je poštovati. Potrebno je da župljani i oni koji su asimilirani sa župljanim, odnosno vodići i dr. pokažu da ima jako važnih stvari.

■ Danas mi laici moramo poduzeti korake, biti odvažni i angažirati se kako bismo pridoniđeli da se stvari poboljšaju!

Ovdje se pridružujemo župljima izvan zidina. Laik također mora potaknuti ljudi da poželete doći u crkvu. Dolazim iz francuske crkve s puno „mudracu“, koja je usmjerena na samu sebe. Da biste nadahnuli, morate imati i odgovarajući stav. Ne možemo u potpunosti biti u ovom vremenu. Kraljevstvo Božje nije od ovoga svijeta, pa moramo pokazati da se nadamo nečemu što nije baš od ovoga svijeta. Ne možemo se jednako brinuti o drugima, o porastu cijene

goriva, o katastrofi u susjedstvu i sl.

Gospine poruke omogućile su mi da naučim sve razlučivati; kad vidim poruke, u zraku osjećam lažne proroke. Ima ljudi koji su nam najavili smak svijeta 2012., 2020. nastavak itd. A kad vide da postoje kršćani koji prikupljaju zalihe za „za svaki slučaj“, to je protiv evanđelja! To je protiv onoga što je Krist govorio! Kad vam netko kaže: *Zatvorite svoja vrata ako vam netko pokuca. Zaključajte bravu...* To je protiv Božje ljubavi! Žao mi je, ali to ne mogu razumjeti.

■ Ti si visoki časnik francuske vojske, s puno odličja i priznanja. Jednog si mi dana dao izuzetno dragocjen dar koji čuvam. Dao si mi jednu svoju majicu, veliku sivu na kojoj stoji natpis VOJSKA (ARMY) koji je prekrižen, a ispod je jednakim slovima napisano MARIJA (MARY). Znači li to da ćemo pobijediti s Gospom?

Da! Najveća pobjeda je mir. Mir se može stići samo preko Marije jer dijete može imati mir samo preko svoje majke!

Inače, postoji jedno malo zabačeno svetište u kraju gdje živim, mala kapelica Notre-Dame-du-Glaive, podignuta na mjestu gdje se Ona ukazala Maurima, odnosno muslimanima koji su se iskrcali radi pljačkanja u srednjem vijeku i kršćanima koji su se branili da ih ne odvedu u ropstvo. Ona se ukazala i pomirila ih. Mauri su se obezvali da više neće dolaziti, a ovi drugi da ih više neće napadati. I živjeli su neko vrijeme u miru. Ljudi su se sjetili toga kada je izbila kuga 1700. i zavjetovali se da će na tome mjestu izgraditi malo svetište i hodočastiti 100 godina da ih kuga ne pohara. Hodočašće traje već 300 godina, kuga nikad više nije ugrozila ljudi i narod je preko Marije pronašao mir!

A taj je znak kako mali! Ne zasljužuje putovanje, ali tu malu simboliku sada može pojačati Gospa jer sada je uistinu Ona na potezu.

■ Dakle, u stvari ćemo pokrenuti projekt: svi ćemo imati majicu s natpisom ARMY, prekrižit ćemo ga i napisati MARY.

Dovoljno je samo staviti MARY.

■ Pa onda, prionimo na taj projekt i nadamo se da ćemo te uskoro ponovno vidjeti kako pripremaš druge projekte, ali to će biti tema za idući susret.

Točno, hvala puno!

Prevela i priredila:
Davorka Jurčević-Čerkez

Poseban događaj u međugorskoj župi od 2012. do 2019. bila su Hodočašća za osobe s invaliditetom i djecu s teškoćama u razvoju. Nažalost, zadnje dvije godine zbog situacije u svijetu i kod nas uzrokovane pandemijom, ovi susreti nisu bili organizirani. Posebnost ovih hodočašća je bila uključenost

Udruga volontera „Sv. Filipa Nerija“ iz Splita. U suradnji s Udrugom „Susret“ iz Čitluka koja je i od prije bila suorganizator Međunarodnih hodočašća, dogovoreno je da se u dvorani Majčina sela održi jedan susret za hodočašnike, ali i članove lokalnih udruga. Ovaj susret trebao je biti podsjetnik na proteklih 8 hodočašća, i kao najava za buduće hodočašće koje bi se, ako prilike dozvole, moglo održati sljedeće godine.

Pozivu da pozdrave sudionike susreta, ljubazno se održavao mons. Aldo Cavalli, apostolski vizitator s posebnom

biti i najvažniji cilj našeg svećeničkog života, željeti dobro. Zbog samo jednog motiva – jer želim dobro. Zahvaljujem se još jednom na ovom velikom primjeru koji ste mi dali.“

Međugorski župnik fra Marinko Šakota je ukratko rekao: „Ovo što je mons. Aldo Cavalli rekao, to mogu i ja reći: Vidi se ljubav! Kada su proteklih godina bila hodočašća u Među-

vrijednost. Ovdje bi valjalo reći riječi svetog Augustina, pa ustvrditi „Tko ovako hodočasti – dva puta moli“. Istočvremeno sam radostan da Majčino selo može pružiti infrastrukturu za ovaj susret. Po svjedočenju mnogih koji dolaze u Međugorje, ovde je moguće pronaći mir, toplinu i osjećaj prihvjeta. To je upravo ono što možemo naći kada smo u blizini Majke. U ovom mjestu u kojem je Ona posljana sresti nas, želim da danas i sutra svi ovde osjetimo da nas Bog jednako ljubi. Da želi da u Njemu prepoznamo jedinog Spasitelja i Iscjetitelja. Neka u svemu onome što će se dogadati na ovom susretu doživimo Gospinu blizinu, njezinu skrb i želju da naslijedujemo njezina Sina Isusa Krista. Želim da se ovdje u Majčinu selu osjećate ugodno, prihvaćeno i spokojno“, poručio je svima fra Dragan Ružić.

Na kraju uvodnog dijela, nekoliko riječi rekli su i predstavnici dviju udruga koje su organizirale ovaj susret.

Dragica Jerkić, predsjednica Udruge „Susret“ iz Čitluka je rekla: „Mislim da su ova naša druženja jako bitna, jer se upoznajemo, družimo, dijelimo savjete i iskustva, te gradimo prijateljstva.“

Magda Kalitera, predsjednica Udruge volontera Filip Neri iz Splita dodala je kako je njihova misija prijateljstvo. „Kada smo se prvi put vratili s hodočašća iz Lourdesa, tada je naš volonter rekao „Ja nisam njima volonter, ja sam njima prijatelj“. I upravo tako, želimo da se razbijte ta neka granica da je netko volonter, štićenik, korisnik i slično. Tu smo svi u službi jednih za druge. Svi smo zajedno. Svi primamo. Tako smo otkrili jedan mali svemir hendikepiranih osoba. Otkrili smo koje je to blago. Zaljubili smo se u to i to nam je promijenilo život.“

Nakon pozdravnih govora susret se nastavio pjesmom, molitvom krunice Božanskog Milosrđa i svjedočanstvom koje je o svom majčinstvu, prihvaćanju djeteta s višestrukim teškoćama i borbi za život svoje sada 22-godišnje kćeri Brune iznijela Mihaela Vasilij iz Trebižata.

Susret je završen oko 17 sati kako bi se stiglo na večernji molitveni program u župnoj crkvi sv. Jakova.

Za vrijeme cijelog susreta i tog subotnjeg poslijepodneva volonteri koji su došli iz Splita, te članovi Marijinih Ruku, Cenacola ili sami župljeni Međugorja, u nosiljkama su nosili nepokretne osobe s invaliditetom do Gospina kipa na Brdu ukazanja. Za sve njih to je najvažniji dio Hodočašća. Jer bez snage volontera, nepokretne osobe nikad se ne bi mogle do tamo popeti, a s druge strane volonteri nošeni blagoslovljanjem i žrtvom dok nose svoje „terete“ ostaju obogaćeni ovim činom do kraja svojih života.

Primjer ste ljubavi koja se daje za drugoga

mнogobrojnih udruga, zajednica i škola koje bi dolazile sa svojim članovima, štićenicima ili prijateljima te njihovih volontera, a onda i samih mještana Međugorja koji bi hodočasnicima osiguravali besplatan boravak. Također su se i lokalne udruge ili zajednice uključivale u pomoć oko realizacije programa ili nošenja nepokretnih osoba na međugorska brda.

Nakon dvogodišnje stanje u Međugorje su opet počela hodočašća različitih udruga za osobe s invaliditetom, i svu su pojedinačno izrazili želju da se sa ovim susretima i dalje nastavi.

U subotu i nedjelju 28. i 29. svibnja hodočašće u Međugorje za svojih više od 200 štićenika organizirala je

ulogom za zupu Međugorje, fra Marinko Šakota, međugorski župnik i fra Dragan Ružić, ravnatelj Majčina sela. Mons. Aldo Cavalli je u svojem pozdravnom govoru rekao: „Ovdje se vidi jedna duboka stvar – ljubav. Kada vas vaša kćer ili sin gledaju, te se vi gledate, tada se vidi jedna stvar – ljubav. Ljubav je velika. Ljubav znači uzeti drugu osobu na sebe. Zadatak Gospodina našega Isusa Krista je bila ta. Uzeti na sebe grijeh paloga čovječanstva i umrijeti iz ljubavi. Zadatak i nas svećenika je isto taj, uzeti na sebe grijeh i slabosti čovječanstva i prikazati ih Bogu Ocu. Vi roditelji ste primjer onoga što mi trebamo biti u našem poslanju. Bog je govorio svome narodu: „Znaš li zašto te volim? Volim te jer te volim“. Ljubav nema motiva. Ljubav je ljubav. To vi govorite vašim sinovima i kćerima, te se to vidi. Moja baka i moj djed su bili gluhanjemi, a ja sam rođen zdrav, mogao sam govoriti i čuti. Voljeli smo se, jer oni su mi govorili na njihov način, a ja sam govorio na moj način. I ujek smo se uspjeli sporazumjeti. Ne zato jer smo govorili ovaj materijalni vidljivi jezik, nego zato jer smo se voljeli. To treba

Riječi dobrodušlice uputio je i fra Dragan Ružić, ravnatelj Majčina sela: „Radostan sam da mogu izreći svoj govor ovom posebnom zboru hodočasnika. Možda malo posebnih hodočasnika, ali čija posebnost nije nikakav nedostatak, već u ovom kontekstu postaje dodatna

Svjedočanstva sudionika

Vesela Dujmić

Gledam te divne ljude i mislim: Ovo je sunce naše, naše svjetlo, naš blagoslov. A svijet više: - Ubij ga! To je tvoje pravo!

Ubijaju blagoslov, diraju u sveto, u čisto, u neokajano...

Gledam ih i mislim: oni su naša nada, naše uzdarje, jer što smo mi, „zdravi“, pred Bogom... jad i bijeda.

Vratila sam se s „Brda preobraženja“ što Međugorje za mene ujek jest, ali kad sam s ovim ljudima koji su ispunjenje mojih posebnih potreba za ljubavlju, onda pjevam: - Čaša se moja prelijeva!

Miljenko Jurić

Miljenko je oženjen čovjek i otac, a najviše uživa u svom poslanju volontera. Mogli bi reći da živi za ove blagoslovljene trenutke kada se daje drugima. O ovom zadnjem iskustvu nošenja osobe s invaliditetom, Mateu Lončar, ovako je napisao:

„I tako nekad u svojoj ludosti napraviš najbolje stvari.

Trenutak koji me još nije pustija ima 2 dana, a vjerojatno me ne će pustit još dugo.

Drveno raspelo na Podbrdu, mistu dije Nebo dotaklo zemlju, misto natopljeno suzama tisućama hodočasnika, misto koje se poljubilo nebrojeno puta, Krist koji tu stoji i sluša svaku dušu koja je u potrebi.

Bokun hercegovačke stine koja bi mogla napisat najdeblji libar na svitu.

I bez ikakvog dogovora i plana doveli smo nju Njemu. Onu koja godinama trpi, trpi za sve nas ka što je i On trpija. Mateu je On iz samo Njemu znanog razloga izabra, izabra za velike stvari. Ona je moja snaga, kad god počmen grintat – iz mog malog mozga iskoči Matea i ka da san malo dite, povuče me za uvo.

Odma dođen sebi. Moli ona i prikazuje svoje stanje za sve nas i naše obitelji. Natirala me da se zaljubim u krunicu Djeteta Isusa jer svaki dan moli tu krunicu s menom, ne moli je za sebe nego za moju obitelj. I kako onda da joj ne priuštimo par minut, da nasloni onu svoju lipu glavu na njegove probodene noge i ne iščakula se s Njin. Slična je Matea svom Gospodinu, i znan nekako to da će imat snage iznit svoj križ, teži nisan još vidija, al' nisan upozna ni nikog jačeg nego što je ona, naša Matea Lončar!“

Kako živjeti u Gospinoj školi?

Dana 30. svibnja u dvorani Ivana Pavla II. međugorski je župnik fra Marinko Šakota predstavio svoje tri nove knjige: „U školi Kraljice Mira“, „Rad na srcu“ i „Gospa nas uči moliti“ koje bi mogle nositi zajednički naziv „Kako živjeti u Gospinoj školi“. Uz autora, mnogobrojnim posjetiteljima knjige su predstavili fra Ante Vučković i Krešimir Miletić, a cjelokupan program, kojem su glazbeni doprinos dale klape Mir i Concordia, moderirala je Sanja Pehar.

Predstavljene knjige sažimaju najvažnije vidove Međugorja kao duhovnog pokreta nastala dolaskom nebeske Majke Marije, koja se u Međugorju predstavila kao Kraljica Mira, i njezine pedagogije u školi mira rasprostranjene danas diljem svijeta.

Na početku predstavljanja okupljenima se obratio apostolski vizitator nadbiskup Aldo Cavalli, koji je pohvalio rad fra Marinko Šakote, župnika župe sv. Jakova Međugorje. Govoreći o posebnosti Međugorja, nadbiskup Cavalli je između ostalog kazao kako su za razumijevanje

duhovnosti jako važne knjige poput fra Marinkovih.

– On je ovdje jedan od prvih koji su vidjeli, čuli i proživjeli prvu duhovnost i stoga mu zahvaljujemo što je napisao svoja prva iskustva jer su to temelji onoga što mi želimo živjeti. Oče župniče, hvala vam za knjige koje ste napisali – kazao je nadbiskup Aldo Cavalli.

Fra Marinkove tri nove knjige izašle su u jako kratkom vremenu u nakladi Informativnog centra Mir Međugorje.

– Bogu hvala što nisam prije objavio ove knjige. Bogu hvala što sam čekao. Mislim da knjige trebaju biti plod nečega, odnosno da knjige trebaju sazrijeti baš kao i plod te da budu zrele za objavljivanje. One su sazrijevale kroz ove godine. Zahvalan sam posebno Gospinoj školi. Zahvalan sam Međugorju, župljanim, hodočasnicima koje sam susretao, sve je to doprinosilo pisanju ovih knjiga. Zahvalan sam posebice seminarima posta i molitve u Kući mira, od 2010. godine ih vodim za različite jezične skupine. Tu sam davao, ali čudesno je kako kroz davanje se bistri i dogada primanje. Kroz davanje sam puno toga spoznavao i shvaćao. Nakon susreta bih dobivao nove spoznaje. Posebno su bila važna pitanja koje su postavljali ljudi jer mi je to pomagalo da uvijek iznova tražim, uvijek iznova tragam, da se nikada ne zaustavim na znanju koje sam ima – poručio je fra Marinko Šakota.

Zahvalnost za nove knjige fra Marinko dijelom duguje i krijevima koje je imao kroz život, što je također pojasnio.

– Zahvalan sam Bogu, možda će vam izgledati malo čudno, za ljude s kojima se nisam slagao. Mislim posebno na knjigu „Rad na srcu“, s ljudima koji mi nisu bili dragi, s kojima sam bio u nekakvim konfliktima. Takvi ljudi su mi pomagali da

vidim sebe, prepoznam stvari koje su se u meni javljale tijekom nekih konfliktata koji su bili. Zahvalan sam krijevima koje sam imao. Zahvalan sam, možda će i ovo čudno izgledati, i grijesima, padovima, slabostima koji ih je bilo. Ne da hvalim grijeha, samo želim reći da se ne može rasti bez uviđanja slabosti i grijeha. Sve ovo mi je pomagalo da dođem do ovih knjiga. Nadam se da su postale zrele, a to će čitatelji moći procijeniti – rekao je fra Marinko Šakota.

Govoreći o knjigama, fra Ante Vučković primijetio je kako često za jake važne stvari ne postoji škola.

– Mi u Katoličkoj crkvi elementarne stvari sve teže učimo sljedeće generacije. Međugorje se pojavljuje kao globalno mjesto gdje ljudi iz različitih krajeva svijeta dolaze naučiti elementarne stvari: kako organizirati svoj život, kako raditi na srcu, kako naučiti postiti i kako iz tog imati, ono što Isus navjestio, puninu života – kazao je fra Ante Vučković i okupljenima toplo preporučio tri nove fra Marinkove knjige.

Fra Marinkove knjige također je preporučio Krešimir Miletić.

– Kada sam dobio tekstove, ostao sam u šoku jer sve ove godine sam zaboravio ono najvažnije. Zašto je Gospa došla i da si nisam postavio to pitanje već jako dugo. Svi ovi događaji koji se ovdje događaju postali su na neki način uobičajeni, tempo i ritam nečega što mi je postalo poznato... Na neki način kao da sam se odmaknuo do onih pitanja koje je konačno netko postavio, a postavio ih je fra Marinko na početku knjige „U školi Kraljice Mira“, gdje kao dječak stoji pred jednim događajem i postavlja vrlo jednostavna pitanja: Zašto si došla, zašto baš ovdje, zašto na brdo, zašto župa Međugorje, što si to nama rekla, što od nas tražiš. Kako sam čitao stranicu po stranici nekako sam sa suprugom spontano počeo dijalog: Mirta, jesmo li mi svjesni zašto je Gospa došla? – rekao je Miletić i u nastavku dodatno pojasnio kako kao obiteljski čovjek i angažirani vjernik gleda na fra Marinkove nove knjige, a one su u svakom slučaju jako važne i pravo osvježenje i obogaćenje literature koja se bavi međugorskim duhovnošću.

Fra Marinko nakon 41 godine u svojim se knjigama vraća na temeljno pitanje: Živimo li mi ono na što nas je Gospa pozvala, a dio predstavljanja predstavljači su posvetili razgovoru o važnosti molitve, posta, sakramentalnog života, odgoja u obitelji i mnogim drugim važnim temama.

Na kraju odličnog predstavljanja, u kojem je uživao veliki broj posjetitelja, župljeni župe Međugorje, djelatnici Informativnog centra Mir Međugorje, postulanti rodom iz župe Međugorje, župljeni iz Rodoča, u kojem je fra Marinko bio duhovni asistent za vrijeme djelovanja u Mostaru i župljeni župe sv. Blaža Gradnići, u kojih je fra Marinko bio župnik i učinio mnogo na promociji lika i djela fra Didaka Buntica, uručili su fra Marinku prigodne darove.

Rad na srcu

Rad na sebi zapravo je rad na svojoj nutrini, a budući da je srce simbol čovjekove nutrine, drugi naziv za rad na sebi je rad na srcu. Osim što označava nutrinu, srcem se naziva središnje mjesto čovjekova bića, točka gdje se susreću sve čovjekove duševne i duhovne snage i sposobnosti. Ono je izvor spoznaje i mudrosti, razuma i osjećaja, htijenja i djelovanja, planiranja i odlučivanja. Srce je i mjesto susreta čovjeka s Bogom. U radu na srcu stoga je riječ s jedne strane o trudu oko čovjekove nutrine, njezine čistoće i sadržaja, a s druge o brzi oko čovjekova središta, njegova najvažnijeg odnosa, a to je odnos s Bogom.

Sva izdanja možete kupiti na web stranici www.medjugorje.store

Knjigu možete naći u Svenenirci Informativnog centra MIR Međugorje.

Hodočasnici iz Los Angelesa

Christopher Basilio je turistički vodič agencije CHAPLET TOURS & PILGRIMAGES, Inc, za hodočašća koja dolaze iz Los Angelesa (SAD) i obično ih organiziraju 2 do 3 puta godišnje. Došao je sa svećenikom Toribiom Goutieres koji služi u Kaliforniji i grupom hodočasnika koji većinom dolaze iz samog grada Los Angelesa, ali pripadaju filipinskoj populaciji (par hodočasnika je iz Latinske Amerike). Hodočašće broji 41 hodočasnika, a došli su u Međugorje kako bi iskusili snagu Gospine majčinske ljubavi. Prva destinacija im je bila Poljska – Svetište Božanskog Milosrda i Jasna Gora, zatim su išli u Češku vidjeti malog Isusa u Pragu, zatim su išli u Austriju posjetiti katedralu sv. Stjepana, onda su se spustili do Hrvatske u Gospino svetište Mariju Bistricu i napokon su došli do Međugorja u kojem su ostali dva dana. Iz Međugorja su se ponovno vratili u Zagreb iz kojeg su imali let za Los Angeles. Sveukupno hodočašće im je trajalo 14 dana. Na pitanje da nam usporedi osjećaj i iskustva ovih različitih Evropskih svetišta i Međugorja, Christopher je rekao: „U većini ovih svetišta došli smo vidjeti neke relikvije ili sjećanja na ukazanja naše Nebeske Majke. Ali ovdje u Međugorju je nešto posebno jer se svugdje osjeća mir, i jedna posebna živa prisutnost naše Majke. Pustili smo hodočasnike i da sami mole na Brdu ukazanja što ih je jako ispunilo. Tko da je ovo uistinu dobar način za završetak našeg hodočašća!“

Međugorje na svetkovinu Uzašašća Gospodinova: Budite mi svjedoci

U četvrtak 26. svibnja 2022. u Međugorju je svečano proslavljenja svetkovina Uzašašća Gospodinova ili Spasovo. Proslavi su prisustvovali brojni hodočasnici iz Rumunske, Švicarske, Austrije, Španjolske, Poljske, Francuske, Italije, Libanona, Velike Britanije, Češke, Slovačke, Njemačke, Portorika, SAD-a, UAE-a, Belgije, Portugala, Južne Koreje, Mađarske, Hrvatske i Bosne i Hercegovine. Važno je istaknuti i poveće grupe hodočasnika iz Ukrajine koji su došli s nakanom moliti za mir. Prema Bibliji, Isus je 40 dana poslje uskrsnuća ostao na zemlji. Na 40. dan javio se svojim učenicima u Jeruzalemu. Rekao im je da ostanu u gradu i čekaju dolazak Duha Svetoga. Zatim ih je poveo na Maslinskiju goru. Tamo je podigao ruke i blagoslovio ih. I poče uzlaziti na nebo, a oblak ga je zaklonio i više ga nije vidjeli. Isus je uzašao na nebo, gdje sjedi s desna Bogu Ocu. Dok su apostoli gledali na nebo, pokazala su im se dva anđela u bijelim haljinama i rekla: „Ovaj Isus, koji je uzašao na nebo, tako će opet doći, kao što ste vidjeli da je otišao na nebo.“ Isus je tada pozvao apostole da idu svijetom i svjedoče svoju vjeru. To je uglavnom bila i poruka koju su na svetim misama na hrvatskom jeziku u 8, 11 i 18 sati izrekli svećenici koji su ih slavili: da je svatko od nas pozvan biti svjedok Uskrslog Isusa u svom svakodnevnom životu. Svečanu misu u 11 sati predslavio je fra Slavko Soldo, a večernju svetu misu na vanjskom oltaru crkve sv. Jakova pred mnoštvom vjernika fra Renato Galić. Nakon svete mise uslijedilo je klanjanje Isusu u Presvetom oltarskom sakramantu.

Statistike za svibanj 2022.

Broj podijeljenih sv. pričesti: 50 000
Broj svećenika koncelebranata: 1357 (43 dnevno)

Počeli charter letovi između Irske i Hercegovine

Napokon se i Irska preko zračne linije ponovno spojila s Međugorjem. U srijedu 25. svibnja 2022. zrakoplov Croatia Airlinesa Airbus A320 sletio je u Zračnu luku Mostar. To je bio prvi let u nizu charter letova, koji će iz Irske prometovati prema Mostaru. Iz Zračne luke Mostar su poručili kako je zrakoplov poletio iz Corka, a u Zračnu luku Mostar sletio je u srijedu nešto iza ponoći sa 170 turista i hodočasnika koji će posjetiti Mostar,

Međugorje i Hercegovinu. Hodočasnike koji dolaze iz Irske preko hodočasnicike agencije Medjugorje Marian Pilgrimages u Zračnoj luci Mostar spremno i sa osmjesima na licima dočekali su njihovi vodići koji su se s njima autobusima uputili prema Međugorju. Irski hodočasnici su od početka ukazanja učinili puno toga za Međugorje te je stoga njihov povratak u većem broju koji im omogućuju charter letovi iznimno važan i dobrodošao.

Priredba za Majčin dan

Dana 26. svibnja 2022. godine u 10 sati, u dvorani „Sv. Josipa“ u Majčinu selu, održana je svečana priredba povodom Majčinog dana koju su priredili odgajatelji i djeca iz vrtića „Sv. Mala Terezija“ iz Majčina sela. Ove godine tema priredbe bila je: „MAJKA – moj početak i smrjalj!“

Nazočne je na početku pozdravio ravnatelj Majčina sela fra Dragan Ružić. On je podsjetio sve koliko je važno biti zahvalan. I da je cilj ove priredbe zahvaliti našim majkama, ali i našim odgojiteljicama koje su produžena ruka obiteljskog (kućnog) odgoja djeteta koje je ipak najvažnije.

Zatim je sve pozdravila voditeljica vrtića gđa Darija Juričić koja se zahvalila svima na dolasku i izdvojnom vremenu.

Nakon toga uslijedila su djeca. Njihova mala lica, slatki glasici i pokoja pogreška pokazali su kako nije važno biti savršen, nego biti iskren i autentičan u onome što jesu i što radiš. I onda to izmami osmijehe drugim ljudima na lice i donese ljepotu. Naročito su bili sretni i ponosni budući prvašići. Njih 20 se oprostilo od vrtića i uz male dječje svjedodžbe želimo im da ponesu i lijepe uspomene iz ovog mjesta.

Svečana zahvala za 30 godina Frame u Hercegovini

Ove godine obilježava se 30. obljetnica postojanja Frame u Hercegovini. Središnja proslava održana je u subotu 28. svibnja 2022. godine u Međugorju pod gesmom: „Hvaljen budi, Gospodine moj!“ U ovih 30 godina Frama je ostavila neizbrisiv trag na mlade ljude diljem Hercegovine, a tako i na župe i gradove u kojima djeluje.

Program proslave 30 godina Frame započeo je u 9 sati ispred vanjskog oltara međugorske crkve sv. Jakova. Na početku su uslijedili pozdravi. Međugorski župnik fra Marinko Šakota kao domaćin ovog susreta pozdravio je mlade, kojih je otprilike bilo oko 2000, te im zaželio dobrodošlicu, a to isto su učinili i Ana Marija Nuić, područna predsjednica te fra Marin Karačić, područni duhovni asistent Frame Hercegovina.

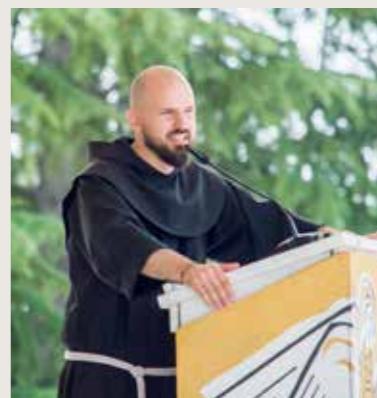
Fra Mladen Vukšić, osnivač prve Frame na Humcu 1992. godine, govorio je o početcima Frame u Hercegovini i od tada do danas gleda plodove koje mladi donose. O tim plodovima, davanju i izgaranju za Gospodina kako je to činio sveti Franjo u svojoj katehezi govorio je i fra Srećan Čurčić, nekadašnji područni asistent Frame. Nakon njega o svom putu u Framu posvjedočila je Andrea Karlović, nekadašnja međunarodna koordinatorica, ali i časna sestra Matija Pačar koja je približila molitvu Franjevačke mlađeši s kojom je završio prvi dio programa.

Od 13 do 15 sati uslijedio je ručak koji je bio organiziran za sve prisutne, a u 15 sati je započeo drugi dio programa. Voditelji programa bili su Marija Zorka Vasilj i Mario Pehar, a razgovarali su sa svojim gostima, fra Božom Milićem, fra Markom Galićem, te bračnim parom Primorac, Antoniom i Kristijanom. Svi oni su govorili o utjecaju Frame na njihove živote, o izazovima mladih i kako im Frama pomaže, a svi su pokušali dati i odgovor na pitanje zašto mladi i danas slijede svetog Franju.

Nakon njihovih promišljanja uslijedilo je darivanje mjesnih bratstava, njih 22 iz cijele Hercegovine te tombola u kojoj su framaši mogli osvojiti vrijedne nagrade.

Od 17 sati Framaši su se uključili u župni večernji molitveni program, odnosno molitvu krunice te svečano misno slavlje od 18 sati.

Svetu misu je predslavio vikar Hercegovačke franjevačke provincije fra Miro Šego, uz koncelebraciju provincijala Hercegovačke franjevačke provincije fra Miljenka Šteke i

fra Marina Karačića i ostale svećenike. Svojim usaglašenim pjevanjem misno slavlje je glazbeno uveličao zbor Frame Hercegovina pod ravnateljem fra Zvonimira Pavičića koji je inače animirao i cijeli program proslave.

Fra Miro Šego se u svojoj propovijedi osvrnuo na izvore franjevaštva, a to je život, vjera i ljubav prema raspetom Isusu koju je imao njihov osnivač sv. Franjo. On je u najtežim trenutcima svoga života snagu crpio iz molitve pred križem. I fra Miro je pozvao mlade framaše, ali i brojne vjernike

Sveta misa i obnova zavjeta roditelja za mlade iz župe Međugorje

Dana 1. lipnja u kapelici klanjanja u Međugorju s početkom u 20 sati slavljenja je sveta misa, a pod svetom misom održana je i obnova zavjeta roditelja za mlade iz župe Međugorje. Ova molitvena inicijativa održava se već dugi niz godina, a tako je bilo i ove godine. Roditelji su za vrijeme svete mise zajedno u jedan glas pročitali molitveni zavjet, obećavši da će idućih godinu dana svoga života, dok ih služe duhovne i tjelesne snage, svakog prvog petka u mjesecu

postiti, moliti i slaviti svetu misu za svoju djecu i svu djecu iz župe Međugorje. Molili su da ih Gospodin sačuva u svojoj milosti i očuva na pravom putu. Svetu misu predslavio je fra Renato Galić, a u svojoj kratkoj propovijedi dotaknuo se Isusove molitve za svoje apostole, te je naglasio važnost svete misе koja traje već 2000 godina, a do dan danas održala se u gotovo jednakom obliku.

I Međugorje sudjelovalo u molitvi krunice s papom za dar mira

Papa Franjo, u zajedništvu sa svetišta diljem svijeta, u bazilici Svete Marije Velike, predvodio je molitvu krunice za mir, za one koji pate zbog rata u Ukrajini i ratova diljem svijeta.

Brojne skupine pridružile su se Papi u molitvi u bazilici, među ostalim prvpričesnici, izviđači, obitelji iz ukrajinske zajednice u Rimu, predstavnici Gorljive marijanske mladeži (GAM), članovi vatikanske žandarmerije i Papinske švicarske garde, kao i pripadnici triju rimskih župa posvećenih Djevici Mariji, Kraljici Mira, te članovi Rimske kurije.

Kao znak blizine desetice su molile ukrajinske obitelj ljudi povezani sa žrtvama rata, kao i skupina vojnih kapelana s njihovim jedinicama. Istodobno je u molitvi bio pridružen niz međunarodnih svetišta iz cijelog svijeta, kao i nekoliko svetišta iz ratom pogodenih područja ili mesta gdje postoji velika politička nestabilnost. S Rimom je povezano izravnim prijenosom bilo i Međugorje. Krunicu u Međugorju predmolio je fra Slavko Soldo.

Hodočašće zdravstvenih djelatnika iz opće bolnice Murska Sobota

U Međugorje je od četvrtka 2. lipnja pa do nedjelje 5. lipnja na hodočašću 53 zdravstvenih djelatnika iz Slovenije. Nekolicina ih je umirovljena, dok je većina hodočasnika još u aktivnoj službi u općoj bolnici Murska Sobota u Sloveniji. To su fizioterapeuti, glavne sestre i sestre s različitim odjela. U Međugorje tradicionalno dolaze na hodočašće već 20 godina. Sada su posebno radosni jer su uspjeli doći nakon dvije godine stanke uzrokovane Covidom. Organizator hodočašća je Leon Šabjan, magistar zdravstvene njege, a radi na ginekologiji spomenute bolnice. „Uvjek se radujemo ovom hodočašću jer je ono velika duhovna pomoć, kao jedne male duhovne vježbe za nas zdravstvene radnike. Posebno u ovom vremenu u kojem mi imamo puno kušnji na našem poslu, ovo nam hodočašće pomaže u našem radu s bolesnicima, da im možemo dati više duhovne potpore i pomo-

Marija je velika jer je cijeli život živjela u Duhu svetom i razumjela svoje poslanje

U utorak, 31. svibnja, na blagdan Pojeda Blažene Djvice Marije, središnje večernje misno slavlje u Međugorju predvodio je apostolski vizitator s posebnom ulogom za župu Međugorje nadbiskup Aldo Cavalli, u koncelebraciji s međugorskim župnikom fra Marinkom Šakotom i brojnim drugim svećenicima.

Misi je kao i svaku večer prethodila molitva krunici, koju je predmolio fra Slavko Soldo, a večeras, posljednjeg dana Gospinog mjeseca svibnja, Međugorje je u molitvi i izravnim prijenosom bilo povezano s Rimom u molitvi krunice.

Papa Franjo, u zajedništvu sa svetišta diljem svijeta, u bazilici Svete Marije Velike, predvodio je molitvu krunice za mir, za one koji pate zbog rata u Ukrajini i ratova diljem svijeta.

U svojoj homiliji nadbiskup Cavalli govorio je o načinu na koji Bog dje luje, o tome kako je izabrao Mariju iz malenog Nazareta da postane Majka Božja, o tome kako ide Elizabeti, koja je čekala rođenje djeteta za nekoliko mjeseci, „što je bio veliki znak“.

„I nitko nije primjećivao da je Marija bila u početku svoje trudnoće. Baš nitko! Bog, Duh Sveti ulazi u Elizabetu i ona mijenja svoje oči. Nema više ljudski nego Božji pogled. I kada je ugledala Mariju usklknula je: ‘Ta otkuda meni da mi dode majka Gosподina mojega?’ Kako je Elizabeta mogla imati Božje oči? U Duhu Svetom! A mi ovdje sada, kako možemo znati da je Isus prisutan među nama? Kako možemo znati da je prisutan među nama, kad je njegovo tijelo kod Boga, a ne ovdje?“

Duh Sveti je taj koji čini da vjerujemo kako je Isus koji je kod Boga – jer je uzašao kod Boga – da je ovdje nazoran. To vjerujemo u Duhu Svetom, da nam opravišta i da nas ljubi. Marija shvaća da je sve što se njoj događa Božje djelo i zato kaže: ‘Velika mi djela učini Svesilni’. I poslije je Marija nastavila svoj život u Nazaretu s Josipom

i Isusom, i cijeli život bila je domaćica. Nitko u Nazaretu nije primijetio da je ona bila Majka Božja. Baš nitko! Nisu primijetili ni da je Isus bio Božji sin, jer je trideset godina bio obični zanatlija u malom mjestu Nazaretu. Tako Bog djeluje“, rekao je mons. Cavalli dodajući kako je „Marija velika jer je cijeli život živjela u Duhu Svetom te je razumjela svoje poslanje na savršen način ostala potpuno vjerna svome poslanju do križa i do uskrsnuća“.

Nadbiskup Cavalli pozvao nas je da čeče zazivamo Duha Svetoga u sebi, primjerice kada želimo riješiti neki problem, ili da ga zazovemo u osobe koje trebamo susresti...

„Upravo u Duhu Svetom Crkva je živa i živi u Kristu, koji je živ. Ne zanemarimo nikada djelovanje Duha Svetoga u nama. Zanemarujemo djelovanje Duha Svetoga u nama,

kada ne živimo poslance koje nam je dano, zanemarujemo ga kada smo osrednji. Međutim, Duh Sveti raste u nama kada smo dinamični i kada se talenti koje imamo razvijaju i rastu. I to je današnje Marijino učenje, njezina pouka – jednostavna djevojka iz Nazareta u koju je Bog stavio Duha Svetoga i učinio je Majkom Sina Božjeg, a Ona je ostvarujući svoje poslanje odgovorila sto posto. Ostvarila je sve svoje talente. Neka tako bude za svakoga od nas u milosti i nazočnosti Duha Svetoga“, rekao je mons. Cavalli.

Šest dana preko brda i planina pješačili iz Busovače do Međugorja

Mnoštvo je hodočasnika iz raznih krajeva svijeta proteklog vikenda boravilo u Međugorju. Među njima, našli su se i hodočasnici iz Busovače. Planinarsko društvo TIM Busovača organiziralo je pješačko-hodočasnički pohod u Međugorje, do sada u najvećem broju. Ovoga puta na ovo teško i zahtjevno hodočašće odlučilo se 13 odvajnih i hrabrih ljudi, deset muškaraca i tri žene. Svatko od njih nosi svoje zavjete, molitve, zahvale, nakane...

„Ovo naše putovanje je imalo preko 180 kilometara planinskih, teških i zahtjevnih putova i planinskih staza, na tisuće metara uspona i silazaka. Iza nas je 66 i pol sati aktivnog hoda. To je oko 200 000 koraka. Put je zahtjevan. Skoro svi smo planinari. Fizički smo dobro pripremljeni i iznijeli smo taj put. Podijelili smo ovaj put u šest etapa na šest dana. Sve te dionice su približno iste koliko je to bilo u

mogućnosti da se zbog prenočišta ostvari“, kazao je jedan od sudionika ovog hodočašća Ljuban Grubešić, član upravnog odbora planinarskog saveza Herceg Bosne i načelnik stanice planinarskih vodiča srednje Bosne.

„Za Međugorje smo čuli od prvog ukazanja, a poziv za hodočašće smo dobili prije četiri godine. Nas petero je odlučilo hodočastiti u Međugorje, da Majci Božjoj donesemo svoje nakanе, svoje želje, svoje potrebe, svoje zavjete. I to je bio početak jedne lijepе ideje, jedne lijepе priče vezane za hodočašće u Međugorje. Put je stvarno zahtjevan. Pun je trnja, pun je žuljeva, uspona i padova. Potrebno je puno snage, volje i želje. Danas smo ovdje i završili smo svoje hodočašće, treće po redu, ali mi odmah započinjemo pripreme za naredno hodočašće. To tako ide iz godine u godinu. Međugorje s nama živi cijelu godinu. To je nešto posebno. To je jedan osjećaj kojega

Hodočasnice iz Tomislavgrada: Sve naše molitve su uslišane, sada zahvalujemo

Na zahtjevno hodočašće Gospu u Međugorje često se odlučuju vjernici iz Tomislavgrada. Tako smo prvoga dana u lipnju u blizini Širokog Brijega susreli Ljubu, Ivu i Katu Radoš te Andu Ramljak iz Crvenica kod Tomislavgrada.

Iako jeiza njih bilo 45 km puta, pred njima još nešto manje od toliko, rekle su kako su radosne.

„Ne osjećamo se umorno, nemamo žuljeva. Pa ako se i umorimo kad dolis k' da se rodiš! Ko da neku snagu dobiješ, Bog ti dadne snagu i osjećaš se sretno. Nije uvijek tako bilo, znali su i nokti spasti, opet se obnoviti, izrasti – i mi idemo“ govori jedna. Druga dodaje: „Umorim se i mislim ne mogu dalje, malo se odmorim i Gospa da snagu.“

Treća će reći „Tako je nama bilo zabavno, svaki trenutak, pričale što je prije bilo tako da smo to osjetili kao da putujemo 2 km, a ne ovoliko. Molite smo više krunica, Gospo, sv. Ante...“

Četvrta prenosi iskustvo svoje kćeri: „Moja kćer, kad je išla jedne godine, pred Međugorjem se rasplakala i rekla – ovo mi je prvi i zadnji put. Ujutro me nazvala i rekla nešto posve drukčije – Mama, nikad sretnija nisam bila. Kad god se ukaže prilika, opet idem.“

Njihovo je hodočašće prvenstveno hodočašće zahvalnosti. Kažu kako su se u brojnim dosadašnjim hodočašćima sve njihove molitve i nakane uslišile. Ovaj put jedna zahvaljuje jer joj se kćer nedavno udala i rodila malog Bartola: „I tko sretniji od mene. Idem zahvaliti.“

Druga zahvaljuje za život svoga brata: „Bio je 40 dana na aparatima zbog korone, očekivala se smrt, molili smo, postili i zavjetovali. I naš je jedini brat nakon 40 dana ozdravio. Radi, kao da mu ništa ne nedostaje. Idem s osmijehom zato što mi uvijek Gospa pomogne i zagovara za

što molim. Mladi idu u Pariz, London i vrate se praznog duha i praznog džepa. Odite u Međugorje pa ćete vidjeti. Jedino se iz Međugorja vratim zadovoljna i sretna.“

Starija sam, 60 godina sam prošla, hodočastim u Međugorje i kažem ovo mi je zadnji put, više neću ići. Ali kad dođe ovo vrime ja se već spremam i moj Ante kaže – Tribaš, ići. I kad mi doli dodemo, ti se odma na tim vratima osjećaš nova. I evo sad idemo. Niko nam nije ravan. Ništa ružno nismo rekle samo smo nešto posebno dragu pričale.“

U njihovim Crvenicama prakticira se obiteljska molitva, krunica im je u rukama ili oko vrata „bez krunice nigdje“. Uz krunicu stalno im je društvo Radiopostaja Mir Međugorje i LaudatoTv – „to nas ispunjava“.

Na kraju su dodale kako se osjećaju na putu prema Međugorju, unatoč godinama i tolikim kilometrima „Osjećamo se nedodirljivo, nitko sretniji od nas, kao da smo najviše na ovom svitu. Zahvaljujemo Bogu i dragoj Gospo što nam toliku snagu dadne i zdravlje.“

Gospin fotograf

Hodočastimo li na Brdo ukazanja, Križevac ili koje drugo molitveno mjesto u Međugorju, velika je vjerojatnost da ćemo na jednom od njih susresti simpatičnog dugokosog mladeževog čovjeka s fotoaparatom u rukama. Nije od onih koji se fotoaparatom nameću u prostoru i rade show već to čini uvijek odmjeren i diskretno. Tih, samozatajan, vrijedan i uvijek pri ruci kada je potrebno, osobine su koje najbolje karakteriziraju Matea Ivankovića, fotoreportera Informativnog centra Mir – Međugorje. Za sebe voli reći da je Gospin fotograf i sve što ono čini je iz ljubavi prema Gospiji.

Ni sam ne zna od kud njegova fascinacija fotografijom ali je siguran da ona seže još od ranog djetinjstva. *U srednjoj školi sam nabavio svoj prvi fotoaparat. Bio je to običan mali digitalni fotoaparat ali sasvim dovoljan da još više razbukta moju strast za fotografijom. Od svadbene „jabuke“ a da zato nije ni znala*

moja supruga, kupio sam bolji, gotovo profesionalni fotoaparat. Kako je novi fotoaparat nudio veće mogućnosti tako tako sam i j. do tada samo hobiju, počeo pristupati studioznije i profesionalnije. Tražio sam dobre motive, dobre kadrive a njih hvala Bogu, ovdje u Međugorju ima zaista u izobilju. Gotovo sam se svakodnevno peo s fotoaparatom u rukama na Brdo ukazanja i Križevac, redovito počeo pohađati molitveni program i sve što sam bilježio preko društvenih mreža sam slao u svijet. Nije rijedak slučaj da mi se s vremenom na vrijeme javljaju međugorski hodočasnici sa svih strana svijeta, te govore kako su ih moje fotografije Međugorja koje zabilježim potakle da se iznova vrate Bogu, da otvore svoja srca Majci, da dožive svetu misu srcem, da shvate moć sakramenta isposijedi i snagu molitve krunice. Tako da ovo ne gledam kao posao, nego prije svega kao poslanje da svijetu preko fotografija prenesem duh Međugorja. Jedna poruka upućena župi i župljanim u kojoj Gospa kaže: „...Draga djeco, želim da shvatite da je Bog odabrao svakoga od vas, kako bi ga upotrijebio za veliki plan spasenja čovječanstva. Vi ne možete znati koliko je velika vaša uloga u Božjem nacrtu. Zato, draga djeco, molite da biste u molitvi mogli shvatiti plan Božji preko vas...“ – pokrenula je proces mog je osobnog obraćanja. Ja sam se prepoznao u ovoj Gospinoj poruci kako je Bog odabrao svakoga od nas da mu pomognemo u velikom planu spasenja čovječanstva.

Njegov rad i zalaganje nisu ostali nezamijećeni. Mateo je danas fotograf i reporter Informativnog centra sa stalnim angažmanom a odnedavna i urednik službenog fotoarhiva. *Kako do prije nekoliko godina fotoarhiv gotovo da nije ni postao župnik fra Marinko Šakota i urednik Glasnika mira g. Mario Vasilj Totin, predložili su mi da krenem sa prikupljanjem fotografija nastalih kroz protekla četiri desetljeća. Od tada do danas sam svakodnevno na svim molitvenim mjestima u Međugorju, preko fotografija i videoa želim prenijeti svijetu poruke Kraljice Mira, te sve ono što se događa ovdje. Tijekom ovih godina zabilježio sam, Bogu hvala, velik broj događaja u Međugorju. Danas fotoarhiv broji preko 100 000 fotografija i videozapisa.*

Mateo danas svjedoči kako je fotografirajući događaje na Brdu ukazanja bolje upoznao Majku, fotografirajući Križevac učio o Kristu, a fotografirajući sve oko crkve sv. Jakova: klanjanje Presvetom, čašćenje Križa, svetu isposijed, svetu misu, molitvu, hodočasnika, duhovne obnove, Mladifest... počinjao sve više shvaćati veliki Gospin plan za spas čovječanstva koji ona ima s našom župom i župljanim.

Mogu reći da me je Gospa s pomoću fotoaparata oblikovala u ono što sam danas: u njenog fotografa, te u muža i oca troje djece kojima moja supruga i ja našim gotovo svakodnevnim odlaskom na svetu misu, molitvom krunice, večernjom obiteljskom molitvom, postom i svakodnevnim čitanjem Svetoga Pisma želimo usaditi klicu vjere da oni jednoga dana budu dobri i sveti ljudi, jer i sama Gospa nas ovdje poziva na svetost. Gospa je učinila i velika čudesa u mojoj obitelji, no tek kada smo ju srcem prihvatali. Svoju suprugu sam upoznao 24. studenoga – na dan fra Slavkovoga rođenja u Nebo, zaprosio sam ju ispred Gospina kipa na Brdu ukazanja, Gospa nam je izmolila troje djece, moja majka je 2018. godine čudesno ozdravila na 37. godišnjicu ukazanja, otac je nakon toga prestao psovati, obitelj se ujedinila. Tolike milosti smo dobili od Majke, a zauzvrat je tražila samo naša srca.

Mateo često zna reći da živimo jedno veliko, milosno i čudesno vrijeme posebne Majčinske prisutnosti, vrijeme kojega možda nismo do kraja niti svjesni. *Za mene osobno je Međugorje odgovor Neba na potrebe svijeta i vjerujem će Ona po ovim događajima promijeniti svijet i dovesti svoju djecu svome Sinu. Iskrena i zahvalna srca mogu slobodno reći: Hvala ti, Majko, na 40 godina milosti i što mogu biti tvoj fotograf.* – kazao je Mateo.

SVOJE SU TRPLJENJE UCIJEPILI U NAŠE POSTOJANJE

Ove godine je 77 godina od ubojstva većine hercegovačkih franjevaca. Petorica su rodom iz župe (fra Jozo Bencun, fra Marko Dragičević, fra Mariofil Sivrić, fra Grgo Vasilj i fra Jenko Vasilj), a fra Križan Galić je bio na službi u Međugorju kad je ubijen. U spomen na njih i kao poticaj nama na življenje evanđelja po njihovu primjeru pokrenuta je inicijativa izgradnje spomenika spomenutim ubijenim franjevcima. Njima želimo dodati još fra Bernardina Smoljana koji je ubijen u Mostaru, a koji je ka župnik u župi Međugorje svojim djelovanjem u ovoj župi ostavio dubok trag.

Fra Bernardin je sa župljanimi sagradio križ na Križevcu i započeo gradnju nove župne crkve.

U ovom broju Glasnika mira donosimo životopise fra Križana Galića i fra Bernardina Smoljana.

FRA KRIŽAN GALIĆ

(Gorica, 30. 11. 1870. –
Međugorje, 30. 10. 1944.)

Rodio se u selu i župi Gorica, u bajkovitom zaseoku Galića. Krstio ga je ondašnji župnik fra Ilijan Skoko, a roditelji su mu Mate i Jela r. Bušić nadjenuli ime Nikola. Izrazito je to bila pobožna obitelj. Živjeli su od rada u polju i po docima sve do Posušja, i bavili se stocarstvom. Mali je Nikola završio Osnovnu školu najvjerojatnije u Gorici, i djelom na Širokom Brijegu. Na Širokobriješ-

koj franjevačkoj školi je od školske godine 1882. gdje završava ondašnju srednju školu kao sjemeništarac Hercegovačke franjevačke kustodije.

Franjevački habit oblači 25. rujna 1889. godine na Humcu. Studije teologije završava na Humcu, Širokom Brijegu, Asizu i Peruđi. Svećane zavjete polaže na Širokom Brijegu 25. rujna 1893. Te ga iste godine u Mostaru za svećenika zaređuje biskup Paškal Buconjić 3. prosinca 1893. Svoju je Mladu svetu misao slavio u Gorici na Bezgrješno Začeće BDM 8. prosinca 1893.

Cijeli je svoj životni vijek proveo u pastoralu u Hercegovini. Skroman, pobožan, od puka obljubljen. Prvu mu je služba od 25. 4. 1894. – 30. 4. 1895. kapelan u Veljacima, potom od 30. 4. 1895. do 5. 5. 1896. kapelan na Širokom Brijegu. Kratko je vikarom u samostanu na Širokom Brijegu, a onda od 20. 8. 1896. do 25. 4. 1897. župnik u Rakitnu. Poslije je fra Križan od 25. 4. 1897. do 20. 4. 1899. kapelan u Duvnu, pa od 20. 4. 1899. do 15. 4. 1902. župnik u Bukovici. Iza toga je od 15. 4. 1902. do 17. 4. 1904. župnik u Šuici, a od 17. 4. 1904. do 23. 4. 1905. župnik u Tihaljinu. Nakon toga je od 23. 4. 1905. do 24. 4. 1906. vikar na Humcu, a onda od 24. 4. 1906. do 27. 4. 1908. župnik u Ljutom Docu. Potom je opet na Humcu kapelan, te nakon toga u Če-

rinu. Na Humac se vraća za vikara u samostanu 28. 4. 1911. i ostaje do 10. 4. 1914. Iza toga je vikar rezidencije u Gradnićima do 16. 4. 1918, pa kapelan u Čerinu do 1920. godine. Iza toga je po godinu dana kapelan na Humcu, pa na Čerinu, a od 2. 5. 1922. je do svoje mirovine 26. 6. 1927. kapelan na Humcu. U samostanu i ostaje raditi što kao stariji svećenik može.

Cijeli je život boležljiv, što se vidi iz mnogih dopisa u Arhivu Provincije. Sirotinja, kao i drugi fratri toga vremena, koja nema dostojnu odjeću i obuću. Narod mu je radodolazio da se mole za zdravlje njihovih članova obitelji, osobito djece, a ljudi su ga zvali da blagosiva njihova polja, osobito kad bi ih napali skakavci i gusjenice. Slovio je kao pobožan i svet fratar i svećenik. Završio je u miru u svom matičnom samostanu na Humcu. No zbog ratnih djelovanja, bombardiranja samostana, i nesigurnosti je iz samostana određen u Međugorje gdje dolazi početkom siječnja 1944. i tu ostaje do svoje smrti.

Partizani su ga ubili 30. listopada 1944. godine. Fra Križan je sam ostao u župnom uredu, i časne sestre u svojoj kući. Bio je kod njih na večeri, i kad se vraćao partizani su ga najprije ranili u nogu, a potom, kad je ušao u župni ured, kroz prozor bacili bombu koja ga je ubila. Navodno su

se ispričavali da je to nesretni slučaj, jer da se fra Križan nije zaustavio na njihova upozorenja. No, mogli su vidjeti da je to star i nemoćan čovjek. Tako su nakon fra Stjepana Naletilića 1942. godine, partizani sada ubili i drugog hercegovačkog franjevca fra Križana Galića. U Matici umrlih župe Međugorje je aktualni župnik fra Serafin Vištica uz zabilježbu njegove nasilne smrti između ostalog zapisao: „Dana 8. 12. 1943. slavio je u svom radnom mjestu Gorici 50. godišnjicu misništva. Ovo je najnevinija krv koja je pala i mogla pasti na teritoriji naše župe.“

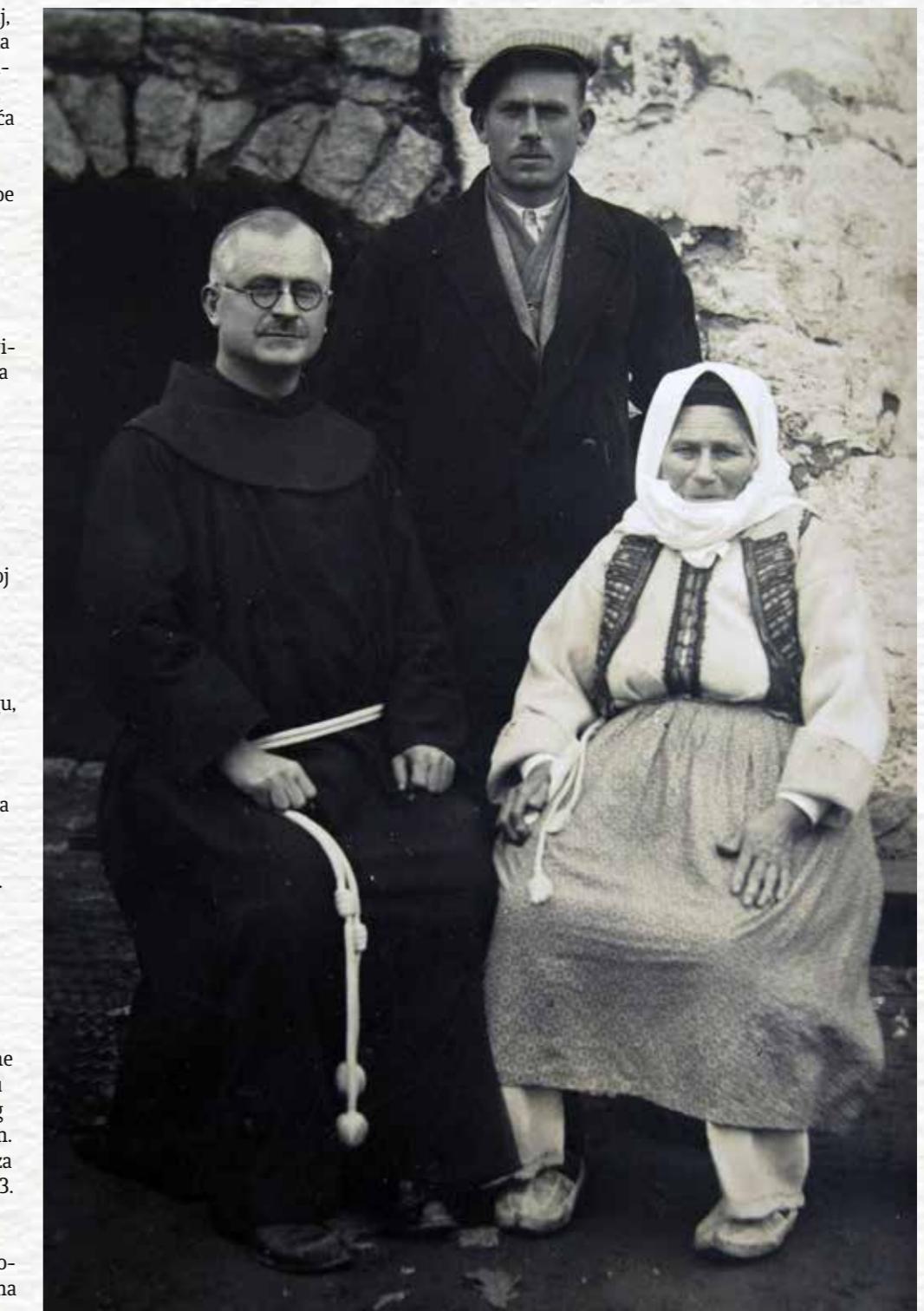
FRA BERNARDIN SMOLJAN

(Mostar, 3. 10. 1884. – Mostar,
14. 2. 1945.)

Predivna je dolina djetinjasta u kojoj se fra Bernardin rodio. Pod brdom Vardom kojim vijuga cesta, nalazi se nekoliko Smoljanovih kuća. Ta se dolina istokom pruža do rijeke Jasenice, ponad je ilirska gomila jugu, a na sjever je strana brda na kojoj počivaju kuće. Iza toga brda je još veća dolina Bezdan, koja počiva na skutima Huma i u kojoj izvire rijeka Jasenica, koja je na Blatu uronila u zemlju kao Lištica.

U toj su dolini ljudi mirno živjeli. U Boga vjerovali, svijali gnijezda svojih obitelji. Tako i Nikola i Luca r. Cvitković iz Cima, kojima se 3. listopada uoči sv. Franje 1884. godine rodio sin. Oni su mu, jer je Luca trećarica, i jer je cijela obitelj pobožna i Bogu odana, nadjenuli ime Franjo. Odmah sutra, na svetkovinu sv. Franje Asiškog odnijeli su malog Franja i krstio ga je fra Tadija Beljan. Upisao ga je u Maticu Krštenih sveza III. pod brojem 292. i na stranici 103. Kum je malom Franji bio Andrija Merdžo iz Zalika.

Franjo pučku školu završava u Mostaru od 1893. do 1897., a onda ide na Široki Brijeg u sjemeništa da uči za fratra. Tu dolazi 1897. godine. Bio je jako dobar dák. Zahvaljujući Franjevačkoj knjižnici Mostar sačuvana su dva izvješća za prvo i drugo polugodište 1898./1899. školske godine s Franjinim ocjenama i vladanjem. Također je sačuvano i izvješće za školsku godinu 1899./1900. u kojoj je Franjo treći razred gimnazije. Gimnaziju je završio školske godine 1900./1901., a onda je krenuo na

studije teologije na Humcu, Mostaru i Paderbornu od 1902. do 1908.

Franjevački je habit obukao 25. 8. 1901. godine. U Franjevački ga je red primio fra Luka Begić. Obuklo ih se toga dana ukupno šest. Franjo je uzeo ime fra Bernardin. Svećenike je zavjete položio 31. 8. 1905. u Mostaru. Za svećenika je zaređen 10. 4. 1908. u Paderbornu. Prva je fra

Bernardinova služba u Franjevačkom samostanu na Širokom brijegu, gdje je prema Tabuli od 29. travnja 1908. određen za kapelana, isповjednika, propovjednika i učitelja u Fratarskoj osnovnoj školi. Rasporedom osoblja iz 1910. godine 27. travnja magistar je sjemeništaraca i profesor na gimnaziji. Magistrom ostaje do 1914., kad ga na tom mjestu mijenja fra

Slijeva fra Bernardin Smoljan, njegov brat (stoji) i njihova majka Luca r. Cvitković, ženska narodna nošnja

Fra Bernardin
Smoljan,
Križevac,
Međugorje
Bratovština Imena
Isusova na proslavi
16.3.1937.

Sebastijan Lesko, a on ostaje i dalje profesorom na gimnaziji. Godine 1919. je meštar eksternih daka umjesto fra Bonifacija Majića. Na Gimnaziji ostaje do 1922. Razmještajem osoblja 1923. godine od 21. travnja određen je za provincijskog tajnika provincijalu fra Ljubi Bubalu. U tom je razdoblju jako

sudjelovao na gradnji nove gimnazijalne zgrade, kojoj je temeljni kamen položen 4. listopada 1924. godine na svetkovinu sv. Franje i spomen 700. obljetnice Stigmatizacije sv. Franje. Potom je 23. travnja 1926. godine određen za gvardijana i župnika svoje rodne župe sv. Petra i Pavla u Mostaru. Na toj službi ostaje do 1931.

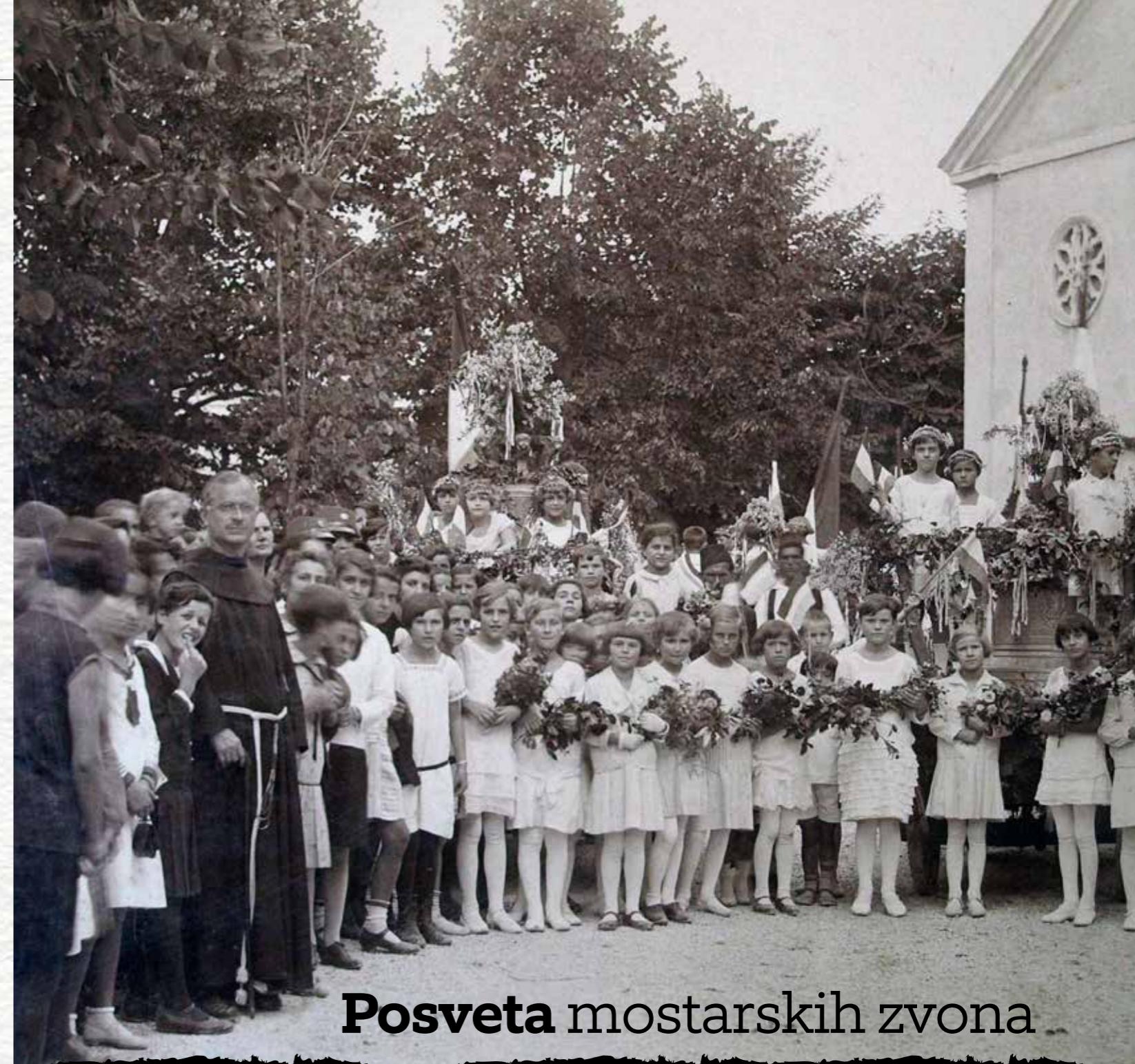
godine. Značajno je napomenuti da je u tom svom mandatu nabavio mostarska zvona koja su i danas u novom zvoniku franjevačke crkve sv. Petra i Pavla.

Tabulom od 16. travnja 1931. određen je za župnika u Međugorje, diskret je mostarskog samostana i graditelj nove crkve u Međugorju. No, prvo što je sa svojim vjernicima sagradio je zavjetni križ na brdu Šipovac ponad Međugorja, koji je onda po tom križu i nazvan Križevac. Fra Bernardin je na taj križ bio ponosan, sam je radio sa svojim vjernicima, i molio Boga za međusobnu ljubav i mir.

Dana 16. travnja 1936. određen je za župnika u Čitluk, gdje je voditelj Trećeg reda i kateheta i na službi ostaje do 1941. godine. Tabulom od 29. svibnja 1941. određen je za gvardijana i župnika na Humcu. Na toj službi ostaje do 1943. godine. Potom je 3. srpnja 1943. izabran za diskreta samostana, kroničara, ispovjednika i propovjednika. Kao rekonskriptant, izmoren napornim životom i službama, želio je s braćom u samostanu provesti svoje zadnje godine života. No, ratni vihor i partizanska mržnja prema svemu vjerskom su učini sve drukčije.

U Mostaru je 14. veljače 1945. na Čistu srijedu izdvojen sa svojim provincijalom fra Leom, s mostarskim gvardijanom fra Grgom, te sa svojim kolegama fra Rafom i fra Jozom, župnikom Ploča fra Kažimjom i mlađim profesorom hrvatskog jezika fra Nenadom Peharom. Partizani su ih iz samostanske zbornice odveli u noć. Odmah su im na izlazu samostana vezali ruke žicom i odvezli put Neretve. Više ih njihova braća nikada nisu vidjeli. Do danas nitko nije rekao što im se dogodilo i zašto. Znamo pouzdano da su ih mučili, ubili i bacili u rijeku Neretvu.

Jedino pouzdano za mučeniku smrt i kraj fra Bernardinova života govori provincijski Nekrolog: „Die 14. II. 1945. in Mostar – uti Minister provincialis actualis – una cum 6 aliis Patribus e conventu eductus, capite damnatus, felis trajectus et in Narentam projectus.“ A za fra Bernardina osobno stoji: Die 14. februarii 1945. in Mostar – uti Pater Familiae de Humac – e conventu eductus, capite damnatus, talis conjectus et in Narentam projectus).

Posveta mostarskih zvona

**POSVETA NOVIH
ZVONA U MOSTARU**
Nedavno slavila je mostarska katolička župa svečanost posvete novih zvona za župnu crkvu. Sadašnji župnik i gvardijan o. Bernardin Smoljan uz pomoć svoje braće i prijatelja dao se je pretpriješte godine na ovaj težak posao, da se nabave nova zvona. Dne 25. pr. mj. prevezena su na posvećenje

sa stanice do same crkve. Uz brojno sudjelovanje građanstva i seljaštva, katoličkih društava i cijelokupne katoličke učeće mladeži i predvedena Hrvatskom glazbom razvila se je veličanstvena povorka do same crkve. Marne ruke Sestara sv. Franje i Sestara Milosrdnica uresile su i nakitile 4 kola i 16 konja. Isti dan u 10 i pol sati u prisutnosti cijelog naroda posvetio je nova

zvona Hercegovački provincijal o. Ljubo Bubalo. Na 3. oktobra. uoči svetkovine sv. Franje zazvonila su po prvi put zvona. Istu večer bila je rasvjeta crkve. Zvona su posvećena na ova imena: Sv. Franjo 1700 kg., Bl. Djevice Marije 775. kg., sv. Ante 460 kg. i sv. Ivana Apostola 330 kg. (Preuzeto iz tjednika Sveti, Zagreb, 22.10.1927., God. II., Knjiga IV, br. 17, str. 362)

Mostar - Posveta novih crkvenih zvona u nedjelju 25.9.1927. godine. Gvardijan i župnik fra Bernardin Smoljan.

DUH SVETI U SVETOME PISMU I U ŽIVOTU VJERNIKA

„Milost Isusa Krista, Gospodina našega, ljubav Boga Oca i zajedništvo Duha Svetoga sa svima vama” (2 Kor 13,13). Gotovo je nemoguće ljepšim riječima izraziti sadržaj, smisao i cilj naše vjere. Najkraći oblik našega kršćanskog Creda (tj. Vjerovanja) sadržan je u tome završnom retku Druge Korinćanima. Tu je ujedno izrečena i vjera u Duha Svetoga. U njega vjerujemo kao što vjerujemo u Oca, kao što vjerujemo u Isusa Krista.

FRA TOMISLAV PERVAN –

Vjerovanje u Duha izričemo u istome dahu kad izgovaramo i priznajemo svoju vjeru u Oca i Sina. U onom izričaju koji tako često čujemo u pozdravnom dijelu naših svetih misa, kojim se svećenik obraća vjernicima, izrečena je i specifičnost vjerovanja u Duha Svetoga. Duh je zajedništvo unutar Boga, on stvara zajedništvo između Oca i Sina, on je sveza jedinstva i plod ljubavi, ali on je istodobno i zajedništvo samoga Boga sa svojim stvorenjem, način Božje komunikacije s ljudima. On je način i put na koji *milost Isusa Krista i ljubav Boga Oca u nama obitavaju i djeluju.*

Danas doživljavamo procvat tzv. karizmatika, osoba koje tvrde kako imaju snažna iskustva Duha Svetoga. Kod mnogih koji u to dvoje nailazi to

na nutarnji otpor. Vrijedi ono što pružajući sveti Jakov: Treba očitavati vjeru u životu, u djelima jer je vjera bez djela mrtva (usp. Jak 2,14-26). Mnogi inače i ne znaju gdje i kamo smjestiti Duha Svetoga. U nedoumici su spram njegove nazočnosti, djelovanja, jer se s Duhom redovito povezuje nešto nejasno, maglovito, nešto što spada u područje duhovnoga, beskrvnoga, netvarnoga i zato često nestvarnoga. Stoga vrijedi baciti nakratko pogled unatrag, u Svetu pismo, te uočiti i vidjeti njegovo djelovanje i učinke, u životu pojedinaca i zajednice.

DUH BOŽJI U BIBLIJI

Uz pojam i spomen Duha u Starom i Novom zavjetu, u vremenu kad je nastajao Stari i Novi zavjet, Duh Sveti, Duh Božji, Duh Gospodnji povezuje

GOVOR O DUHU
EST U SRĆICI
JAVJEŠTAJA RANE
RKVE, U NJEZINOJ
ATEHETSKOJ
OUCI, U
JAVJEŠTAJIMA
POSTOLA I
POSTOLSKIH
ČENIKA.
OJEDINAC
EDNOSTAVNO NIJE
MOGAO POSTATI
ČENIKOM,
JERNIKOM ILI
VRŠČANINOM, AKO
PRETHODNO NIJE
MAO ISKUSTVO
DELOVANJA DUHA
VETOGA U SVOME
IVOTU.

redovito predodžba života, snage, promjene, preobrazbe, oživljavanja, ovoga stvorenja. Doduše, malo tko na među svojih knjigama usporedne jeći i tekstove te leksikone Svetoga Isma da bismo mogli pretražiti sve o se govor o Duhu Svetome, ali jedan površan pogled u biblijske i povozačajne izričaje jasno nam kazuje da je uz govor Isusov o kraljevstvu požjem ili nebeskom te uz izvješća Isusovoj muci, smrti i uskrsnuću, dovito i govor o Duhu Svetome najvažnije o čemu zbori Novi zavjet.

Govor o Duhu jest u srčici navje-
aja rane Crkve, u njezinoj katehet-
koj pouci, u navještajima apostola
apostolskih učenika. Pojedinac
udinostavno nije mogao postati
čenikom, vjernikom ili kršćaninom,
ako prethodno nije imao iskustvo dje-

ovanja Duha Svetoga u svome životu. Prisjetimo se tolikih mesta u Djelima apostolskim, napose Pavlova upita učenicima u Efezu: Jeste li primili Duha Svetoga kad ste postali vjernici? - na što mu oni odgovaraju, kako nisu ni čuli da postoji nekakav Duh Sveti. Nakon toga Pavao položi na njih ruke te na njih siđe Duh Sveti i oni počeše govoriti tuđim jezicima i prorokovati (usp. Dj 19,1sl). Svi su vjernici imali skustvo Duha Svetoga (usp. Dj 1,8; 2,16; 8,15; Rim 5,5; 8,14; 15,19; 1 Kor 3,16; Gal 4,6, te na mnogim drugim mjestima).

Novi život u Isusu Kristu plod je Duha Božjega (usp. Gal 5,22), njihov život je život u Duhu (Gal 5,25). Danas su to za mnoge strani izričaji, da ne kažemo, vjerničke krilatice ili fraze, zakržljale, malo govore. Ako nešto zbole, onda je to redovito blijedo, beskrvno, bezivotno, pjesničko, bez vvrste veze (sjetimo se uzrečice o duhovnoj vezi i sl.). Pitamo se, odakle kolika devalvacija i zaborav Duha Svetoga u kršćanskome životu i pogoslužju?

POGI ED U STARI ZAVJET

Bacimo li nakratko pogled u Stari zavjet, vidjet ćemo da na je svim mjestima gdje se govori o Duhu Gospodnjem Duh u uskoj poveznici sa životom, rađanjem, naravnim i duhovnim, preobraziteljskim. Duh je onaj koji u početcima lebdi nad vodama te oblikuje svemir, Duhom Gospodnjim stvorena su nebesa i sve što je na njima (usp. Psalm 104!). Važno je to naglasiti i s razloga što smo naviknuli promatrati djelovanje Duha redovito u nadnaravnim protegama, događajima, uprizorenjima te što smo ga ograničili na ono što je vezano uz čovjekov ječni spas. Na kraju se učinak i djelovanje Duha Svetoga u vjerničkoj

svjedovanje Duha Svetoga u članku, svjestni sviđi na činjenicu da je on djelatan za sakramenata krštenja, potvrde, za podjeljivanja svetih redova i sl. Biblijski nam tekstovi priječe takvo svođenje i sužavanje djelovanja Duha. Naprotiv, ovo izvanredno što vjerujemo da djeluje preko sakramenata i kroz njih samo je nadgradnja na ono što je temeljna uloga Duha Božjega ili Duha Svetoga, onoga što Duh redovito

nužno izvodi, a to je, da je on u biti, kako molimo u nedjeljnjem bogoštovljima, Duh, Gospodin i Životvorac.

On je trajna oprjeka onomu (zlo) duhu koji uništava život, a donosi smrt, koji ubija, koji je, kao što veli

Isus, lažac i čovjekoubojica od početka (usp. Iv 8,44). Uvijek trebamo polaziti od te temeljne pretpostavke, kako Bog ne prestaje djelovati preko svoga Duha u svijetu, dajući svijetu život, održavajući na životu, rađajući trajno novi život. Danas se govori o „creatio continua“ – trajnom stvaranju. Stoga je bitna zadaća današnjih teologa, kako dovesti Duha Svetoga u poveznicu s goleminim tehničkim dostignućima na svakome polju čovjekove djelatnosti. Moraju se otkrивati tragovi Duha, ili kako bi to stari rekli, treba otkrivati tzv. *logoi spermatikoi*, p(r)osijanost Duha Svetoga posvuda, u cjelokupnoj zbiljnosti, inače će biblijski govor ostati na razini poetskoga govora, daleko od životne zbilje u kojoj se nalazimo.

Posebitost djelovanja Duha Svetoga očituje se prema svjedočanstvu Biblije u tome što Duh ne daje samo prolazno novu kakvoću čovjekovu životu, već on na pojedincima počiva, on se izljeva na sve živo, on dovršava djelo stvaranja i otkupljenja, od njega zavisi djelo spasenja svijeta. Moguće je to iščitati na tolikim mjestima u proroka Joela, Izajije, Ezekijela, Zaharije. On pojedince zahvaća, svjedoči to na mnogim mjestima Knjige Sudaca, a nakon što Samuel, prorok, izljeva ulje na Šaula i Davida, Duh ih od toga dana obuzimlje. Šaulu mijenja biće, srce, postaje novi čovjek, čak je među prorocima! (1 Sam 10).

Cini se da za Židove nakon Babilonskoga suzajstva nije bilo težega iskustva od onoga što je neponovljivo snažno izrečeno u Psalmu 74 (r.9): „Ne vidimo znakova svojih, proroka više nema, i nitko među nama ne zna dokle... Dokle će se još, o Bože, dušmanin rugati?... Zašto povlačiš ruku, zašto u krilu skrivaš desnicu svoju?“ Nakon toliko stoljeća jasnog govorenja preko proraka, nakon što je cijeli narod bio oslovljavani preko pozvanih pojedinaca, nastupilo je vrijeme duhovne suše, vrijeme kad se čovjek, pojedinac i u narodu, morao pitati, u svjetlu mudrosti, što je odlučno za život i kako svoju povijest i budućnost usmjeravati. U psalmu je bjelodano zorno: Nema ni traga od svega onoga što su nekoć proroci govorili i pretkazivali, prepušteni smo na milost i nemilost svojim susjedima, koji pljačkaju, ruše, u prah bacaju Božje svetinje.

Proroci, ispunjeni Duhom („koji je govorio po proroci-ma“), djelovali su uvijek kao veliko osvježenje u životnoj opustinja, nisu dali mira, silili su prema novome, prema sutrašnjosti, i nitko nije mogao ostati ravnodušan. Kako je samo moralo osvježavajuće, obećavajuće i magnetično djelovati na sve suvremenike kad je nastupio Ivan Krstitelj, nakon dugih stoljeća šutnje, robovanja, tlačenja i borbe za slobodu te rimskog jarma?!

Ljudi su morali zaključiti kako se rađa nešto novo, jer ponovno imamo Proroka! Još je snažnije djelovao nastup Isusa iz Nazareta. Isusova pojавa te zahtjev koji je proglašio u nazaretskoj sinagogi, kad je primijenio na sebe riječ iz proroka Izajje „Duh Gospodnj na meni je jer me pomaza i posla!“ (usp. Lk 4,18 sl.). Jednako je izazovno morala djelovati i potonja Isusova riječ upućena suvremenicima: „A što ako ja s pomoću Duha Božjega izgonim Sotom? Nije li to znak da je među vama doista Božje kraljevstvo?“ (usp. Lk 11,20; Mt 12,28).

Svako je židovsko uho i srce, oblikovano vjerom i predodžbenim svijetom Božjega Duha u svojoj predaji i nadanjima, bilo napeto kao struna, a istodobno ispunjeno cijelim jednim novim svijetom, kad je slušalo u svojim ogoštovljima: Primit ćete Duha Svetoga! Pogotovo je to neponovljivo svježe i novo zvučalo iz Isusovih usta, nakon

svega što se s njime dogodilo, od prvih galilejskih dana, do onoga što se zbilo nakon Velikoga petka i Uskrsa. Kad je naime uskrsli Isus rekao svojim učenicima „primite Duha Svetoga“ (usp. Iv 20,22; Dj 1,5), nije tomu trebalo nikakvih dugih ili velikih tumača ili tumačenja. To je jednostavno značilo: Sve što je Bog obećao, ispunilo se u Isusu. Spasenje i Duh su istovjetni. Duh je prvi i najljepši dar Uskrsloga. Živjeti u Duhu isto je što i živjeti u Kristu, biti u Kristu!

DUH SVETI U ISUSOVU ŽIVOTU

Na temelju svjedočanstva Novoga zavjeta možemo mirne duše zaključiti kako je ponajprije sam Isus nositelj Duha Svetoga u svojoj osobi. Svi evanđelisti, a isto tako i pisci ostalih novozavjetnih spisa, nedvojbeno jasno svjedoče cijelome svijetu kako je Isus donositelj spasenja, Spasitelj, snagom Duha Svetoga (usp. Mt 1,18;20; Mk 1,10sl.; Lk 4,16-21; Heb 9,14). Ta zbiljnost nosi sa sobom posebni odnos prema Ocu, tako da Otac i Sin postaju božansko MI preko Duha koji je ljubav Oca i Sina.

U svim fazama Isusova života Duh je nazočan. To je zorno izraženo napose u Lukinu Evanđelju, počevši od andjelova navještaja Djevici Mariji, kako će je Duh Sveti „osjeniti“ te će dijete biti Sвето – Sin Božji, zatim preko rođenja, prikazanja u Hramu. Vrijedi pročitati zgodu sa starcem Šimunom i Anom. Koliko se samo puta spominje Duh Sveti, zatim kršteњa na Jordanu, nastup u Nazaretu, milosno djelovanje u Galileji, gdje se na toliko mjesta veli, kako je Duh djelovao u Isusu, kako je iz njega izlazila sila Duha Svetoga koja je sve liječila, napose kad bi polagao ruke. U Duhu izabire Isus Dvanaestoricu, u Duhu kliče, u Duhu ih uči molitvu Očenaša, Otac daje Duha preko svake mjere (Lk i Iv) itd. Duh struji iz Isusa poput vode žive i vode života (Iv 4; Iv 7) ali isto tako i iz onih koji u Isusa povjeruju.

povrata.
Prisjetimo se prizora kad se Duh spustio na Isusa za krštenja u rijeci Jordanu (Lk 3,21). To je milosni trenutak za samog Isusa kad on čuje i vidi Duha kako se spušta u tjelesnom oblicju na njega, kad odjekuje glas Očev. To je trenutak samospoznaje, uspostave izravne komunikacije s nebeskim Ocem te zaokret u cijelome Isusovu životu. Odsada je on navjestitelj Novoga. Na obali Tira i

Sidona, u poganskom kraju, u susretu sa Sirofeničankom, spoznao je Isus daleko snažnije i više nego u Palestini: Pozvan je ne samo k izgubljenim ovcama doma Izraelova, nego svim ljudima (usp. Mt 15,21-28). Njima treba spas i Spasitelj u njegovoj osobi.

U Ivanovu Evandelju Isus se nakon uskrsnuća ukazuje učenicima, ispunja ih Duhom Svetim, udahnuje u njih Duha (Iv 20,22). Isus nastupa u svojstvu Stvoritelja koji je u početnici svemira svemu udahnuo svog Duha. Tim činom i tom gestom Isus u njih ulijeva snagu koja pobjeđuje strah, smrt i grijeh. Daje im ovlast opraštati grijeha, otpuštati ljudima krivnju, stvarati novi svijet, bez grijeha, stvarati zapravo kraljevstvo Božje na zemlji. U Lukinu izvještaju na Duhove taj se tih dah pretvara u „životvorni dah“, što ga je Gospodin na početku udahnuo u Adama, i taj novi životvorni dah i Duh ispunja cijeli prostor i kuću u kojoj su bili (Dj 2,2). Plameni jezici nešto su poput ognjene inspiracije: rađanje Crkve u ognju Duha Svetoga! Ispunjene, oživljene i jedinstvo Crkve u Duhu Uskrsloga.

USKRSNI ŠALJE DUHA SVETOGA

Duh je uskrisio Isusa od mrtvih. Pavao piše Rimljanim kako je određen za Evandelje Božje o Božjem Sinu koji je, po tijelu, rođen od potomstva Davidova, a koji se **uskrsnućem od mrtvih - po Duhu Svetome** - pokazao kao Sin Božji, sa svom vlašću: Isus Krist - naš Gospodin! (usp. Rim 1,3,4; 1 Pt 3,16). To će reći kako je i nakon svoje smrti Isus - baš kao i za zemaljskoga života - nositelj Duha Svetoga. K tome to znači da je u Isusu nastupilo konačno vrijeme spaseњa, vrijeme kome su se nadali svi izraelski pobožnici, ali i oni iz ostalih naroda.

Tomu točno odgovara na što smjera Petar u svome govoru pred skupljim vjerničkim mnoštvom na Duhove (Dj 2). On s jedne strane podsjeća svoje slušateljstvo iz svih jezika i sa svih strana na stara proroštva, nastupa kao tumač Staroga zavjeta, kako će Bog izliti svoga Duha na sve živo, svako tijelo (Joel, prorok) te to pretakzivanje dovodi u nutarnju i vanjsku svezu s Isusom, raspetim, pokopanim, ali uskrsnim! Bog je raspetoga Isusa uskrisio te postavio Mesijom i Gospodinom nad svime (usp. Dj 2,14-36), čega su svi oni svjedoci!

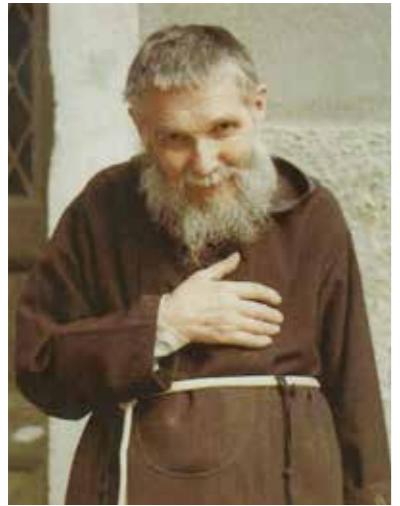
Duhovi su vrhunac uskrsnog misterija i Isusovih ukazanja nakon uskrsnuća. Na Duhove progledala je Crkva svojim očima na oči apostola, ona se konstituira pred svijetom, stječe ona spoznaju vlastite misije, poslanja u svijetu. I što je najvažnije: Petar ne propovijeda neku novu vjeru, već naviješta Isusa Krista i stvara se nova zajednica onih koji vjeruju u Isusa Krista i Isusu Kristu. Na Duhove se rađa novi Božji narod. Crkva, a ne nova vjeru! Crkva postaje svjesna istine koju mora navješćivati svijetu i bez koje bi svijet bio za bitno zakinut, prikraćen. Jednako onda kao i danas.

Crkva u Duhu postaje svjesna same sebe, „Duh svjedoči s našim duhom da smo djeca, da smo sinovi Božji“ (usp. Rim 8,16). Duh spoznaje podarjuje pojedincu sposobnost da prizna usnamu „Isus je Gospodin i Gospodar“ (1 Kor 12,3). Duh osposobljuje da se Evandelje kao Radosna vijest prihvati, ukorijeni i širi, i s uvjerenjem kao i s punom radošću zbog otkrivene i pronađene sreće i smisla, svim protimbama unatoč.

Duh je ona sila koja nas čini djecom Božjom i baštinicima neba, i samo u Duhu možemo se obratiti nebeskome Ocu Isusovim oslovljavanjem Oca nebeskoga s „Abba-Tatice!“ (usp. Rim 8,15; Gal 4,6). Jednom riječju i jasno kazano, dar Božji jest što uopće smijemo moliti svoj Oče na Duhu u kome ga je izgovorio sam Isus, a ne navlas i olako kako ga mi srčemo preko svojih usana.

PROROCI, ISPUNJENI DUHOM („KOJI JE GOVORIO PO PROROCIMA“), DJELOVALI SU UVJEK KAO VELIKO OSVJEŽENJE U ŽIVOTNOJ PUSTINJI, NISU DALI MIRA, SILILI SU PREMA NOVOME, PREMA SUTRAŠNOSTI, I NITKO NIJE MOGAO OSTATI RAVNODUŠAN. KAKO JE SAMO MORALO OSVJEŽAVAJUĆE, OBEĆAVAJUĆE I MAGNETIČNO DJELOVATI NA SVE SUVREMENIKE KAD JE NASTUPIO IVAN KRSTITELJ, NAKON DUGIH STOLJEĆA ŠUTNJE, ROBOVANJA, TLAČENJA I BORBE ZA SLOBODU TE RIMSKOG JARMA?

nima. Crkva samo u Duhu postaje svjesna same sebe. Bez Duha ona je ljudska ustanova. Duh svjedoči s našim duhom da smo svi djeca i sinovi Božji (usp. Rim 8,16).

Pokolj u katoličkoj crkvi u Nigeriji

Skupina naoružanih muškaraca otvorila je u nedjelju, 5. lipnja vatru iz vatrengog oružja u katoličkoj crkvi sv. Franje Ksaverskog na jugozapadu Nigerije. U napadu je ubijeno više vjernika koji su slavili svetkovinu Duhova, a među ubijenima je bilo i djece. Dok se razjašnjavaju detalji napada, Papa je izrazio svoju žalost zbog krvoproljeća, izvjestio je Tiskovni ured Svetе Stolice. „Papa Franjo moli za žrtve i za zemlju, bolno pogodenu u trenutku blagdana, i povjerava ih Gospodinu, da pošalje svoga Duha da ih utješi“, izjavio je pročelnik Tiskovnog ureda Svetе Stolice Matteo Brun.

Prema lokalnim izvorima u napadu je ubijeno najmanje četrdeset ljudi no strahuje se da bi broj žrtava mogao biti i veći jer lokalni liječnici, na koje se pozivaju međunarodne agencije, izvještavaju da su mnoge osobe koje su dovezene u bolnicu već podlegle ranama zadobivenim u napadu. U napadu je detoniran i eksploziv.

Mjesni biskup mons. Jude Ayodeji Arogundade traži od vjernika da u ovim trenucima užasa „sačuvaju pribranost, da poštuju zakon i da se mole za povratak mira i normalnosti“ u tamošnjoj zajednici i u cijeloj zemlji. Napad je odmah osudio nigerijski predsjednik Muhammadu Buhari. U izjavi koju je objavio njegov glasnogovornik, predsjednik Buhari je izrazio sućut obiteljima poginulih i Katoličkoj crkvi, te pozvao hitne službe da pruže pomoć ranjenima.

„Ova se zemlja – navodi se u priopćenju predsjednika – nikada neće predati zlu i zlima, a tama nikada neće pobijediti svjetlo.“ Identitet počinitelja je i dalje nepoznat, a u zajednici su raspoređeni pripadnici snaga sigurnosti.

Preminuo kardinal Angelo Sodano

Nekadašnji državni tajnik Svetе Stolice u razdoblju od 1991. do 2006. i umirovljeni dekan Kardinalskog zborna kardinal Angelo Sodano preminuo je u večernjim satima 27. svibnja u Rimu u 95. godini života.

Kardinal je od 9. svibnja bio hospitaliziran zbog upale pluća u Columbus Hospital-Gemelli nakon što je bio pozitivan na Covid. Kardinal Sodano obnašao je dužnost državnog tajnika Svetе Stolice od 1991. do 2006. za vrijeme pontifikata Ivana Pavla II. i Benedikta XVI. Dekan Kardinalskog zborna bio je od 2005. do 2019. godine.

Rođen je 23. studenoga 1927. kao drugo od šestero djece u obitelji u mjestu Isola d'Asti. Za svećenika je zaređen 1950., a od 1959. bio je u diplomatskoj službi Svetе Stolice. Nadbiskupom ga je imenovan papa Pavao VI. 1977. kada je i imenovan nuncijem u Čileu. Državnim tajnikom postao je na svetkovinu sv. Petra i Pavla 1991. godine, dan nakon što je uvršten u Kardinalski zbor. Na toj službi ostao je do 2006. kada ga je naslijedio kardinal Tarcisio Bertone. Kardinal Sodano izbila je pratio i uspostavu hrvatske države i sigurno je uz savjet pape Ivana Pavla II. pridonio i njezinome međunarodnom priznanju i posjetima Svetog Oca Hrvatskoj i Sarajevu. Poznati su njegovi nastupi u tijeku raznih hrvatskih manifestacija devedesetih godina u Vatikanu. Primio je brojne visoke hrvatske dužnosnike, a dobitnik je i visokoga odličja Republike Hrvatske. Od 9. do 11. srpnja 1999. bio je u posjetu Hrvatskoj te je tom prigodom u hvarskoj katedrali zaredio za biskupa mons. Nikolu Eterovića, kojeg je Papa tada imenovan nuncijem u Ukrajini. Kardinal Sodano je u listopadu 2010. godine slavio misu u prigodi proslave 90. obljetnice utemeljenja Kćeri milosrda Trećeg sastanskog reda sv. Franje u župnoj crkvi Svih svetih u Blatu. Sa smrću kardinala Sodana Kardinalski zbor ima 208 članova od kojih je 117 s pravom sudjelovanja na konklavama.

Kapucin fra Ante Tomičić uskoro časni sluga Božji?

Hrvatski kapucin sluga Božji fra Ante Tomičić uskoro bi mogao biti uzdignut na čast časnog sluge Božjega, objavila je Generalna postulatura Reda manje braće kapucina.

Kongregacija za kauze svetaca uvrstila je u kalendar diskusiju o kauzi za slugu Božjega Antu Tomičića, OFMCap., zavjetovanog brata hrvatske provincije za 13. prosinca 2022., objavio je generalni postulator fra Carlo Calloni u dopisu provincija Hrvatske kapucinske provincije sv. Leopolda Bogdana Mandića fra Juri Šimiću od 7. svibnja ove godine.

Generalni postulator izražava nadu „da će kauza za našega subrata Antu dobiti pozitivan sud savjetniku teologu i tako nastaviti svoj iter do njegova proglašenja časnim slugom“.

Ante Tomičić rođio se u Ričicama 19. ožujka 1901. U novicijat je stupio 20. studenog 1920. Doživotne zavjete položio je u Splitu 11. veljače 1925. Tijekom 22 godine obavljao je službu sakupljača milostinje za svoju subraću, za školovanje mladih kandidata i za gradnju kapucinskih crkvi i samostana. U Rijeku je došao 5. rujna 1947. i ostao do 25. studenoga 1981. godine kada je preminuo na glasu svetosti. Postupak za proglašenje blaženim i svetim pokrenut je 2005. Djecezanski proces za proglašenje blaženim sluge Božjega fra Ante Josipa Tomičića završen je 9. veljače 2014.

Papa Franjo proglašio desetero novih svetaca Katoličke Crkve

Sveti Otac Franjo predvodio je misu u nedjelju 15. svibnja na Trgu svetog Petra na kojoj je kanonizirano desetero blaženika. Uz Charlesa de Foucaulta, kanonizirani su svećenici Justino María Russolillo; Luigi Maria Palazzolo i César de Bus. Kanoniziran je i prvi blaženi indijski laik Lazar, poznat kao Devasahayam, potom Maria Domenica Mantovani, Titus Brandsma, Maria Rivier, Maria Francesca di Gesù Rubatto i Maria di Gesù Santocanale.

Papa najavio konzistorij za imenovanje 21 novog kardinala

Papa Franjo najavio je u nedjelju, 29. svibnja imenovanje novih kardinala. Među novoimenovanimi su trojica voditelja ureda (dikasterija) Rimske kurije, petorica Talijani. Najmlađi među njima je apostolski prefekt Mongolije mons. Giorgio Marengo, ima samo 48 godina, a petorica su starija od 80 godina.

Imena novih kardinala Papa je obznanio u svom obraćanju vjernicima nakon molitve Kraljice neba, najavivši novi konzistorij za imenovanje novih kardinala za 27. kolovoza. Bit će to osmi konzistorij u pontifikatu pape Franje.

U ponедjeljak 29. i utorak 30. kolovoza, rekao je Papa u svom obraćanju, održat će se sastanak svih kardinala na kojem će se razmišljati o Apostolskoj konstituciji *Praedicate evangelium*. U subotu 27. kolovoza, pak, održat će se konzistorij za imenovanje novih kardinala. Evo imena novih kardinala:

1. Njegova Preuzvišenost mons. Arthur Roche – prefekt Kongregacije za bogoslužje i disciplinu sakramenata.
2. Njegova Preuzvišenost mons. Lazzaro You Heung sik – prefekt Kongregacije za kler.
3. Njegova Preuzvišenost mons. Fernando Vérgez Alzaga L.C. – predsjednik Papinske komisije za Državu Vatikanski Grad i predsjednik Namjesništva Države Vatikanskoga grada.
4. Njegova Preuzvišenost mons. Jean-Marc Aveline – nadbiskup metropolit Marseillea (Francuska).
5. Njegova Preuzvišenost mons. Peter Okpaleke – biskup Ekwulobije (Nigerija).
6. Njegova Preuzvišenost mons. Leonardo Ulrich Steiner, OFM – nadbiskup metropolit Manausa (Brazil).
7. Njegova Preuzvišenost mons. Robert Walter McElroy – biskup San Diega (SAD)
8. Njegova Preuzvišenost mons. Virgilio Do Carmo Da Silva, SDB – nadbiskup Dilija (Istočni Timor).
9. Njegova Preuzvišenost mons. Oscar Cantoni – biskup Coma (Italija).
10. Njegova Preuzvišenost mons. Anthony Poola – nadbiskup Hyderabad (Indija).
11. Njegova Preuzvišenost mons. Paulo Cezar Costa – nadbiskup metropolit Nadbiskupije Brasilia (Brazil).
12. Njegova Preuzvišenost mons. Richard Kuuia Baawobr M. Afr. – nadbiskup Waa (Gana).
13. Njegova Preuzvišenost mons. William Goh Seng Chye – nadbiskup Singapura (Singapur).
14. Njegova Preuzvišenost mons. Adalberto Martinez Flores – nadbiskup metropolit Asuncióna (Paragvaj).
15. Njegova Preuzvišenost mons. Giorgio Marengo, I.M.C. – apostolski prefekt Ulaanbaatar (Mongolija).

Zajedno s njima Kardinalskom ču zboru pridružiti:

1. Njegova Preuzvišenost mons. Jorgea Enriqueta Jiméneza Carvajala – nadbiskup u miru Genta (Belgija).
2. Njegova Preuzvišenost mons. Lucas Van Looy, sdb – nadbiskup u miru Cartage (Kolumbija).
3. Njegova Preuzvišenost mons. Arrigo Migliu – nadbiskup u miru Cagliarija (Italija).
4. Preč. o. Gianfranca Ghirlanda sj. – profesora teologije.
5. Mons. Fortunata Frezzu – kanonika Svetoga Petra.

Fra Miljenko Šteko izabran za gvardijana Međunarodnog zavoda Antonianum u Rimu

Fra Miljenko Šteko, član Hercegovačke franjevačke provincije Uznesenja BDM sa sjedištem u Mostaru, izabran je za gvardijana Međunarodnog zavoda Antonianum u Rimu.

Za vrijeme kapitula bratstva, u srijedu 25. svibnja 2022. u večernjim satima, Generalni ministar Reda manje braće fra Massimo Fusarelli, objavio je vijest da je Generalni definitorij, na redovitom svibanjskom zasjedanju, izabrao fra Miljenka Šteku, člana Hercegovačke franjevačke provincije Uznesenja BDM sa sjedištem u Mostaru, gvardijanom Međunarodnog zavoda Antonianum u Rimu – Collegium S. Antonii Patavini in Urbe.

Ovim izborom i imenovanjem fra Miljenko postaje redovnički poglavар međunarodnoga bratstva koje ima preko sto pedeset franjevac, a dolaze sa šest kontinenata, iz pedesetak različitih provincija i kustodija Reda.

Međunarodnom zavodu Reda (CISA) pripada stalno bratstvo profesora, ispovjednika i ostale braće pod obeđijencijom Generalnoga ministra, te bratstvo poslijediplomskih franjevačkih studenata „Gabriele Allegra“.

Djelatnosti bratstva odnose se na obavljanje sveučilišnih zadaća i izvođenje studija na Papinskom franjevačkom sveučilištu „Antonianum“, na vodstvo i djelovanje Papinske međunarodne marijanske akademije, Međunarodne skotističke komisije, te pastoralne djelatnosti vezane uz franjevačku Baziliku posvećenu sv. Antu – titularnu baziliku kardinala i Baziliku Svetog Ivana Lateranskog, rimsku katedralu, u kojoj su ovi franjevci stalni ispovjednici.

Medugorje, Gospa i mir

MILE MAMIĆ

Ima jedno mjesto u Hercegovini. Međugorje se zove. To malo, gotovo nepoznato mjesto nakon početka Gospinih ukazanja postalo je poznato po cijelom svijetu. Postalo je važno središte kršćanske duhovnosti, obraćenja i rekristijanizacije. Obilježeno je Gospom (Kraljicom Mira) i Mirom.

Stoga ćemo nešto reći o tim trima važnim riječima: *Medugorje, Gospa i Mir*.

Medugorje je imenica srednjeg roda. U skladu s pravilima hrvatskoga jezika treba biti brzi, kratkosilazni naglasak na prvom slogu i duljinu na predzadnjem slogu, tj. na o: Mēđugōrje. Duljina na predzadnjem slogu mora biti jer se iz tog o nalaze dva zvonačnika (sonanta). Ako se iz nekog sloga nalazi skupina u kojoj je barem jedan zvonačnik ili sonant, prethodni slog mora biti dug, bio on naglašen ili ne. U ovom slučaju nije naglašen. Ta se duljina zove položajna (pozicijska) duljina. Zato se u stručnom pisanju bilježi duljina, koja znači da taj slog treba izgovarati dugo. Pokojni kolega i prijatelj prof. Marko Vasilj upozorio me da su domaći ljudi skloni kraćenju, bržem izgovoru. U to sam se uvjario pri susretima i suradnji s djelatnicima Radiopostaje „Mir“, Međugorje. Čini mi se da većina njih skraćuju i riječ „Mir“, zarez koji označuje stanku u izgovoru proglutaju, a Međugorje izgovaraju uglavnom bez duljine. Zato sam prijateljima na Radiopostaji „Mir“, Međugorje napomenuo da ne bi trebalo toliko žuriti u izgovoru.

Doživljaj riječi Mir znatno je puniji kad se izgovori dugosilazno, pravilno. Gdje je u pisanju zarez, treba malo zastati. Zarezu u izgovoru odgovara stanka. Riječ Međugorje je složena od prefiksa *među-*, osnove *-gor-* i sufiksa *-je*. To je prefiksno-sufiksna složenica.

Struktura, etimologija i značenje sastavnica riječi Međugorje potakle su zanimljivu usporedbu i otkrije podudarnost s hebrejskim Harmagedon i grčkim Armagedon, što nalazimo u Ivanovu Otkrivenju. Navodno Har znači „brdo“, „gora“, a Maggedon – „brazda“, „supljina“ između dvaju ili više brda, „gora“. A prema Otkrivenju Armagedon je mjesto gdje će se zbiti konačni okršaj između Antikrista i njegove vojske

i vojske Isusa Krista, u kojem će Sotona biti poražen. Djevica će mu satrti glavu. Gospine poruke nas upozoravaju da se neprestano opiremo silama zla molitvom, postom, pokorom, obraćenjem, pokajanjem, promjenom srca, da se odlučno i stvarno svim srcem i dušom okrenemo njezinu Sinu, Isusu Kristu, jedinom Spasitelju svijeta, da budemo poslušni Ocu nebeskom i vodstvu Duha Svetoga.

Mnogi na temelju Gospinih ukazanja i sadržaja njezinih poruka ističu tu duboku simboliku Međugorja. Kad god to bilo i gdje god to bilo, Gospa nas poziva da uvijek budemo spremni. Doista značenjska podudarnost riječi Armagedon i Međugorje teško može biti slučajna.

Riječ **Gospa**, pisano velikim početnim slovom, imenica je od milja. To je sažeto, skraćeno od gospoda ili gospoja. To je u Hrvatu nekoliko stoljeća najčešći naziv za Majku Božiju. Javlja se samo ili u svezama: Velika Gospa, Mala Gospa, Gospa Sinjska, Gospa Lurdska, Gospa Međugorska itd. I pridjev Gospin pišemo velikim slovom: Gospin plać, Gospina ukazanja, Gospina poruka, Gospin pozdrav, Gospina slika, Gospina krunica itd. U našim sjevernim (osobito kajkavskim) krajevinama postoji opća imenica *gospa*, koja se upotrebljava za svaku ženu bilo u oslovljavanju ili u govoru o njoj. Znamenita je Matoševa pjesma Gospa Marija. Ona se piše malim početnim slovom ako nije na početku rečenice, pjesme ili obraćanja. Već 41 godinu gotovo nepoznato hercegovačko (uglavnom hrvatsko i katoličko) naselje Međugorje postalo je jedno od najpoznatijih središta kršćanske duhovnosti u svijetu. Nadnaravna zbivanja – Gospina ukazanja u Međugorju, koja su počela u jeku bezbožnog sustava i silom gušena, privukla su pozornost mnogih vjernika i znatiželnika iz cijelog svijeta. Većina ljudi dolazila je iz pravih pobuda, učvrstiti svoju vjeru, ljubav i nadu. Donosili su Gospu „jade svoje“ i tražili Božju i Gospinu utjehu, milosnu ruku i nježnost u svagdanjim nevoljama. Neki su dolazili kao dobrodušni znatiželnici ili čak kao ismijavači takvih zbivanja, ali su neki višekratnim boravkom u Međugorju doživjeli obraćenje i postali sretni ljudi. U srce im se ugnijezdio MIR. Duhovni život u Međugorju se razgranao i usavršio. Međugorje je postalo jedno od najvećih škola, učilišta istine o Bogu i čovjeku. To je škola mira, praštanja i ljubavi koju je utemeljio Isus na križu svojim „raskošnim razdavanjem“, kako nedavno napisala fra Andrija Bilokapić u svojoj istoimenoj knjizi. Njegova majka Marija, koju je Isus s križa darovao Ivanu i svima nama za majku, suradnica je svoga Sina u spašavanju ljudi i njihovu obraćenju, povratku na put praštanja, mira i ljubavi. Ona je izabrala Međugorje. Zašto? Ne znam. Bog zna. Gospa zna. Ja ne moram ni znati.

Riječ **mir** obilježila je Međugorje. Gospa se je u Međugorju predstavila kao KRALJICA MIRA. Zato se neke ustanove u Međugorju zovu „Mir“: Informativni centar „Mir“, Međugorje, Radiopostaja „Mir“, Međugorje. I međugorski mjesecnik zove se Glasnik mira. Međugorje je prava oaza mira. Osjeća se na svakom koraku ozračje mira. Zato sam nedavno spontano skovao riječ MIROGRAD za Međugorje. Učinio sam to ponesen doživljajem MIRA. Ali Međugorje je lijepo ime i poznato u cijelom svijetu po Gospi Međugorskoj, Kraljici Mira. Mnogi ističu i apokaliptičko, simbolično značenje toga imena. Neka Međugorja! Riječ *mîr* u nom. jednine ima dugosilazni naglasak. U gen. jednine je dugouzlažni naglasak: *mîra*. Takav je i u lokativu i instrumentalu jednine, a možda i u dativu: *mîru, mîrom*. Kao imenica koja znači neživo ima akuzativ jednak nominativu. Vokativ načelno postoji, ali

se ne upotrebljava, ne zovemo mir, ali molimo za nj. Kao mislena imenica obično nema množine. U vezi s riječju *mir* su riječi: *mîran, mîrnica, mîroljubiv, mîroljubivost, mîrotvoran, mîrotvorac, mîrotvorka, mîrotvorstvo, nemir, uz nemiriti (se), uz nemirivati (se), mîrovati, mîrovni, mîrovina, umîrovljenik, umîrovljenica, primirje, pomiriti (se), pomirenje, pomirba, pomirnica* itd. Ratovi obično završavaju pobjom/porazom, primirjem, mirom. U povijesti je bilo puno „mîrova“, ali se svaki od njih zove po mjestu gdje je sklopljen. Tako imamo i *Zadarski mir*.

Značenje riječi *mir* je znatno dublje od uobičajenoga „stanje bez rata“. Mir je u vezi sa srćem, sa spasenjem, s pravednošću. On je Božji dar. Možemo moliti za mir, boriti se za mir. „Neka pogled svoj Gospodin svrati na te i mir ti donese!“ (Br 6, 22-27) „Na njega pade kazna – radi našeg mira, njegove nas rane iscišeliše.“ (Iz 53, 5) U svetoj misi molimo Jaganjca Božjega: „Daruj nam mir!“ i pružamo jedni drugima znak mira, Kristov mir. Krist je KRALJ MIRA. Stoga je i njegova majka KRALJICA MIRA. Kao i Krist, i Marija želi da živimo u miru u svakom smislu, u miru s Bogom i s ljudima, žele mir u svijetu, mir među narodima, državama, mir u srcu, u duši svakoga čovjeka. U Govoru na Gori Učitelj nas uči: „Blago mîrotvorcima, oni će se sinovima Božjim zvati.“ (Mt 5, 9). Isus i Marija su mîrotvori i nas potiču da budemo mîrotvori, graditelji mira u sebi i oko sebe. Mir je bitna sastavnica blagoslova kojim trebamo blagosloviti „sinove Izraelove“, tj. jedni druge, svi ljudi sve ljude. Bog je svet i blagoslovljen. Iskazujući mu čast, kličemo: „Blagoslovljen koji dolazi u ime Gospodnje!“ Sa Zaharijom zanosno kličimo: „Blagoslovljen Gospodin Bog Izraelov!“ (Zaharijin hvalospjev). Isus nam daje svoj mir: „Mir vam svoj ostavljam, mir vam svoj dajem. Dajem vam ga, ali ne kao što svijet daje. Neka se ne uz nemiruje srce vaše i neka se ne straši! (Iv 14, 27) Uskrsli Isus je tako i pozdravlja svoje učenike: „Mir vama!“ (Iv 20,19) Blagoslov, istinski mir, sreća, radost idu zajedno.

Neka proslavljeni Krist KRALJ MIRA i njegova majka KRALJICA MIRA donesu MIR U UKRAJINI. U Međugorju mnogo ljudi moli za mir. Mnogi dragi Ukrajinci u Međugorju mole za prestanak rata u svojoj domovini. Nije nemoguće da taj rat završi Međugorskim mirom. Bog može smekšati svako srce, pa i Putinovo i Kirilovo. Molimo!

molitveni program

ljetni raspored: (od 1. lipnja do 31. kolovoza)

PONEDJELJAK

7.30 h	Sv. misa na hrvatskom
Prije podne	Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti po dogovoru
Poslije podne	Taho klanjanje u Kapelici klanjanja
18-21 h	Večernji molitveni program i isповјед
18 h	Radosna i žalosna otajstva krunice
19 h	Sv. misa, blagoslov predmeta
20 h	Slavna otajstva krunice

UTORAK

7.30 h	Sv. misa na hrvatskom
Prije podne	Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti po dogovoru
Poslije podne	Taho klanjanje u Kapelici klanjanja
18-21 h	Večernji molitveni program i isповјед
18 h	Radosna i žalosna otajstva krunice
19 h	Sv. misa, blagoslov predmeta
20-21 h	Euharistijsko klanjanje

SRIJEDA

7.30 h	Sv. misa na hrvatskom
Prije podne	Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti po dogovoru
Poslije podne	Taho klanjanje u Kapelici klanjanja
18-21 h	Večernji molitveni program i isповјед
18 h	Radosna i žalosna otajstva krunice
19 h	Sv. misa, blagoslov predmeta
20 h	Molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice

ČETVRTAK

7.30 h	Sv. misa na hrvatskom
Prije podne	Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti po dogovoru
Poslije podne	Taho klanjanje u Kapelici klanjanja
18-21 h	Večernji molitveni program i isповјед
18 h	Radosna i otajstva svjetla
19 h	Sv. misa, blagoslov predmeta
20-21 h	Euharistijsko klanjanje

PETAK

7.30 h	Sv. misa na hrvatskom
Prije podne	Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti po dogovoru
Poslije podne	Taho klanjanje u Kapelici klanjanja
18-21 h	Večernji molitveni program i isповјед
18 h	Radosna i otajstva svjetla
19 h	Sv. misa, blagoslov predmeta
20-21 h	Clašćenje Kriza

SUBOTA

7.30 h	Sv. misa na hrvatskom
Prije podne	Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti po dogovoru
Poslije podne	Taho klanjanje u Kapelici klanjanja
18-21 h	Večernji molitveni program i isповјед
18 h	Radosna i žalosna otajstva krunice
19 h	Sv. misa, blagoslov predmeta
20-21 h	Čašćenje Kriza

NEDJELJA I BLAGDANI

8, 11 i 19 h	Sv. mise na hrvatskom
Prije podne	Sv. mise na raznim jezicima
Ispovijed	Prije podne za vrijeme Mise
Poslije podne	Taho klanjanje u Kapelici klanjanja
18-21 h	Večernji molitveni program i isповјед
18 h	Krunica na Brdu ukazanja
19 h	Radosna i žalosna otaj

20
GODINA

20 godina među
najslušanijim
radiopostajama u BiH

24
SATA

24-satni obiteljski, kulturni,
vjerski, informativni i
zabavni program

Pružamo istinitu,
pouzdanu i provjerenu
informaciju

ODAŠILJAČI U REPUBLICI HRVATSKOJ:

Split, Južna
Hrvatska **101,5 MHz**
Zagreb, Lika,
Sr. Hrvatska **107,8 MHz**
SATELIT: Europa, Bliski
istok i Afrika- EUTELSAT 16°E
EMITIRAMO UŽIVO I PUTEM
INTERNETA: www.radio-medjugorje.com

Kako postati podupiratelj?

Jednostavno! Pošaljite nam vaše osobne
podatke na podupiratelji@medjugorje.hr
i godišnjom članarinom od 40 KM (za Hrvatsku: 160 HRK, za zemlje EU: 35 EUR,
za Švicarsku 50 CHF) i postanite dio naše
radijske obitelji. Hvala vam od srca!

Uredništvo: +387 36 653 580
Program uživo: +387 36 653 581
Marketing: +387 36 653 548
Fax: +387 36 653 552
radio-mir@medjugorje.hr
www.radio-medjugorje.com

Radiopostaja MIR Međugorje djeluje od 1997. godine.
Program našeg radija dio je svakodnevnice u Vašim
domovima u domovini i inozemstvu, na radnim
mjestima... Kao glasnik mira Radiopostaja odašilje poruke
iz Međugorja. Putokaz je hodočasnicima iz cijelog svijeta.

**RADIO
KOJI IMA DUŠU**

